

**การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร
โรงเรียนวัดบางกระเจ้า**

**THE DEVELOPMENT OF AN INFORMATION SYSTEM FOR THE DECISION MAKING
OF WAT BANGKRACHAO SCHOOL ADMINISTRATORS**

**วิทยานิพนธ์
ของ
นายโสภณ ภัคดีบุษี**

**เสนอต่อสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)**

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
วัน เดือน ปี 15 ส.ค. 2547

พ.ศ. 2545

เลขทะเบียน 190987

ISBN 974-373-217-9

เลขเรียกหนังสือ

ลิขสิทธิ์เป็นของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

20076 12

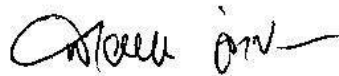
5 030 0

7515 02

วิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า
จัดทำโดย โสภณ ภักดีบุรี
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง สุขเปรม	กรรมการ

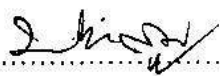
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

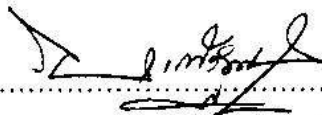
.....ประธานกรรมการ
(ดร.สายหยุด จำปาทอง)

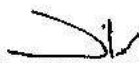
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง สุขเปรม)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระ ประเสริฐศิลป์)

.....กรรมการและเลขานุการ
(ดร.วิโรจน์ วัฒนานิมิตกุล)

คณะครุศาสตร์ อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์วัดนา พัทธราวนิช)

วันที่ 15 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก รศ.ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา ผศ.บรรจง สุขเปรม ดร.วิโรจน์ วัฒนานิมิตกุล และ ผศ.วิระ ประเสริฐศิลป์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง และได้ให้กำลังใจตลอดระยะเวลาในการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ จนสามารถทำวิทยานิพนธ์สมบูรณ์ทุกขั้นตอน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์ทางการบริหารและการวิจัยแก่ผู้วิจัย ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ที่อำนวยความสะดวกด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือการทำการวิจัย และขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบ้านบ่อชัยมงคล และคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้าทุกท่าน ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามจนได้ข้อมูลครอบคลุมทุกด้านอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

และขอขอบคุณ รศ.ดร.สุนันทา เลาहनันท์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการแปลบทคัดย่อวิทยานิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ (abstract) ให้แก่ผู้วิจัยทำให้สามารถทำวิทยานิพนธ์เสร็จสิ้นสมบูรณ์

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้เพื่อบุชาคุณ คุณพ่อคุณแม่ ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

โสภณ ภักดีบุรี

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า

THE DEVELOPMENT OF AN INFORMATION SYSTEM FOR THE DECISION MAKING
OF WAT BANGKRACHAO SCHOOL ADMINISTRATORS

บทคัดย่อ

ของ

นายโสภณ ภักดีบุรี

เสนอต่อสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

พ.ศ. 2545

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน วัดบางกระเจ้า		
ผู้วิจัย	นายโสภณ ภักดีบุรี		
กรรมการควบคุม	รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์	หลาบมาลา	ประธานกรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง	สุขเปรม	กรรมการ
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต		
โปรแกรมวิชา	การบริหารการศึกษา		
สถานศึกษา	สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา		
ปีที่พิมพ์	2545		

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาข้อมูลสารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องการใช้ในการตัดสินใจ เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า และเพื่อประเมินระบบสารสนเทศของโรงเรียนวัดบางกระเจ้า เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา ศึกษากรณีโรงเรียนวัดบางกระเจ้า สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร โดยแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาระบบวิธีสร้างต้นแบบ (Prototype) เริ่มต้นจากการศึกษาและวิเคราะห์ระบบงานปัจจุบัน ได้แก่ งานตามภารกิจการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งแบ่งงานโรงเรียนเป็น 6 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน โดยการศึกษาจากเอกสารและจากแบบสอบถามความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนบ้านบ่อชัยมงคลต้องการใช้ในการตัดสินใจ โดยผู้วิจัยนำความต้องการสารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องการมาพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Visual Basic Version. 6

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนบ้านบ่อชัยมงคล จำนวน 12 คน และกลุ่มที่สอง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า จำนวน 8 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากการศึกษาความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน จากแบบสอบถามความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน แยกตาม ภารกิจการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมากทุกงาน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1. งานธุรการและการเงิน (ค่าเฉลี่ย = 4.49) 2. งานกิจการนักเรียน (ค่าเฉลี่ย = 4.43) 3. งานบุคลากร (ค่าเฉลี่ย = 4.40) 4. งานอาคารสถานที่ (ค่าเฉลี่ย = 4.39) 5. งานวิชาการ (ค่าเฉลี่ย = 4.32) 6. งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (ค่าเฉลี่ย = 4.28) เมื่อได้ความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้ออกแบบระบบ (Programmer) ออกแบบระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนำมาให้ผู้ใช้ได้ศึกษาระบบและทดลองใช้ระบบ แล้วนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงให้ระบบมีประสิทธิภาพตามต้องการ ติดตั้งระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้าได้ทดลองใช้แล้วประเมินประสิทธิภาพของระบบ โดยการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของระบบ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูมีความพึงพอใจความปลอดภัยของระบบ ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 5.00) ด้านการสอบถามและรายงาน ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.83) ด้านกระบวนการ ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.72) ด้านข้อมูลนำเข้ามีความพึงพอใจระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.22)

THE DEVELOPMENT OF AN INFORMATION SYSTEM FOR THE DECISION MAKING
OF WAT BANGKRACHAO SCHOOL ADMINISTRATORS

AN ABSTRACT

BY

MR.SOPHON PHAKDIBURI

Presented in partial fulfillment of the requirements
For the Master of Education program in Educational Administration
At Rajabhat Institute Bansomdejchaopraya

2002

TITLE THE DEVELOPMENT OF AN INFORMATION SYSTEM FOR THE
DECISION MAKING OF WAT BANGKRACHAO SCHOOL
ADMINISTRATORS

AUTHOR Sophon Phakdiburi

ADVISORS Associate Professor Dr. Surasagdi Labmala, Ph. D., Chairman
Assistant Professor Banjong Sookprem , Co-advisor

DEGREE Master of Education

PROGRAM Educational Administration

SCHOOL Rajabhat Institute Bansomdejchaopraya

YEAR 2002

ABSTRACT

The purposes of this developmental research were 1) to study information required by school administrator for decision making, 2) to develop an information system for the decision making of administrators at Wat Bangkrachao School under the jurisdiction of the Office of Primary Education Commission, Amphoe Mueang, Samut Sakhon province, and 3) to evaluate the satisfaction level of the users towards the effectiveness of the developed system. The prototype conceptual framework was utilized to develop the model by 1) conducting the system analysis of the present system which comprised 6 areas; namely, academic affairs, personnel, student affairs, clerical work and finance, school buildings, and school-community relations, and 2) reviewing related documents and analyzing the questionnaires regarding the needs for relevant information as required by Wat Bangkrachao School administrators for decision making, 3) analyzing the informational needs to be incorporated in the system development, 4) developing the system using Visual Basic Version 6 by the programmer, 5) trying out the developed system and implementing , and 6) evaluating system effectiveness and revising the system as suggested.

The population included 12 school administrators of Ban Bochaimongkol School Cluster, and 8 teachers of Wat Bangkrachao School. The questionnaires were administered to collect data which, in turn, were analyzed by means of frequency, mean, and standard deviation.

The research findings indicated that the needs for information of the school administrators for the decision making were at high levels in all areas ranging from more to less as of the following order : clerical work and finance ($\bar{X} = 4.49$), students affairs ($\bar{X} = 4.43$), personnel ($\bar{X} = 4.40$), school buildings ($\bar{X} = 4.39$), academic affairs ($\bar{X} = 4.32$), school-community relations ($\bar{X} = 4.28$), respectively. With regard to the system satisfaction, the levels of satisfaction towards the system of the school administrators and the teachers were reported at the highest level in 3 items ranging from the more to less as of the following order : the system security ($\bar{X} = 5.00$), inquiry and report ($\bar{X} = 4.83$), and the process ($\bar{X} = 4.72$), respectively. The satisfaction towards the input, however, was reported at a high level ($\bar{X} = 4.22$).

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข-ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ-ช
สารบัญ.....	๗-ณ
สารบัญตาราง.....	ณ-ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ความสำคัญหรือประโยชน์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.....	9
การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน.....	15
ระบบงานของโรงเรียนประถมศึกษา.....	23
การพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	47
การกำหนดประชากร.....	47
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	52

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การพัฒนาระบบสารสนเทศ.....	53
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	70
สรุปผลการวิจัย.....	74
อภิปรายผล.....	78
ข้อเสนอแนะ.....	83
บรรณานุกรม.....	85
ภาคผนวก.....	92

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์.....	48
2 แสดงความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนด้าน งานวิชาการ.....	55
3 แสดงความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนด้าน งานกิจการนักเรียน.....	56
4 แสดงความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนด้าน งานบุคลากร.....	57
5 แสดงความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนด้าน งานธุรการและการเงิน.....	58
6 แสดงความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนด้าน อาคารสถานที่.....	59
7 แสดงความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ด้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	60
8 แสดงลำดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร โรงเรียนตามภารกิจงานของโรงเรียนทั้ง 6 ด้านในภาพรวม.....	61
9 การจัดลำดับความสำคัญตามระดับความต้องการสารสนเทศของผู้บริหาร โรงเรียน.....	62
10 ความคิดเห็นต่อการทดลองใช้ระบบสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู โรงเรียนวัดบางกระเจ้า... ..	65
11 ความพึงพอใจต่อประสิทธิผลด้านข้อมูลนำเข้าของระบบสารสนเทศเพื่อ การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า.....	66
12 ความพึงพอใจต่อประสิทธิผลด้านกระบวนการของระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ของผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า.....	67
13 ความพึงพอใจต่อประสิทธิผลด้านการสอบถามและรายงานผลของระบบสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า.....	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	ความพึงพอใจต่อประสิทธิผลด้านความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า.....	68
15	ลำดับเจ็ลยความพึงพอใจต่อประสิทธิผลของระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ในภาพรวมของผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า	69

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 กรอบความคิดในการวิจัย.....	8
2 แผนภูมิความหมายของสารสนเทศ.....	33

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

การบริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตามจุดมุ่งหมายต่าง ๆ ที่กำหนดไว้นั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องอาศัยการบริหารที่เป็นระบบ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมขององค์การ ผู้บริหารจะต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด นั่นก็คือผู้บริหารจะต้องดำเนินการตามกระบวนการอย่างมีระบบ สุรชาติ สันทรัพย์ (2526 : 2) กล่าวว่า ในการตัดสินใจของผู้บริหาร ข้อมูลนับเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการวางแผนปฏิบัติงานและการควบคุม เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในการบริหาร ไม่ว่าจะเป็นองค์การขนาดใหญ่หรือขนาดเล็ก สิ่งที่ต้องคิดคำนึงและปฏิบัติ คือ การปฏิบัติงานนั้นจะต้องประกอบด้วยทรัพยากรต่าง ๆ วิธีการบริหารให้มีประสิทธิภาพและการที่ผู้บริหารจะตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ดี จำเป็นต้องมีข้อมูลในด้านต่าง ๆ อย่างเป็นปัจจุบันและแม่นยำ เพื่อนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจ การรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจให้ครบถ้วนได้ดั่งนั้นผู้บริหารย่อมไม่มีเวลาเพียงพอ จำเป็นต้องมอบหมายงาน หรือหน่วยงานจัดเตรียมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ตามความต้องการ ให้ทันเวลาในการใช้ประกอบการตัดสินใจ ตลอดจนจัดทำข้อมูลดังกล่าวให้เป็นปัจจุบันเสมอ กระบวนการจัดทำข้อมูลดังกล่าวข้างต้นเรียกว่า "ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร" (Management Information System : MIS)

อาร์ง จันทวานิช (2529 : 15) กล่าวว่า ในด้านการศึกษา ความต้องการรายละเอียดของข้อมูลสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน จึงมีความจำเป็นโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารการศึกษาทุกระดับ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารการศึกษาจะต้องใช้ดุลยพินิจอย่างสูงในการวางแผนและตัดสินใจ เพราะถ้าหากเกิดการผิดพลาดขึ้นย่อมเป็นผลกระทบก่อให้เกิดความเสียหายต่อการศึกษาของชาติด้วย วิจิตร ศรีสะอ้าน (2520: 11) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศสำหรับการบริหารไว้ว่า "การตัดสินใจของผู้บริหารในเรื่องสำคัญ ๆ 90% เป็นการตัดสินใจด้วยการอาศัยข้อมูลข่าวสาร ส่วนอีก 10% เกิดจากจินตนาการ ความคิดคำนึงของผู้บริหารเอง" ดังนั้น ระบบสารสนเทศซึ่งจะให้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นต้องใช้ในการบริหารให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ จึงเป็นส่วนสำคัญที่สุดส่วนหนึ่งของหน่วยงานทุกระดับ อุทัย บุญประเสริฐ (2525 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า "ด้วยเหตุที่มีความเชื่อว่าการตัดสินใจ โดยหลักเหตุผลเป็นสิ่งที่สมควรจะให้ผลการตัดสินใจที่แม่นยำกว่าวิธีอื่น ซึ่งวิธีการที่จะช่วยให้การตัดสินใจด้วยเหตุผลนั้น

ปัจจุบันเรื่องข้อมูลและสารสนเทศเป็นพื้นฐาน หรือองค์ประกอบที่สำคัญและมีบทบาทในการบริหาร มากยิ่งขึ้นทุกที“

ดังนั้น ข้อมูลและสารสนเทศจึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างมากในการบริหารไม่น้อยไปกว่าองค์ประกอบของการบริหาร ได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ ทุกหน่วยงานจำเป็นต้องมีการสร้างและพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศขึ้น ซึ่งนำมาใช้ในการควบคุมการปฏิบัติงานของหน่วยงาน และสนองต่อความต้องการของหน่วยงานในด้านการบริหาร การวางแผน และการตัดสินใจของผู้บริหารให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน (กรมสามัญศึกษา 2535 : 2)

ด้วยเหตุที่ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร มีความสำคัญในการตัดสินใจของผู้บริหาร รัฐจึงได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการศึกษามาก ซึ่งเห็นได้จากแผนพัฒนาการศึกษาระดับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ได้กำหนดนโยบายระบบสารสนเทศทางการศึกษาไว้ คือ เร่งพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา และที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ทั้งของภาครัฐและเอกชนและทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้สามารถนำไปใช้ในการวางแผนการบริหาร และการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และแผนพัฒนาการศึกษาระดับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ได้กำหนดมาตรการให้มีการพัฒนาโครงสร้างระบบสารสนเทศ และวางเครือข่ายประสานระบบข่าวสารข้อมูลทางการศึกษา ตลาดแรงงานและที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ให้ครอบคลุมทั้งระดับประเทศ ระหว่างประเทศ และพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับให้เข้าใจ และเห็นความสำคัญของระบบข้อมูล เพื่อให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพถูกต้อง ทันสมัย และรวดเร็วทันกาล เพื่อสนองต่อการวางแผน และการตัดสินใจในทุกระดับ และในขณะนี้ได้มีการกำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหาร และจัดการศึกษาให้แก่สถานศึกษาตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 39 ที่กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งด้าน วิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงาน การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ยิ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาจะต้องมีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ให้ครอบคลุมทุกด้าน ที่กระทรวงได้กระจายอำนาจมาให้แก่สถานศึกษาโดยตรง เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ทันสมัย ถูกต้อง และเที่ยงตรง ตรงกับความต้องการของสถานศึกษามาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพ

ในปัจจุบันการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาอยู่ในความรับผิดชอบของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีสาระสำคัญและขอบข่ายงานในภารกิจแตกต่างไปจากการจัดการศึกษาแต่ก่อน กล่าวคือ การบริหารด้านนโยบาย การพิจารณาตัดสินใจ วินิจฉัยสั่งการ และการปฏิบัติงานจะเน้นในรูปคณะกรรมการตั้งแต่ ระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ จนถึงระดับกลุ่ม

โรงเรียน (ชยาพร 2526 : 17) และในปัจจุบันนี้ ได้มีระเบียบการบริหารสถานศึกษาในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2542 จึงเป็นการบริหารงานในรูปคณะกรรมการตลอดทั้งระบบ จึงจำเป็นที่หน่วยงานที่รับผิดชอบแต่ละระดับ จะต้อง มีข้อมูลพร้อมทุกด้านเพื่อจะได้เสนอให้คณะกรรมการแต่ละระดับประกอบการตัดสินใจ เพราะกรรมการแต่ละคนมาจากแต่ละหน่วยงาน อาจมีข้อมูลไม่ตรงกัน จะทำให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อน ทำให้การตัดสินใจผิดพลาดได้ โรงเรียนถือได้ว่าเป็นแหล่งปฐมภูมิ หรือแหล่งต้นตอของข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษาของหน่วยงานทุกระดับที่จะต้องนำข้อมูลจากโรงเรียนไปใช้เพื่อการบริหาร หรือการปฏิบัติการในการจัดการศึกษา เช่น เพื่อการวางแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อขอจัดตั้งงบประมาณประจำปี เป็นต้น ดังนั้น หากโรงเรียนซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลดังกล่าวไม่ได้จัดเก็บข้อมูลไว้อย่างเป็นระบบ ประสิทธิภาพของการใช้ข้อมูลของโรงเรียนก็ย่อมลดน้อยลงไป อีกทั้งยังมีผลกระทบกับหน่วยงาน ทั้งระดับเหนือและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่นำข้อมูลจากโรงเรียนไปใช้เพื่อการใดการหนึ่งดังกล่าวมาด้วย อย่างแน่นอน นั่นคือการได้ข้อมูลไม่ถูกต้องไม่ทันกับเหตุการณ์และเพียงพอต่อการใช้ ส่งผลให้การบริหารและการปฏิบัติงานของหน่วยงานเหล่านั้นลดประสิทธิภาพลงไปด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2538 : 1)

นอกจากนั้นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ 2533) เปลี่ยนแปลงจากเดิมไปมาก! การจัดกลุ่มประสบการณ์ และจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กว้างขวางขึ้น หลักสูตรมีความยืดหยุ่น มุ่งเน้น พัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับสภาพชีวิตจริง เศรษฐกิจ และสังคม ในแต่ละท้องถิ่นของโรงเรียน ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้โรงเรียนหรือท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการสร้าง และพัฒนาหลักสูตรระบบการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การแนะแนว การวัดผลประเมินผล และการวิจัย โดยอาศัยข้อมูลพื้นฐานจากสภาพจริงของแต่ละโรงเรียนและท้องถิ่น ในการดำเนินการดังกล่าวนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง มีข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องและครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอน และพร้อมที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวได้ ดังนั้น การพัฒนาระบบข้อมูลของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

จากที่กล่าวมาแล้วนี้ สรุปได้ว่าระบบข้อมูลและสารสนเทศที่ดีมีประสิทธิภาพนั้น นับว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญและจำเป็นยิ่งต่อการจัดการศึกษา เพราะข้อมูลและสารสนเทศเข้าไปเกี่ยวข้องในทุกขั้นตอนของการจัดการศึกษา

โรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติ ระบบข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียน ยังไม่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากนัก เห็นได้จากผลการวิจัยของสำนักงานคณะ

กรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเกือบร้อยละร้อยต่างใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหาร และปฏิบัติการตามภารกิจของโรงเรียน เช่น รายงานต่อหน่วยบังคับบัญชาหรือจัดการเรียนการสอน แต่เกือบร้อยละร้อยเช่นกันยังไม่ได้ใช้จัดและใช้ข้อมูลอย่างเป็นระบบในเชิงวิชาการ ทั้งนี้ มีสาเหตุสำคัญคือบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดและใช้ข้อมูลอย่างเป็นระบบ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2535 : คำนำ)

จากรายงานการจัดการศึกษาประจำปีงบประมาณ 2543 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ได้สรุปผลการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2543 ในด้านนโยบายประกันประสิทธิภาพการศึกษาในประเด็นปัญหาและสาเหตุ ข้อ 2 หน่วยงานในสังกัดยังมีการปรับปรุงระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นส่วนน้อย หน่วยงานระดับโรงเรียนยังไม่มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อให้ในการบริหารเท่าที่ควร การติดตามประเมินผลอย่างมีส่วนร่วมมีเป็นส่วนน้อยที่เป็นระบบและต่อเนื่อง สาเหตุ 1. มีบุคลากรไม่เพียงพอ 2. ไม่มีการประชาสัมพันธ์แจ้ง เพื่อการปรับปรุงระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นรูปธรรมในแนวทางเดียวกัน

โรงเรียนวัดบางกระเจ้าเป็นโรงเรียนแห่งหนึ่ง ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ยังมีปัญหาในด้านการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศในเกือบทุก ๆ ด้าน คือ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลยังมีการจัดเก็บข้อมูลไม่ครอบคลุมทุกด้าน ข้อมูลที่จัดเก็บไว้ไม่เป็นปัจจุบัน
2. การตรวจสอบข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล มีการตรวจสอบเป็นครั้งคราว ขาดความเป็นปัจจุบัน จึงทำให้เป็นข้อมูลที่ไม่เที่ยงตรงและถูกต้องแม่นยำ
3. การประมวลผลข้อมูล การประมวลผลข้อมูลยังไม่ได้จัดทำให้เป็นระบบขาดผู้รับผิดชอบในการดำเนินการประมวลผลข้อมูล หรือถ้าจะมีการประมวลผลข้อมูลก็กระทำเป็นครั้งคราวเมื่อจำเป็นจะต้องรายงานผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบด้วยมือหรือเครื่องคิดเลขเท่านั้น
4. การจัดเก็บข้อมูล หรือการบริหารข้อมูล มีการจัดเก็บแบบตู้เอกสาร และแฟ้มเอกสาร มีมุมห้องผู้บริหารสถานศึกษาเป็นที่จัดเก็บ เป็นระบบค้นหาแฟ้ม ที่ขาดเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยเฉพาะจึงทำให้ขาดความต่อเนื่องในการจัดเก็บ ตลอดจนการให้บริการข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้และข้อมูลต่าง ๆ ยังอยู่กระจัดกระจาย เมื่อเวลาต้องการใช้ ต้องใช้เวลาในการเรียกหาหรือสอบถาม ทำให้เสียเวลาในการค้นหาและใช้ประโยชน์ตามความต้องการ
5. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการดำเนินการ ในขั้นที่จะนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ตัดสินใจในการบริหารจัดการ หรือปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์แต่ละเรื่อง แต่ละครั้ง

เมื่อข้อมูลมีไม่ครอบคลุมทุกด้าน ขาดความเที่ยงตรงและทันสมัย ถูกต้อง จึงเป็นปัญหาในการที่จะวิเคราะห์เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจทำแผนพัฒนาหรือแผนปฏิบัติการ

6. การใช้ข้อมูล เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องจากการที่ขาดข้อมูลที่ต้องการ ตรงกับความต้องการทันสมัย จึงไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ และใช้ประโยชน์ในการทำแผนพัฒนา หรือแผนปฏิบัติการได้

ด้วยหลักการเหตุผลและสภาพปัญหาดังระบุข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาข้อมูลสารสนเทศที่หน่วยงานระดับโรงเรียนจำเป็นต้องการใช้ เพื่อประกอบการตัดสินใจวางแผนการบริหารโรงเรียน และดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อที่จะบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ นำองค์การไปสู่เป้าหมาย คือ พัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้มีคุณสมบัติและคุณลักษณะเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลสารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องการใช้ในการตัดสินใจ
2. เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า
3. เพื่อประเมินระบบสารสนเทศของโรงเรียนวัดบางกระเจ้า

ความสำคัญหรือประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development) เป็นกรณีศึกษาเฉพาะโรงเรียนวัดบางกระเจ้า ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. ได้ทราบรายการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ
2. ได้ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ
3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูได้ประโยชน์จากการใช้ระบบสารสนเทศ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระบือ และส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ชุมชน ตำบล เป็นต้น ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงาน 6 ด้าน คือ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนบ้านบ่อขี้ผึ้งคล สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 12 คน และผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระบือ จำนวน 8 คน

3. ระยะเวลาที่ศึกษาวิจัยคือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 (1 พฤศจิกายน 2544 - 31 มีนาคม 2545)

4. การพัฒนาระบบสารสนเทศในงานวิจัยนี้ พัฒนด้วยการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ใช้โปรแกรม Visual Basic Version 6. ปฏิบัติงานบน Window 98

นิยามศัพท์เฉพาะ

ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริง อาจเป็นตัวเลข ภาษา หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนคุณลักษณะของวัตถุสิ่งของ บุคคล การกระทำ ความคิดและเหตุการณ์

สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ผ่านการจัดกระทำเพื่อให้ได้คำตอบตามความต้องการของผู้ใช้

ข้อมูลสารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลหรือจัดทำจนเป็นสารสนเทศที่มีความหมายชัดเจน ตรงต่อความต้องการสะดวกในการนำไปใช้

งานบุคลากร หมายถึง การบริหารงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมบุคลากร

งานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานเกี่ยวกับหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล

งานกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารงานที่เกี่ยวกับการบริการนักเรียนสวัสดิการนักเรียนและ กิจกรรมเสริมหลักสูตร

งานธุรการและการเงิน หมายถึง การบริหารงานที่เกี่ยวกับการเงิน งานเอกสารและเกี่ยวกับการพัสดุ

งานอาคารสถานที่ หมายถึง การบริหารงานเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมอาคารสถานที่

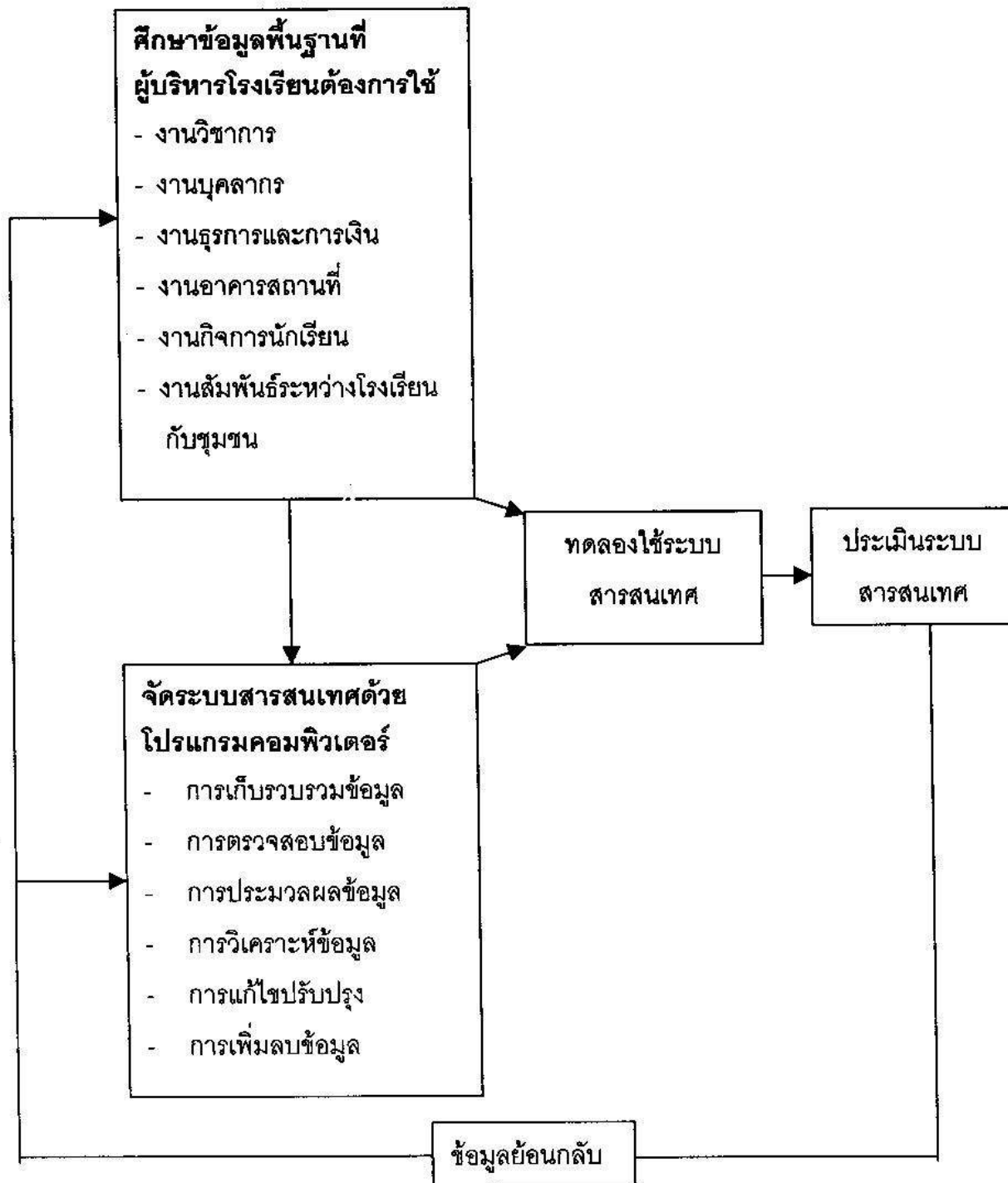
งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การบริหารงานที่เกี่ยวกับการให้บริการแก่ชุมชน และการรับบริการจากชุมชน

ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการในการจัดการสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร ซึ่งประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งจัดกระทำด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์

การประเมินประสิทธิผลระบบสารสนเทศ หมายถึง การตัดสินใจคุณค่าผลสำเร็จของงานตรงตามที่ต้องการ ซึ่งประเมินได้จากความสามารถของระบบสารสนเทศที่ดี คือ ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ ความชัดเจน ความทันสมัย ความทันต่อเวลาและตรงตามความต้องการของผู้ใช้

ผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางกระเจ้า

กรอบความคิดในการวิจัย

แผนภูมิที่ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
2. การตัดสินใจของผู้บริหาร
3. ระบบงานในโรงเรียนประถมศึกษา
4. การพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

สาระสำคัญของการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาของรัฐ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวดที่ 5 มาตรา 39 และ 40 ที่มุ่งกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังสถานศึกษาให้มีคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2542 : 21 – 22) สาระดังกล่าวตรงกับแนวคิดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School - Based Management) จะกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในประเด็นดังต่อไปนี้ 1. ความหมาย 2. หลักการพื้นฐาน 3. รูปแบบการบริหาร 4. ความสำคัญ ซึ่งแต่ละประเด็นมีสาระพอสังเขปดังนี้

ความหมายและความเป็นมา

คำว่า School – Based Management หรือ SBM นั้น เป็นรูปแบบการบริหารและจัดการศึกษารูปแบบหนึ่ง มีการเริ่มใช้คำนี้ในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นครั้งแรกในช่วงทศวรรษที่ 1980 ในภาษาไทยยังไม่มีการบัญญัติศัพท์เฉพาะที่แน่นอน ส่วนมากจะนิยมเรียกทับศัพท์ว่า School - Based Management หรือเรียกย่อ ๆ ว่า SBM แต่ได้พบว่า เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะได้เริ่มใช้คำว่า “การบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน” ในการวิจัยเรื่องการกระจายอำนาจการบริหารและ

การจัดการศึกษาเมื่อปี พ.ศ. 2541 (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์และคณะ 2541 : 95) ต่อมา อุทัย บุญประเสริฐ ได้ใช้คำว่า “การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน” ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management)

Myers and Stonehill (1993 : 1) ได้ให้ความหมายของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานว่า เป็นกลยุทธ์ในการปรับปรุงการศึกษา โดยเปลี่ยนอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจจากระดับรัฐหรือเขตการศึกษาไปยังแต่ละโรงเรียน โดยให้ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีอำนาจควบคุมกระบวนการจัดการศึกษามากขึ้น โดยให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการตัดสินใจเกี่ยวกับงบประมาณ บุคลากรและหลักสูตร

Cheng Yin Cheong (1966 : 44) กล่าวว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ตัวแทนคณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน ฯลฯ ซึ่งมารวมตัวเป็นคณะกรรมการโรงเรียนได้มีโอกาสจัดการศึกษา ให้เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ส่งผลให้นักเรียนมีประสิทธิผลสูงขึ้น และได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืน

อุทัย บุญประเสริฐ (2543 : ข - ค) กล่าวว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นกลยุทธ์ในการปรับปรุงโรงเรียน โดยเปลี่ยนอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจจากส่วนกลางไปยังแต่ละโรงเรียน โดยให้คณะกรรมการโรงเรียนซึ่งประกอบด้วย ผู้ปกครองนักเรียน ครู สมาชิกในชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ศิษย์เก่า และผู้บริหารโรงเรียน ได้มีอำนาจในการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียน มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับ งบประมาณ บุคลากร และวิชาการ โดยให้เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

จากความหมายที่นักวิชาการและองค์กรทางการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาโดยตรง ให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ มีอิสระและความคล่องตัวในการตัดสินใจ การบริหารจัดการทั้งด้านวิชาการ การเงิน บุคลากรและการบริหารทั่วไป โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน ตัวแทนครู ผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมกันบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนมากที่สุด ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้นมีหลักการที่สำคัญที่ควรกล่าวถึงในลำดับต่อไป

หลักการพื้นฐาน

David (1998 อ้างถึงใน Cheng 1996 : 44) กล่าวถึง แนวคิดสำคัญในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 2 ประการ คือ

1. โรงเรียนเป็นหน่วยสำคัญสำหรับการตัดสินใจ ซึ่งการตัดสินใจสิ่งการที่ดีควรอยู่ที่หน่วยปฏิบัติ ดังนั้น จึงควรเพิ่มอำนาจในการบริหาร และจัดการงบประมาณให้กับโรงเรียนมากขึ้น และลดการควบคุมจากส่วนกลาง

2. การมีส่วนร่วมและมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ เป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการปฏิรูปการบริหารและจัดการศึกษา ความล้มเหลวของการปฏิรูปไม่ใช่เกิดจากการควบคุมจากภายนอก หากเกิดจากการที่สมาชิกให้ความร่วมมือในการตัดสินใจ การบริหารและการปฏิบัติงาน

อุทัย บุญประเสริฐ (2543 : 154 – 156) สรุปหลักการสำคัญของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไว้ 5 ประการ ได้แก่

1. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากกระทรวงและส่วนกลางไปยังสถานศึกษาให้มากที่สุด โดยมีความเชื่อว่า โรงเรียนเป็นหน่วยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการศึกษาของเด็ก

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation Or Collaboration Or Involvement) เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการบริหาร ตัดสินใจ และร่วมจัดการศึกษาทั้งครู ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่า และตัวแทนนักเรียน การที่บุคคลมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จะเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและจะรับผิดชอบในการจัดการศึกษามากขึ้น

3. หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน (Return Power To People) ในอดีต การจัดการศึกษาจะทำกันหลากหลาย บางแห่งก็ให้วัดหรือองค์กรในท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ ต่อมามีการรวมการจัดการศึกษาไปให้กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้เกิดเอกภาพและมาตรฐานทางการศึกษา แต่เมื่อประชาชนเพิ่มมากขึ้น ความเจริญต่าง ๆ รุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว การจัดการศึกษาโดยส่วนกลางเริ่มมีข้อจำกัด เกิดความล่าช้าและไม่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนอย่างแท้จริง จึงต้องมีการคืนอำนาจให้ท้องถิ่นและประชาชนได้จัดการศึกษาเองอีกครั้ง

4. หลักการบริหารตนเอง (Self – Managing) ในระบบการศึกษาทั่วไป มักจะกำหนดให้โรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติตามนโยบายของส่วนกลาง โรงเรียนไม่มีอำนาจอย่างแท้จริง สำหรับการบริหารโดยโรงเรียนเป็นฐานนั้นไม่ได้ปฏิเสธเรื่องการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย และนโยบายส่วนรวม แต่มีความเชื่อว่าวิธีการทำงานให้บรรลุเป้าหมายนั้น ทำได้หลายวิธี การที่ส่วนกลางทำหน้าที่เพียงกำหนดนโยบายและเป้าหมายแล้วปล่อยให้โรงเรียนมีระบบการบริหารด้วยตนเอง โดยให้โรงเรียนมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินงาน ซึ่งอาจดำเนินการได้หลากหลายด้วยวิธีการที่แตกต่างกันแล้วแต่ความพร้อม และสถานการณ์ของโรงเรียนผลที่ได้น่าจะมีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม ที่ทุกอย่างถูกกำหนดมาจากส่วนกลางไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม

5. หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check And Balance) ส่วนกลางมีหน้าที่กำหนดนโยบายและควบคุมมาตรฐาน มีองค์กรอิสระทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นไปตามกำหนดและเป็นไปตามนโยบายของชาติ

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า หลักการพื้นฐานที่สำคัญของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน คือ หลักการกระจายอำนาจการศึกษา และหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งจากหลักการดังกล่าวทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานจะเป็นการบริหารทำให้เกิดประสิทธิภาพมากกว่ารูปแบบการจัดการศึกษาอื่นที่ผ่านมา ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีรูปแบบการบริหารที่ควรจะต้องกล่าวถึงต่อไป

รูปแบบการบริหารแบบโรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Managment)

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นการบริหารโดยคณะกรรมการโรงเรียน (School Council) โดยคณะกรรมการโรงเรียนจะมีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การบริหารวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป ซึ่งคณะกรรมการโรงเรียนจะประกอบด้วย ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนครู ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตัวแทนองค์กรชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารโรงเรียน จากการศึกษารูปแบบของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า มีรูปแบบที่สำคัญอย่างน้อย 4 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่มีผู้บริหารของโรงเรียนเป็นหลัก (Administrative Control SBM) รูปแบบที่ครูเป็นหลัก (Professional Control SBM) รูปแบบที่ชุมชนมีบทบาทหลัก (Community Control SBM) และรูปแบบที่ครูและชุมชนมีบทบาทหลัก (Professional/Community Control SBM) (Leithwood and Tessa 1998 : 1 – 21 ; Car 1998 : 1 – 8) สาระสำคัญของแต่ละรูปแบบมีดังต่อไปนี้

1. รูปแบบที่มีผู้บริหารโรงเรียนเป็นหลัก (Administrative Control SBM) แนวคิดในการกระจายอำนาจหน้าที่ในการบริหารการเงิน บุคลากร และวิชาการให้แก่ผู้บริหารโรงเรียนเพื่อให้การบริหารโรงเรียนนั้นมีประสิทธิภาพมากที่สุดนั้น ในระยะแรก ๆ นั้นผู้บริหารโรงเรียนมักจะใช้วิธีขอคำปรึกษาอย่างไม่เป็นทางการจากครู ผู้ปกครองนักเรียน หรือผู้แทนชุมชน ดังนั้น คณะกรรมการโรงเรียนที่ตั้งขึ้น มักจะมีบทบาทสำคัญอยู่ที่การเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาของผู้บริหารโรงเรียนนั่นเอง ผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นประธาน และเจ้าหน้าที่เขตการศึกษาเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ส่วนคณะกรรมการอื่น ๆ มาจากการเลือกตั้งของกลุ่มบุคคลแต่ละประเภท ในการกำหนดนโยบายในการวางแผน ในการหาแนวทางแก้ปัญหาและการดำเนินงานของโรงเรียน คณะกรรมการจะมีบทบาทในการร่วมเสนอความคิดเห็นแต่อำนาจในการตัดสินใจขั้นสุดท้ายยังคงอยู่ที่ผู้บริหารโรงเรียน

2. รูปแบบที่มีครูเป็นหลัก (Professional Control SBM) การบริหารแนวนี้ ตัวแทนคณะครูจะมีสัดส่วนมากที่สุดในคณะกรรมการโรงเรียน รูปแบบนี้เกิดจากแนวคิดที่ว่า ครูเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด ครูเป็นผู้ปฏิบัติจึงย่อมจะรับรู้ปัญหาทุกอย่างได้ดีกว่า และถ้ามีโอกาสตัดสินใจก็จะสามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุดมากที่สุด

การบริหารแบบนี้บริหารโดยคณะกรรมการโรงเรียน ซึ่งในแต่ละโรงเรียนคณะกรรมการจะประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนเป็นประธาน ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง และสมาชิก 1 คนจากสภา การตัดสินใจจะใช้เสียงข้างมาก คือ 2 ใน 3 ขึ้นไป ผู้บริหารโรงเรียนมีอำนาจตัดสินใจได้ บทบาทของคณะกรรมการเป็นกรรมการบริหาร

3. รูปแบบที่ชุมชนมีบทบาทหลัก (Community Control SBM) จุดประสงค์ของรูปแบบการบริหารที่ควบคุมโดยชุมชนคือ การเพิ่มพูนความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้แก่ชุมชนและผู้ปกครอง และเพื่อให้ผู้รับบริการการศึกษามีความพึงพอใจในการศึกษาที่จัดให้มากที่สุด แนวคิดสำคัญคือ หลักสูตรของโรงเรียนควรตอบสนองความต้องการ และค่านิยมของผู้ปกครอง และชุมชนท้องถิ่นมากที่สุด คณะกรรมการโรงเรียนจึงมีสัดส่วนจำนวนตัวแทนผู้ปกครองมากที่สุด

ผู้แทนผู้ปกครองและชุมชนมาจากการเลือกตั้งทุก ๆ 2 ปี ผู้แทนครูได้รับการแต่งตั้งจากเขตการศึกษาโดยผ่านการลงมติจากคณะครู ผู้บริหารมีสิทธิในการออกเสียงในทุกเรื่องยกเว้นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประเมินและสัญญาจ้างผู้บริหารเอง

4. รูปแบบที่ครูและชุมชนมีบทบาทหลัก (Professional/Community Control SBM) แนวคิดของรูปแบบการบริหารลักษณะนี้ มีความเชื่อว่าทั้งครูและผู้ปกครองต่างมีความสำคัญในการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก ครูได้รับรู้ค่านิยมและความต้องการของผู้ปกครอง ในขณะเดียวกัน ผู้ปกครองก็มีโอกาสช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครูด้วย สัดส่วนของผู้แทนครูและผู้แทนจากผู้ปกครอง/ชุมชน จะมีเท่า ๆ กัน ในคณะกรรมการโรงเรียน เป็นคณะกรรมการบริหาร

ความสำคัญของการบริหารแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management)

จากการศึกษาเรื่องการนำหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานหรือศูนย์กลางในการบริหารไปใช้ในการบริหารโรงเรียน ได้พบว่ามีประโยชน์ต่อการบริหารและการจัดการศึกษาโดยรวม ดังนี้ (Myers and Stonehill 1993 : 2 – 3 ; Herman and Herman 1992 : 261 – 263 ; Florida Department of Education 1998 : 1 – 4)

1. เป็นการระดมผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์เพื่อร่วมกันจัดการศึกษา เปิดโอกาสให้ครู เจ้าหน้าที่และชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญของโรงเรียน
2. ขวัญและกำลังใจของครูดีขึ้น

3. เป็นการระดมทรัพยากรด้านการเงินและด้านวิชาการ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน

4. สร้างและสนับสนุนให้เกิดผู้นำใหม่ ๆ ในทุกระดับ

5. เพิ่มปริมาณและคุณภาพการติดต่อสื่อสาร

6. สร้างความยืดหยุ่นในการทำงาน ทำให้เกิดการริเริ่มจัดทำโครงการใหม่ ๆ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น

7. การที่ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ จึงเกิดแนวทางที่จะต้องใช้งบประมาณโดยประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด

8. เปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนในโรงเรียนได้เสนอความคิดเห็นในการปรับปรุงการศึกษา

9. ชุมชนมีส่วนร่วมและมีสิทธิ์ในการบริหารและจัดการศึกษา

10. การบริหารและการตัดสินใจด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

11. ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและโครงการใหม่

จากหลักการพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ได้แก่ 1.

หลักการกระจายอำนาจ 2. หลักการมีส่วนร่วม 3. หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน

4. หลักการบริหารตนเอง 5. หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล ดังที่ได้กล่าวมา รูปแบบการบริหารโดย

ใช้โรงเรียนเป็นฐานที่เหมาะสมกับบริบท และกฎหมายทางการศึกษาของไทยในปัจจุบัน น่าจะเป็น

รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่มีชุมชนเป็นหลัก เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการได้

กำหนดให้มีระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2542 ซึ่งคณะกรรมการสถาน

ศึกษาประกอบด้วยตัวแทนจากกลุ่มต่าง ๆ 6 กลุ่ม ได้แก่ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กร

ชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มละไม่

น้อยกว่า 2 คน และมีจำนวนเท่า ๆ กัน โดยให้กรรมการสถานศึกษาเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็น

ประธาน และอีกคนหนึ่งเป็นรองประธาน ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการโดย

ตำแหน่ง ให้มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบทั้งเป็นกรรมการบริหารสถานศึกษา และการเป็นที่

ปรึกษาแก่ผู้บริหารสถานศึกษา โดยให้มีบทบาทหน้าที่บริหารทั่วไป บทบาทหน้าที่ในการบริหาร

สถานศึกษา ทั้งทางด้านวิชาการ บุคลากร ธุรการ งบประมาณ อาคารสถานที่ บริหาร แผนงานและ

โครงการ ศาสนาและวัฒนธรรม เพราะฉะนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งทำหน้าที่เป็นเลขานุการโดย

ตำแหน่ง จำเป็นต้องเตรียมข้อมูลสารสนเทศให้ครอบคลุมตามภารกิจของการบริหารโรงเรียน

เพื่อที่จะได้นำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการตัดสินใจดำเนินการบริหาร

โรงเรียนอย่างมีคุณภาพ

การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

ความหมายของการตัดสินใจ

การตัดสินใจหรือที่นักวิชาการบางท่านเรียกว่า การตัดสินใจวินิจฉัยสั่งการ การตัดสินใจนี้เป็นคำแปลของคำ Decision Making ซึ่งนักวิชาการทางการบริหารได้ให้ความหมายแตกต่างกันไปตามความเชื่อและแนวคิดของแต่ละท่าน จึงขอทำความเข้าใจที่บางท่านได้ให้ไว้มาเสนอเพื่อให้ทราบถึงความหลากหลายของคำนิยามและแนวคิดดังกล่าว

ประยูร ศรีประสาธน์ และคณะ (2544 : 200 อ้างถึงใน Chester I. Barnard 1938) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า เป็นเทคนิควิธีที่ลดจำนวนทางเลือกลงมาให้เหลือเพียงทางเดียว

มานน์ (Dale Mann 1975 : 20) ระบุว่า การตัดสินใจเป็นการสนองตอบต่อสถานการณ์ของทางเลือก โดยการเลือกทางเลือกนั้นกระทำไปตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้

มูดี (Paul Moody 1983 : 4) ให้ความหมายว่า การตัดสินใจเป็นการกระทำที่ต้องทำเมื่อไม่มีเวลาที่จะหาข้อเท็จจริงอีกต่อไป ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือว่าเมื่อใดถึงจะตัดสินใจว่าควรหยุดหาข้อเท็จจริง ข้อยุติ (solution) จะแปรเปลี่ยนไปตามปัญหาที่ต้องการแก้ไข ซึ่งการรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายและการใช้เวลา

วุฒิชัย จานง (2523 : 3) ให้คำนิยามว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการการเลือกในระหว่างทางเลือกต่าง ๆ ส่วน วิชัย โสสุวรรณจินดา (2535 : 185) ให้ความหมายว่า การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกทางเลือกที่มีอยู่หลาย ๆ ทางเลือกโดยอาศัยทางเลือกที่ดีที่สุดเพียงทางเลือกเดียวที่สามารถตอบสนองเป้าหมายหรือความต้องการของผู้เลือกได้

ตามความหมายต่าง ๆ ดังที่นำเสนอมานี้จะเห็นว่าการตัดสินใจเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับกระบวนการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดตามธรรมชาติของผู้ตัดสินใจและหากมิได้มีการเลือกทางเลือกก็จะไม่ถือว่าเป็นการตัดสินใจตามความหมายนี้ การตัดสินใจจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องกระทำอย่างถูกต้องและรอบคอบอาศัยสารสนเทศ

ความสำคัญของการตัดสินใจ

ตั้งแต่กลางทศวรรษที่ 20 เป็นต้นมา การตัดสินใจได้รับการยอมรับว่าเป็นหัวใจขององค์การและการบริหาร ตัวอย่างเช่น ไรมอน (Herbert A. Simon 1950 : 1) ได้กล่าวถึง หนังสือของเขาซึ่งตีพิมพ์ใน ค.ศ. 1950 ว่าทฤษฎีการบริหารโดยทั่วไปจะรวมเอาหลักขององค์การที่จะทำให้เกิดความมั่นใจว่ามีการตัดสินใจถูกต้อง ในปี 1959 กริฟฟิธส์ (Daniel E. Griffiths 1959 : 89) ได้เสนอทฤษฎีที่ว่า การบริหารคือการตัดสินใจ เขาได้ยกเหตุผลประกอบการเสนอทฤษฎี 3 ประการ คือ ประการแรก การกำหนดโครงสร้างขององค์การเป็นไปโดยอาศัยธรรมชาติของกระบวนการตัดสินใจ

เป็นพื้นฐานของการพิจารณา ประการที่สอง ฐานะตำแหน่งของแต่ละบุคคลในองค์การมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการควบคุมตามกระบวนการตัดสินใจวินิจฉัยสั่งการ ประการที่สาม ประสิทธิภาพของผู้บริหารขึ้นอยู่กับสัดส่วนของจำนวนการตัดสินใจที่เขาจัดทำด้วยตนเอง ทฤษฎีของกริฟฟิธส์จึงมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อวงการศึกษาทางด้านการบริหารมาหลายปี มีแนวคิดสำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรก งานของผู้บริหารคือ การดูแลเพื่อให้แต่ละตำแหน่งในองค์การมีภาระรับผิดชอบ กระบวนการตัดสินใจที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบของตน ประการที่สอง สืบเนื่องจากการแรก เมื่อแต่ละตำแหน่งมีความรับผิดชอบของตนแล้ว ผู้บริหาร(ระดับสูง) ที่มีประสิทธิภาพจะต้องรับผิดชอบการตัดสินใจวินิจฉัยสั่งการด้วยตนเองเพียงเล็กน้อย แต่ว่าการตัดสินใจเพียงเล็กน้อยของเขาจะส่งผลกระทบต่อองค์การเป็นอย่างมาก กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การควบคุมของผู้บริหารไม่ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนการตัดสินใจที่เขาดำเนินการด้วยตนเอง ตามแนวคิดนี้ อิทธิพลของผู้บริหารจะอยู่ที่การคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกำกับดูแล (Monitoring) กระบวนการตัดสินใจที่เกิดขึ้นในแต่ละระดับของการบังคับบัญชา มากกว่าการตัดสินใจด้วยตนเองเหมือนกับปรากฏอยู่ในองค์การขนาดใหญ่ทั่วไป ลักษณะการบริหารเช่นนี้เป็นไปตามแนวที่ ดาฟท์ (Richard L. Daft 1989 : 344) กล่าวว่า “กระบวนการตัดสินใจเป็นเสมือน (ตัวแทนของ) สมอและระบบประสาทขององค์การ” กิจกรรมประจำวันของผู้บริหารโรงเรียนคือ การเผชิญและแก้ปัญหาทั้งที่ตนไม่เห็นด้วย และเห็นด้วยกับปัญหาเหล่านั้น (Ubben and Hughes 1987 : 38) ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรพร้อมที่จะเผชิญปัญหาดังกล่าวด้วยสติปัญญาและหลักวิชา อันจะทำให้การตัดสินใจแก้ปัญหาดังกล่าว มีความเป็นไปได้ทั้งในทางปฏิบัติ และการยอมรับจากผู้ร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจสามารถแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ตามที่นักวิชาการได้แบ่งไว้

ประเภทของการตัดสินใจ

นักวิชาการด้านการบริหารได้แบ่งประเภทของการตัดสินใจออกหลายอย่าง แต่ละคนก็มีแนวคิดในการแบ่งแตกต่างกันไปตามพื้นฐานความคิด เหตุผลและประสบการณ์ของตนจนทำให้การแบ่งประเภทหลากหลาย ในที่นี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอแนวคิดและการแบ่งประเภทการตัดสินใจของนักวิชาการบางท่านเพื่อเป็นแนวทางให้ได้ศึกษาวิเคราะห์ เปรียบเทียบ สังเคราะห์ และประยุกต์ใช้เป็นประโยชน์ต่อไป

บาร์นาร์ด (Chester I Barnard 1938 : 190 – 191) แบ่งการตัดสินใจออกเป็น 3 ประเภท ตามที่มาของเรื่องเพื่อการตัดสินใจคือ

1. การตัดสินใจเพื่อเกิดความเข้าใจตรงกัน (intermediary decisions) เป็นการตัดสินใจที่

เกิดจากการสื่อความหมายจากผู้บังคับบัญชาไปยังผู้ใต้บังคับบัญชา ที่เกี่ยวข้องกับการตีความการประยุกต์เพื่อเผยแพร่คำสั่งให้เข้าใจตรงกัน

2. การตัดสินใจตามเรื่องที่ได้ผู้บังคับบัญชาส่งเรื่องมาพิจารณา (Appellate Decisions) เกิดจากที่ผู้ใต้บังคับบัญชาเสนอเรื่องต่าง ๆ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาตัดสินใจ

3. การตัดสินใจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Decisions) เป็นการตัดสินใจที่เกิดจากความคิดริเริ่มของผู้บังคับบัญชาเอง

อันเบน และฮิวส์ (Jerald L. Ubben and Larry W. Hughes 1987 : 41) แบ่งการตัดสินใจออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การตัดสินใจที่มีโครงสร้างกำหนดไว้ (Structured Decision Settings) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับงานประจำและเรื่องที่เกิดขึ้นเสมอ

2. การตัดสินใจที่มีทางเลือกหลายทาง หรือไม่มีโครงสร้างที่กำหนดหรือการตัดสินใจเรื่องใหม่ ๆ (Multi – Alternative, Unstructured And Innovative Decision Settings)

ดรักเกอร์ (Peter Drucker 1966 : 113 – 142) แบ่งการตัดสินใจออกเป็น 2 ประเภท คือ การตัดสินใจเรื่องทั่วไป และการตัดสินใจเรื่องเฉพาะ

1. การตัดสินใจเรื่องทั่วไป (Generic Decisions) เป็นการตัดสินใจที่เกิดขึ้นเพื่อกำหนดหลักการนโยบายกฎระเบียบ กล่าวคือ เป็นการตัดสินใจ ที่อาจแก้ไขได้ด้วยการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับ การตัดสินใจ 2 แบบแรกนี้อาจแก้ไขได้ด้วยการตัดสินใจประเภทนี้ ซึ่งการตัดสินใจเพื่อคนทั่วไปในองค์การ การตัดสินใจประเภทนี้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้บริหารหน่วยงานกำหนดนโยบายหรือแนวปฏิบัติเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตาม การตรวจตราการทำงานและการลา การพิจารณาความดี ความชอบ การประสานขัดแย้ง และการดำเนินการทางวินัย เป็นต้น

2. การตัดสินใจเฉพาะเรื่อง (Unique Decisions) เป็นการตัดสินใจที่เกิดขึ้นเพื่อการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับเฉพาะคนบางคน บางกลุ่ม บางเรื่อง และบางเวลา หรือเรื่องเฉพาะที่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ตัวอย่างเช่น การตีความหลักสูตรหรือปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนบางอย่าง และเป็นปัญหาที่ไม่เกิดขึ้นมาก่อน ดังนั้น เมื่อเกิดปัญหาขึ้นทั้งผู้บริหารและครูไม่อาจพิจารณาตัดสินใจได้ด้วยตนเองตามลำพัง กรณีเช่นนี้ผู้บริหารอาจใช้วิธีการแก้ไขปัญหาด้วยการประชุมร่วมกับคณะครูเพื่อพิจารณานหาแนวทางแก้ไขปัญหาดรักเกอร์ได้กล่าวเพิ่มเติมว่าปัญหาปัญหาที่มีมักจะเกิดขึ้นในการพิจารณาทั้ง 2 ประเภทนี้คือ การพิจารณาเรื่องทั่วไป เหมือนกับการตัดสินใจเฉพาะเรื่องและในทางกลับกันการแก้ปัญหเฉพาะเรื่องที่เกิดขึ้นใหม่เหมือนกับปัญหาที่เกิดขึ้นมาก่อน ๆ และใช้วิธีการเดิม ๆ แก้ปัญหา

มัว เฮด และกริฟฟิน (Gregory Moorhead and Ricky Griffin 1992 : 481 – 483) แบ่งการตัดสินใจเป็น 2 ประเภทคือ

1. การตัดสินใจที่มีการวางโปรแกรมไว้ (Programmed Decision) คือ การตัดสินใจวินิจัยสิ่งการที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งจนกระทั่งสามารถตั้งกฎเพื่อการตัดสินใจได้ โดยกฎเพื่อการตัดสินใจ นั่นคือ ข้อความที่บอกผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับทางเลือกที่จะเลือกบนพื้นฐานของสถานการณ์ที่ตัดสินใจ

2. การตัดสินใจที่ไม่มีโปรแกรมกำหนดไว้ (Nonprogrammed Decision) เป็นการตัดสินใจที่มีได้เกิดขึ้นบ่อยครั้งนัก และไม่มีการกำหนดกฎการตัดสินใจวินิจัยสิ่งการไว้ก่อน การตัดสินใจประเภทนี้โดยทั่วไปมักจะต้องการแก้ปัญหา (Problem Solving) โดยการแก้ปัญหาเป็นการตัดสินใจซึ่งมีลักษณะพิเศษและต้องการพัฒนาและประเมินทางเลือก โดยมีกฎเพื่อการตัดสินใจเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจประเภทนี้ต้องการพิจารณาตัดสิน (Judgement) และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity)

เอกสารการฝึกอบรม มสธ. แบ่งการตัดสินใจออกเป็น 3 ประเภทที่ต้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเสมอ ถ้าการตัดสินใจสอดคล้องกัน องค์การก็จะไม่ประสบความขัดแย้ง การตัดสินใจ 3 ประเภทคือ

1. การตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบาย (Policy Decision) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ถูกต้องเพื่อให้การใช้ทรัพยากรที่จำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อองค์การมากที่สุด และบังเกิดผลผลิตที่ดีอันจะทำให้ดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ขององค์การ

2. การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน (Management Decision) เป็นการตัดสินใจเพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ให้ผลประโยชน์สูงสุด ตลอดจนการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงภายใต้ขอบเขตและเป้าหมายที่วางไว้ จะมีลักษณะเฉพาะเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้และสามารถควบคุมได้ การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานนี้ จะรวมถึงแต่การอำนวยความสะดวก การจัดการ การควบคุมดูแลการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์เพื่อสนองนโยบาย

3. การตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติการ (Operational Decision) เป็นการตัดสินใจของแต่ละระดับในองค์การเพื่อการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบาย

วิชัย ไกลสุวรรณจินดา (2535 : 85 – 186) และจิระจิตต์ ราคา (2527 : 236 – 239) แบ่งการตัดสินใจออกเป็น 3 ประเภทตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นคือ การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่เสี่ยง และการตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน

1. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน เป็นการตัดสินใจที่ผู้ตัดสินใจมีข้อมูลหรือข้อเท็จจริงชัดเจน สามารถคาดการณ์ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นได้แน่นอน กรณีดังกล่าวการตัดสินใจจะพยายามเลือกทางที่ให้ประโยชน์สูงสุด

2. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่เสี่ยง เป็นการตัดสินใจที่มีความแน่นอนน้อยกว่าข้อที่ 1 แต่ยังพอลาดการณ์ผลที่เกิดขึ้นได้บ้าง แต่ผลที่จะเกิดขึ้นจากทางเลือกที่พิจารณามีความแตกต่างกันเนื่องจากความไม่แน่นอนของปัจจัยและสถานการณ์

3. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน เป็นการตัดสินใจที่ผู้ตัดสินใจมีข้อมูลหรือข้อเท็จจริงไม่ชัดเจน ไม่สามารถคาดการณ์ผลที่จะเกิดขึ้นของแต่ละทางเลือกได้ เพราะปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ ผู้ตัดสินใจจึงไม่อาจหาทางเลือกที่ให้ประโยชน์สูงสุด จำต้องใช้ดุลพินิจพิจารณาและประสบการณ์ช่วยการพิจารณา

การตัดสินใจที่จะให้เกิดผลดีต่อผู้บริหารโรงเรียน มีความผิดพลาดน้อย จะต้องอาศัยกระบวนการในการตัดสินใจที่ดี

กระบวนการตัดสินใจ

กระบวนการตัดสินใจก็เป็นเช่นเดียวกันกับประเภทการตัดสินใจที่มีนักวิชาการแบ่งขั้นตอนการตัดสินใจออกแตกต่างกันไป ตามพื้นฐานความคิด เหตุผลและประสบการณ์ของแต่ละท่าน กริฟฟิธส์ (Daniel E. Griffiths 1959) ได้ให้ความเห็นว่า กระบวนการบริหารคือการตัดสินใจซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้

1. ยอมรับ กำหนด และจำกัดปัญหา
2. วิเคราะห์และประเมินปัญหา
3. กำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานซึ่งจะใช้ในการประเมินแนวทางแก้ปัญหา (Solution)

หรือพิจารณาความสอดคล้องกับความต้องการและการได้รับการยอมรับ

4. รวบรวมข้อมูล
5. กำหนดและเลือกแนวทางแก้ปัญหาที่เป็นที่พอใจ ทดสอบแนวทางนั้นล่วงหน้า
6. ดำเนินการเพื่อให้การตัดสินใจไปสู่การปฏิบัติ โดย
 - 6.1 วางโครงการแก้ปัญหา
 - 6.2 ควบคุมกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ
 - 6.3 ประเมินผลที่ได้รับและกระบวนการ

ประยูร ศรีประสาธน์ และคณะ (2544 : 210 อ้างถึงใน Peter Drucker 1966) ได้เสนอกระบวนการตัดสินใจสำหรับนักบริหารที่มีประสิทธิภาพ (The Effective Executive) ไว้ 5 ประการคือ

1. ตระหนักชัดว่าปัญหาเป็นเรื่องทั่วไปและสามารถแก้ไขได้ผ่านการตัดสินใจที่มีกฎเกณฑ์กำกับอยู่

2. การให้คำนิยามของการจำแนกแนวทางแก้ไข หรือขอบเขตของสภาพการณ์ (Boundary Conditions)

3. การได้มาซึ่งแนวทางแก้ปัญหาที่ถูกต้องนั้นคือ คนที่พอใจจำแนกที่จะทำให้เกิดการตัดสินใจ เป็นที่ยอมรับได้

4. การตัดสินใจในแนวปฏิบัติที่จะดำเนินการ

5. ข้อมูล ย้อนกลับที่ทดสอบความเป็นไปได้ และประสิทธิผลของการตัดสินใจที่ไม่ตรงกับสภาพที่เป็นอยู่

ดรักเกอร์อธิบายต่อไปว่า การตัดสินใจเป็นการตัดสินใจที่เป็นไปได้ยากกว่าจะเลือกกระหว่าง ผิดและถูกอย่างดีที่สุด ก็เป็นการเลือกกระหว่างค่อนข้างถูกต้องและค่อนข้างผิด เป็นที่ชัดเจนว่า การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับการประนีประนอม การตัดสินใจทุกอย่างมีคุณลักษณะเฉพาะ การควบคุม สภาพการณ์และข้อยุติที่น่าพึงพอใจ

วิระพล สุวรรณนันทน์ (ม.ป.ป. : 1 - 8) เสนอกระบวนการตัดสินใจ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1. การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ขั้นตอนนี้ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย คือ การกำหนดปัญหาที่ครอบคลุม การระบุประเภทปัญหา การหาสาเหตุแห่งปัญหา การกำหนดจุดหมายในการแก้ปัญหาและการหาแนวทางแก้ไข ส่วนการกำหนดวัตถุประสงค์และปัญหาเป้าหมายควรมีคุณสมบัติเป็นลายลักษณ์อักษรง่ายชัดเจนแก่การเข้าใจ ทำหาย ทำให้สำเร็จได้ และวัดได้ในรูปของ เวลา ปริมาณ คุณภาพและสถานที่

2. การกำหนดทางเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดนั้นจะต้องมีการลงทุน และผลที่ได้รับที่ประหยัด และมีประสิทธิภาพที่สุด

3. การพิจารณาข้อจำกัดโดยพิจารณาความยากหรือความขาดแคลน อันเนื่องมาจากความต้องการของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด และเนื่องมาจากการสูญเสียโอกาสหรือทรัพยากรในการจัดทำสิ่งนั้นแทนที่จะทำสิ่งอื่น

4. การวิเคราะห์เป็นการนำเอาทางเลือกและข้อจำกัดมาพิจารณาตามเทคนิคการตัดสินใจ

5. การตัดสินใจโดยยึดวัตถุประสงค์ นำผลการวิเคราะห์ในขั้นที่ 4 มาพิจารณาเปรียบกับ วัตถุประสงค์และเป้าหมายแล้วตัดสินใจ

วิชัย โสสุวรรณจินดา (2535 : 187 - 194) และ จิระจิตต์ ราวา (2527 : 240 - 246) เสนอขั้นตอนการตัดสินใจที่สมเหตุสมผล 7 ขั้นตอน คือ

1. การตระหนักในปัญหา หมายถึง การค้นหาปัญหา และตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาก่อนคนอื่น การค้นหาปัญหาพิจารณาได้จากผลงานที่ลดลงไปจากเดิม และไม่เป็นไปตาม

เป้าหมาย ตลอดจนความไม่พึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการบริหารงาน เป็นต้น

2. การระบุและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา โดยอาจเริ่มต้นจาก การระบุสภาพและขอบเขตของปัญหาก่อนแล้วค้นหาสาเหตุ โดยพยายามหาสาเหตุทุกสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นอย่าพิจารณาเพียงบางสาเหตุเท่านั้น

3. การแสวงหาทางเลือก โดยการใช้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหาให้มากที่สุดให้ได้ข้อมูลที่ทันสมัยที่สุด ทางเลือกที่กำหนดขึ้นจะต้องมีหลายทางเลือก ทางเลือกที่กำหนดขึ้นควรมีลักษณะประหยัด มีประสิทธิภาพและนำไปปฏิบัติ

4. การประเมินทางเลือกโดยพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของทางเลือก ซึ่งผู้บริหารอาจให้ดุลยพินิจประเมินทางเลือกเองหรือใช้เทคนิคการตัดสินใจเข้าช่วย ก็สุดแล้วแต่สภาพและความสำคัญของปัญหาทางเลือกที่ดีที่สุดนั้น จะเป็นทางเลือกที่ใช้แก้ปัญหาได้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้ทรัพยากรจำกัดและที่องค์กรมีอยู่ และมีเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการประเมินผล

5. การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ซึ่งพิจารณาจากความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มีประสิทธิภาพสูงสุดหรือไม่ สามารถนำไปปฏิบัติได้หรือไม่ในการตัดสินใจ การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดนั้น ผู้ตัดสินใจอาจใช้ประสบการณ์และดุลยพินิจ การประเมินทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ตลอดจนการประชุมระดมสมอง รวมทั้งการรื้อเมื่อเห็นว่าข้อมูลไม่เพียงพอ

6. การนำทางเลือกไปปฏิบัติ การตัดสินใจที่ไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้ ถือว่าเป็นการตัดสินใจที่ไม่มีประสิทธิภาพ เงื่อนไขที่องค์การสามารถนำทางเลือกที่ตัดสินใจแล้วไปปฏิบัติ คือการที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายยอมรับ มีการมอบอำนาจหน้าที่ให้ผู้เกี่ยวข้องไปปฏิบัติ มีเวลาปฏิบัติอย่างเหมาะสม และเป็นการตัดสินใจที่เปิดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจด้วย

7. การติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อให้เป็นการแน่ใจว่ามีการนำการตัดสินใจไปปฏิบัติ และได้ผลตามที่คาดหมายไว้ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงาน

ประชุม รอดประเสริฐ (2535 : 45) ได้เสนอขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจสังการไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การระบุปัญหา (Identify The Problem) หมายถึง การชี้ชัดถึงปัญหาและการค้นหาสาเหตุของปัญหาเหล่านั้นว่าเกิดอะไร ซึ่งทั้งปัญหาและสาเหตุของปัญหาเป็นสิ่งที่สะสมมาตั้งแต่เวลาในอดีต

2. การกำหนดทางเลือก (Develop Alternatives) หมายถึง การค้นหาหรือการกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาที่ระบุไว้ โดยพยายามพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในแต่ละวิธีเหล่านั้น จากเวลาที่ต้องใช้ทรัพยากรอื่นที่ต้องนำมาสนับสนุนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

3. การประเมินทางเลือก (Evaluate Alternative) เมื่อทางเลือกต่าง ๆ มีเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา แล้วต้องพิจารณาเกณฑ์ต่าง ๆ ด้วยความละเอียดรอบคอบแล้วแสดงให้เห็นข้อดี ข้อเสียของแต่ละทางเลือกให้ปรากฏโดยเด่นชัด

4. การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด (Choose And Implement The Best Alternative) เมื่อพิจารณาทางเลือกแต่ละทางเลือกแล้ว ผู้ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดเพื่อนำไปปฏิบัติ

5. การประเมินผลการตัดสินใจ (Evaluate The Decision) เมื่อนำทางเลือกที่ดีที่สุดไปปฏิบัติแล้ว จะต้องประเมินว่า ผลการปฏิบัติตามทางเลือกนั้นเป็นอย่างไร ได้ผลตามที่คาดหมายไว้หรือไม่และมีทางจะปรับปรุงแก้ไขอย่างไร และจะแก้ที่ส่วนใดของกระบวนการ

ดังที่ได้กล่าวมาถึงความหมายของการตัดสินใจ ความสำคัญของการตัดสินใจกระบวนการตัดสินใจ ประเภทของการตัดสินใจ และกระบวนการการตัดสินใจ จะพบว่า การตัดสินใจจะต้องมีการเลือกทางเลือกจากทางเลือกที่หลากหลาย การที่ผู้บริหารโรงเรียนจะตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ถูกต้องและเหมาะสมได้ จะต้องอาศัยสารสนเทศเพื่อประกอบการตัดสินใจ

การสนับสนุนการตัดสินใจด้วยสารสนเทศ

การปรับปรุงคุณภาพของการตัดสินใจและผลของการแก้ปัญหา ระบบสารสนเทศสามารถทำให้การตัดสินใจและการแก้ปัญหาสะดวกและง่ายขึ้น และยังช่วยป้องกันการบิดเบือนข้อมูลอีกด้วย (Kroneke : 1989 : 142) ผู้บริหารไม่ว่าอยู่ในระดับใดก็ตาม ต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อตัดสินใจทั้งนั้น ถือว่าสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญ เครินเก้ (Kroneke 1989 : 138-143) ได้เสนอรูปแบบการตัดสินใจโดยใช้สารสนเทศ สรุปได้ดังนี้

1. ระบบสารสนเทศสำหรับการตัดสินใจที่มีเหตุผล เป็นบทบาทแรกของระบบสารสนเทศที่ช่วยขจัดขีดจำกัดของการตัดสินใจ หรือเพิ่มเหตุผลของการตัดสินใจ ขีดจำกัดดังกล่าวได้ขยายออกตามปัญหา การพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาและการปฏิบัติงาน

2. ระบบสารสนเทศสำหรับการตัดสินใจที่มีข้อจำกัดของผลลัพธ์ บางครั้งการตัดสินใจของผู้บริหารอาจทำเพื่ออำนาจของตนเอง ทำให้เกิดข้อจำกัดของผลลัพธ์ แต่เมื่อใดก็ตามที่เกิดข้อจำกัดโดยไม่ได้เจตนา ระบบสารสนเทศอาจจะทำหน้าที่เป็นตัวกระตุ้นการตัดสินใจของผู้บริหารได้ อย่างน้อยก็ทำให้ผู้บริหารได้ตระหนักว่าผลลัพธ์อาจถูกจำกัดหรือผิดไป

ระบบงานของโรงเรียนประถมศึกษา

ภารกิจของโรงเรียนประถมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531 : 1) กำหนดภารกิจของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดไว้ คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ขอบข่ายงานแต่ละด้านจะกล่าวโดยสังเขปดังต่อไปนี้

งานวิชาการ

งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียน เพราะหน้าที่ของโรงเรียนคือ การให้ความรู้ทางด้านวิชาการแก่นักเรียน (นิพนธ์ กิनावงศ์ 2523 : 67 – 74) จุดมุ่งหมายของงานวิชาการอยู่ที่การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรมและคุณสมบัติที่ต้องการ

งานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและพัฒนาการสอนนักเรียนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูงสุด (ภิญโญ สาร 2519 : 232) ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนทุกคนควรจะได้รับผิดชอบ เป็นผู้นำของครูเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนทุกแห่งคือการให้ความรู้ทางด้านวิชาการแก่นักเรียน งานที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการในโรงเรียนที่สำคัญ คือ (นิพนธ์ กิनावงศ์ 2523 : 67 – 74)

1. งานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
2. งานด้านปรับปรุงการเรียนการสอน
3. งานด้านวัดผลและประเมินผลการเรียน

หวน พินธุพันธ์ (2524 : 17) ได้กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการว่า เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยตรง ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการด้วย โดยจะต้องดำเนินการเกี่ยวกับวิชาการในด้านหลักสูตร ด้านการนิเทศการสอนด้านการจัดกิจกรรมห้องสมุดเพื่อให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และด้านการประเมินผลการศึกษา การทำโครงการสอน การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ครู การย้าให้ครูสอนเด็กให้สามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง ๆ เป็นต้น

ภิญโญ สาร (2526 : 326) ได้สรุปว่าในการบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ประมวลการสอน ตารางสอน อุปกรณ์การสอน แบบเรียนห้องสมุดโรงเรียนและการสอนต่าง ๆ ตามสมควร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2526 : 164) กำหนดขอบข่ายงานวิชาการดังนี้

1. งานพัฒนาหลักสูตรหรือการดำเนินงาน เพื่อนำหลักสูตรมาใช้ และสามารถนำไปใช้ได้
อย่างเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

2. งานนิเทศการศึกษา ผู้บริหารต้องให้คำแนะนำและชี้แนะวิธีการสอน อุปกรณ์ สื่อการสอนให้แก่ครูและผู้ร่วมงานในโรงเรียน

3. งานประเมินผลการศึกษา จะต้องมีการประเมินผลตามระเบียบ ข้อบังคับ และการวัดผล จะต้องสามารถวัดพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้รวมถึงมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิธีการวัดผลและประเมินผล ทั้งแบบที่ใช้แบบสอบถามและไม่ต้องใช้แบบสอบถาม กระทั่งการตัดสินผลการเรียน

4. งานจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน เช่น การจัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5. งานแนะแนว ซึ่งรวมทั้งการแนะแนวการศึกษา อาชีพ ปัญหาของแต่ละบุคคล เช่น ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจการแนะแนว ให้ความร่วมมือ ร่วมมือช่วยเหลือในการแก้ปัญหาของนักเรียน

6. งานติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานโครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการมาแล้ว เช่น การตรวจเยี่ยมห้องเรียน สำนวจอุปกรณ์ และสื่อการเรียนต่าง ๆ

7. งานประชุมเพื่อประสานแผนการทำงาน และปรับปรุงการปฏิบัติงาน รวมทั้งจัดห้องอบรมให้แก่บุคลากรในโรงเรียนของตน

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่างานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยงานเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การวัดผลประเมินผลการเรียน ซึ่งผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกและให้ความสนใจเป็นพิเศษเพราะเป็นหน้าที่โดยตรงของสถานศึกษา

งานบุคลากร

การบริหารงานบุคลากรเป็นหัวใจของการบริหาร เพราะงานทุกชนิดของหน่วยงานจะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับบุคลากรว่าจะร่วมมือปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายมากน้อยเพียงไร นอกจากนั้น บุคลากรยังเป็นทรัพยากรการบริหารที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นปัจจัยแห่งประสิทธิภาพ รวมทั้งประสิทธิผลของกิจการนั้น ๆ

สมพงษ์ เกษมสิน (2523 : 4 – 6) กล่าวว่า งานบุคลากรนั้นเป็นการจัดการเกี่ยวกับบุคคล นับตั้งแต่การสรรหาเข้าปฏิบัติงาน การดูแลบำรุงรักษาจนกระทั่งพ้นไปจากการปฏิบัติงาน ซึ่งจะเห็นได้ว่า งานบุคลากรเป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการจัดการบุคคล ตั้งแต่การสรรหาการดูแลรักษาจนพ้นไปจากงานเพื่อให้การปฏิบัติงานบุคลากรมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลสำเร็จตามความประสงค์

โดยที่โรงเรียนประถมศึกษา เป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติการซึ่งรับนโยบายมาจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการประถมศึกษาในระดับสูงขึ้นไป ภารกิจของงานบุคลากรบางอย่าง เช่น การบรรจุแต่งตั้ง การคัดเลือกบุคลากรได้ดำเนินการเสร็จสิ้นในระดับอำเภอและจังหวัด ดังนั้น งานบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาจึงเน้นหนักเฉพาะภารกิจต่อไปนี้ (สนอง เครือมาก และวิจิตร วงศ์จิตราทร 2532 : 53 – 54)

1. การกำหนดความต้องการบุคลากร
2. การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน
3. การควบคุม กำกับ ติดตามและนิเทศบุคลากร
4. การพัฒนาและธำรงรักษามูลค่าบุคลากร
5. การประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่างานบุคลากรเป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวกับตัวบุคคลที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนซึ่งได้แก่ การแสวงหาบุคลากร การมอบหมายงาน การบำรุงรักษามูลค่าบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การให้สวัสดิการ การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาและพิจารณาความดีความชอบ จึงเป็นงานที่สำคัญอย่างมาก เพราะบุคลากรในหน่วยงานเป็นทรัพยากรการบริหารที่สำคัญที่สุด ที่จะเป็นผู้ดำเนินงานตามภารกิจให้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

งานกิจการนักเรียน

งานกิจการนักเรียน หมายถึง บรรดากิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในห้องเรียน (ภิญโญ สาร 2526 : 290) ซึ่งจะต้องทำไปพร้อมกับภาระหน้าที่อย่างอื่น จึงเป็นความจำเป็นที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องศึกษาให้เข้าใจถึงธรรมชาติ ขอบข่าย และความสำคัญของงานด้านนี้ จนสามารถดำเนินการให้ภารกิจดังกล่าวบรรลุผลดี (ธีรวิทย์ ประทุมรัตน์ 2526 : 4)

แคมป์เบลล์ คอรัลลีย์ และแรมเซเยอร์ (Campbell, Corbally and Ramseyer 1977 : 129 – 132) แบ่งงานกิจการนักเรียนเป็น 4 ประเภทคือ

1. การบริหารกิจการนักเรียนและการจัดรูปองค์กรนักเรียน
2. ระเบียบและทะเบียนต่าง ๆ
3. การจัดบริการให้แก่ นักเรียน
4. การควบคุมความประพฤติและระเบียบของนักเรียน

ปิญญู สาธ (2526 : 290 – 306) กล่าวว่า งานกิจการนักเรียนควรประกอบด้วย

1. การจัดทำสำมะโนนักเรียนและคำนวณปริมาณนักเรียน
2. การรับนักเรียน การแบ่งกลุ่มนักเรียน
3. การรายงานเกี่ยวกับนักเรียน
4. การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน
5. การบริการสุขภาพนักเรียน

ปรีชา นิพนธ์พิทยา และสุทิน เนียมพลับ (2528 : 22 – 23) กล่าวถึง งานที่โรงเรียนจะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนดังนี้

1. กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน เช่น

- 1.1 การจัดทำทะเบียน
- 1.2 การจัดทำสำมะโนนักเรียน
- 1.3 การเกณฑ์ – การรับนักเรียน
- 1.4 การปฐมนิเทศนักเรียน
- 1.5 การแก้ปัญหาการเรียนขาดเรียน
2. กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการนักเรียน
 - 2.1 การบริการสุขภาพ
 - 2.2 การจัดอาหารกลางวัน
 - 2.3 การบริการแนะแนว
 - 2.4 การบริการนักเรียนขาดแคลน
 - 2.5 ทุนการศึกษา
3. กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน เช่น
 - 3.1 กิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย
 - 3.2 กิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียน
 - 3.3 กิจกรรมจัดตั้งชุมนุมต่าง ๆ
 - 3.4 กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน
 - 3.5 การจัดทัศนศึกษา
 - 3.6 การจัดกีฬา
 - 3.7 การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน

3.8 การบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน

4. กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า

4.1 การติดตามผลนักเรียน

4.2 การตั้งสมาคมศิษย์เก่า

4.3 การสรรหาและยกย่องคนดีเด่นประจำท้องถิ่นและชุมชน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่างานกิจการนักเรียน เป็นการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน แต่ไม่ได้เกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยตรง เป็นงานที่ช่วยสนับสนุนให้การเรียนการสอนในห้องเรียนมีประสิทธิภาพ และช่วยพัฒนานักเรียนให้มีความสมบูรณ์ทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม

งานธุรการและการเงิน

งานธุรการและการเงิน หมายถึง งานที่จัดขึ้นเพื่อบริการหน่วยงานต่าง ๆ ในโรงเรียนให้สามารถดำเนินงานไปตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการหรือวางไว้ (พนัส หันนาคินทร์ 2524 : 281) งานธุรการและการเงินเปรียบเสมือนแขนขาของการบริหารโรงเรียน เพราะเป็นเครื่องมือสนับสนุนให้โรงเรียนเป็นสถานที่ให้บริการทางวิชาการได้อย่างราบรื่น (นิพนธ์ กินาวงศ์ 2523 : 76) แม้ว่าจะให้ความสำคัญกับงานวิชาการมากกว่างานธุรการและการเงินก็จริง แต่งานนี้ก็มีความจำเป็นเพราะทั้งต่างก็เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน (นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ 2525 : 36)

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2523 : 76 – 77) แบ่งงานธุรการและการเงินไว้ดังนี้

1. งานธุรการทั่วไป หมายถึง งานที่เกี่ยวกับทะเบียน สถิติและการเก็บรักษาหลักฐานต่าง ๆ ของโรงเรียน
2. งานสารบรรณ หมายถึง งานที่เกี่ยวกับหนังสือโต้ตอบซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจะต้องศึกษาจากระเบียบของทางราชการให้เข้าใจเป็นอย่างดี เพื่อประโยชน์ในการติดต่อกับหน่วยงานนอกโรงเรียน
3. งานที่เกี่ยวกับการเงิน หมายถึง การรับและเบิกจ่ายเงิน การทำบัญชีรับ-จ่าย การจัดซื้อ การควบคุมและตรวจสอบเกี่ยวกับการเงินโรงเรียน
4. งานเกี่ยวกับงบประมาณ หมายถึง การวางแผนจัดทำงบประมาณประจำปี และตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามงบประมาณ
5. การพัสดุครุภัณฑ์ คือ การจัดซื้อ จัดหาและการลงทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์ของโรงเรียนให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ

6. งานด้านบริการอื่น ๆ เช่น งานรักษาทรัพย์สิน การรักษาความปลอดภัย และให้บริการนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น การบริการอาหาร บริการสุขภาพ เป็นต้น

ปรีชา นิพนธ์พิทยา และสุทิน เนียมพลับ (2528 : 47 – 51) กล่าวถึง งานธุรการและการเงินไว้ดังนี้

1. งานธุรการ เป็นงานบริการให้ความสะดวกในการดำเนินงานด้านอื่น ๆ มีขอบข่ายของงานดังต่อไปนี้

1.1 งานสารบรรณ

1.2 งานทะเบียนและรายงาน

1.2.1 งานทะเบียนเกี่ยวกับนักเรียน

1.2.2 งานทะเบียนที่เกี่ยวกับงานบุคลากรในโรงเรียน

1.2.3 งานทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน

1.3 งานที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยในด้านอาคารสถานที่

1.4 งานประชาสัมพันธ์

2. งานการเงินและพัสดุของโรงเรียนมีขอบข่ายของงานดังนี้

2.1 งานงบประมาณ

2.2 งานพัสดุ

2.3 งานการเงินและบัญชี

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2526 : 239) กำหนดงานธุรการและการเงินไว้ คือ การจัดทำงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง งานบัญชี งานพัสดุ งานทะเบียน สถิติ และงานสารบรรณ

งานอาคารสถานที่

งานอาคารสถานที่ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ให้ดำเนินไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ การดำเนินการจะได้ผลเพียงไรนั้น ขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่ายที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน (ชวลิต พุทธิรักษา 2525 : 117 – 118) ทั้งยังเป็นปัจจัยหนึ่งในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและให้ได้ผลตามเป้าหมาย (วิจิตร วรุตบางกูร 2523 : 60)

งานอาคารสถานที่ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แบ่งได้ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2526 : 120 – 121)

1. อาคารเรียน รวมถึง ห้องเรียน ห้องพิเศษต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด ห้องพักครู ห้องพยาบาล ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องพัสดุ ฯลฯ

2. อาคารประกอบหรือสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ เช่น อาคารอเนกประสงค์ ห้องส้วม เรือนเพาะชำ รั้ว ดังประปา ฯลฯ

3. บริเวณโรงเรียน เช่น สนาม ถนน ที่พักรถผ่อนหย่อนใจ ฯลฯ

ขวลิต พุทธิรักษา (2525 : 118 – 119) กล่าวถึง ความสำคัญของการปฏิบัติงานในด้าน อาคารสถานที่ไว้ดังนี้

1. เป็นการเตรียมอาคารสถานที่ไว้รับความคิดทางการศึกษาการออกแบบจึงต้องเหมาะสม และยืดหยุ่นเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ อยู่เสมอ

2. ช่วยให้การดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์

3. เป็นการเตรียมพร้อมที่จะรับงบประมาณเพื่อปรับปรุงและก่อสร้าง

4. เป็นข้อมูลของโรงเรียนในด้านอาคารสถานที่ หรืออาคารประกอบในปัจจุบัน และความต้องการในอนาคต

5. เป็นการช่วยให้โรงเรียนสะอาด สวยงามและมีสภาพแวดล้อมที่ดี

6. เป็นการช่วยให้การใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนมีประสิทธิภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลง และสามารถใช้ได้ดีที่สุดในระยะยาว

7. เป็นการอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอนหรือให้การศึกษา

8. เป็นการช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ อันจะเป็นหนทางในการสร้างชื่อเสียงให้ตนเองและสถาบันการศึกษา

9. เป็นการช่วยให้นักเรียนเกิดความรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ปรีชา นิพนธ์พิทยา และสุทิน เนียมพลับ (2528 : 35 – 37) กล่าวถึง ขอบข่ายงานอาคารสถานที่ไว้ 5 ประการดังนี้

1. การจัดอาคารสถานที่ รวมถึงการวางแผนผังบริเวณที่ตั้งอาคาร การควบคุมการก่อสร้าง การตกแต่งจัดระเบียบ ตลอดจนการรื้อถอนอาคารสถานที่

2. การใช้อาคารสถานที่ หมายถึง การกำหนดวางแผนการใช้อาคารและสถานที่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดต่อการเรียนการสอน การเรียนรู้ในห้องเรียนและต่อชุมชน

3. การบำรุงรักษาอาคารสถานที่ การประดับตกแต่ง และซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้คงสภาพเดิมหรือเพิ่มเติมให้เป็นประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด

4. การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ คือ การควบคุมดูแลโดยทั่วไปเป็นการกำกับติดตามผล การใช้การบำรุงรักษา การตกแต่ง รวมถึงการควบคุมการปฏิบัติงานอาคารสถานที่ ให้เป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และแบบแผนของทางราชการที่เกี่ยวข้อง

5. การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ เป็นการดำเนินงานการประเมินผลการใช้เพื่อการปรับปรุง และการเปลี่ยนแปลงแนวทางการดำเนินงานนี้ให้เหมาะสมเพื่อประโยชน์สูงสุด เพื่อเก็บข้อมูลสำหรับการวางแผนดำเนินงานอาคารสถานที่ของปีถัดไปสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2526 : 215) เสนอแนะไว้ในคู่มือบริหารโรงเรียนประถมศึกษาว่า การพัฒนาอาคารสถานที่ให้พอกับสภาพของโรงเรียน การรักษาและปรับปรุงอาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย สะอาด และจัดสภาพบรรยากาศในโรงเรียนสนองต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและเกณฑ์มาตรฐาน

จากที่ได้กล่าวมางานอาคารสถานที่เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับอาคารสถานที่ เพื่อให้การใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม สะอาด เรียบร้อย และมีความปลอดภัย เพื่อประโยชน์สูงสุด

งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

โรงเรียนและชุมชนจะต้องเป็นของคู่กันเสมอ โรงเรียนเป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้ และได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากชุมชนในรูปของภาษีและความช่วยเหลือพิเศษ ดังนั้นโรงเรียนจึงมีขอบข่ายทางกฎหมาย ศีลธรรม และความรับผิดชอบร่วมกับสังคม ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของและอุปถัมภ์โรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจึงจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาสนับสนุนโรงเรียนด้วย (นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ 2525 : 26) กล่าวถึง หลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ดังนี้

1. ต้องดำเนินการภายในโรงเรียนให้ได้ผลดี ก่อนที่จะชักชวนบุคคลภายนอกให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจการของโรงเรียน
2. จะต้องรู้จักชุมชนเป็นอย่างดี ทั้งในด้านสภาพเศรษฐกิจ วัฒนธรรม ความเชื่อ เพื่อจะได้จัดโรงเรียนให้สอดคล้องกับความเป็นจริงในการดำเนินชีวิตของโรงเรียน
3. จัดบริการชุมชน เพื่อจะได้ใช้โรงเรียนให้เป็นประโยชน์มากที่สุด
4. ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ทั้งวัสดุสิ่งของ สถานที่ บุคลากร ตลอดจนสถาบันและองค์กรต่าง ๆ
5. อำนวยความสะดวกในเรื่องระบบสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับบ้าน โดยโรงเรียนจะต้องแจ้งข่าวสารของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ และเปิดโอกาสให้โรงเรียนรับข่าวสารจากชุมชนด้วย
6. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาเยี่ยมชมกิจการของโรงเรียน
7. ป้องกันปัญหาบางประการที่จะกระทบกระเทือนความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เช่น การลงโทษ การให้งานเด็กมากเกินไป เป็นต้น

จากที่กล่าวมา ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีลักษณะเป็นความสัมพันธ์สองทาง คือ โรงเรียนและชุมชนมีบทบาทเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ โดยทั่วไปขอขยายงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีดังนี้ (ปรีชา นิพนธ์พิทยา และสุทิน เนียมพลับ 2528 : 56 – 58)

1. การประชาสัมพันธ์โรงเรียน คือ การเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอันจะช่วยให้โรงเรียนปฏิบัติงานได้สะดวกยิ่งขึ้น
2. การให้บริการแก่ชุมชน คือ การให้บริการต่าง ๆ แก่ชุมชนตามกำลังความสามารถที่โรงเรียนจะดำเนินการได้
3. การร่วมกิจกรรมของชุมชน คือ การเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนที่เป็นประโยชน์เท่าที่โรงเรียนสามารถและอยู่ในวิสัยที่เป็นไปได้
4. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน คือ เปิดโอกาสเชิญชวนหาทางให้บุคคลได้เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน
5. การสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานในท้องถิ่น คือ การดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ

จากที่กล่าวมาข้างต้น งานของโรงเรียนประถมศึกษาตามที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดทั้ง 6 งาน โดยงานวิชาการถือว่าเป็นภารกิจหลักเป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียน โดยมีงานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ช่วยสนับสนุนให้การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร

สารสนเทศเป็นโลหิตหล่อเลี้ยงชีวิต (Lifeblood) อย่างแท้จริง บทบาทดังกล่าวถูกใช้เพื่อสนับสนุนผู้บริหารในการรวบรวมประมวลผลและใช้สารสนเทศนี้ การที่องค์กรต่าง ๆ หันมาใช้ระบบสารสนเทศ ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่มีข้อมูลที่สมบูรณ์ ก็เพราะระบบสารสนเทศคอมพิวเตอร์ (Computer) สามารถรวบรวม และประมวลผล สารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่ง

การตัดสินใจอย่างมีระบบเป็นงานหนัก โดยเฉพาะเป็นเรื่องซับซ้อน บางคนมักจะอดเลือกวิธีการดีหรือวิธีง่าย ๆ ไม่ได้ แต่ในระยะยาวการใช้เทคนิควิธีการตัดสินใจที่ถูกต้องจะเป็นประโยชน์ทั้งในชีวิตส่วนตัว และหน้าที่การงาน วิธีการตัดสินใจที่ดีจะช่วยให้เห็นปัญหาอย่างชัดเจนและรู้ลู่ทางที่จะ

จัดการกับปัญหานั้น ๆ ทั้งยังช่วยสร้างความมั่นใจในตนเองและเป็นที่ไว้วางใจของคนรอบข้าง การสร้างนิสัยการตัดสินใจที่ดีจะทำให้การขยายขอบเขตความสามารถทางปัญญาง่ายขึ้นและได้ผลดีขึ้น การตัดสินใจที่ดีต้องใช้ข้อมูลและสารสนเทศมาประกอบการตัดสินใจ

ข้อมูลและสารสนเทศ

ผู้บริหารในยุคปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ด้านหนึ่งซึ่งผู้บริหารต้องกระทำเสมอ ๆ และมีความสำคัญเป็นอย่างมากนั่นก็คือ การตัดสินใจในเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา การตัดสินใจของผู้บริหาร จึงนับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะการตัดสินใจของผู้บริหารจะส่งผลตามมา ถ้าการตัดสินใจถูกต้อง ผลของการตัดสินใจก็จะได้รับผลดีหรือผลสำเร็จของงานตามมาด้วย แต่ถ้าการตัดสินใจผิดพลาด ผลเสียหายก็จะเกิดขึ้นกับสถานศึกษา บุคลากร นักเรียน หรือตัวผู้บริหารเองด้วย ในบางครั้งการตัดสินใจจะต้องทำการตัดสินใจในระยะเวลาอันสั้นหรือเร่งด่วน มิฉะนั้น จะเกิดความเสียหายแก่หน่วยงาน หรือเสียผลประโยชน์ ดังนั้น ผู้บริหารจึงมีเวลาในการตัดสินใจไม่มากนักแต่ต้องตัดสินใจ และต้องตัดสินใจอย่างถูกต้องอีกด้วย ดังนั้น การตัดสินใจของผู้บริหารจะต้องถูกต้อง รวดเร็ว แม่นยำ และได้ผลประโยชน์แก่หน่วยงานหรือบุคคลในหน่วยงานอีกด้วย สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการที่จะช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ก็คือ ข้อมูลและสารสนเทศ นั่นเอง

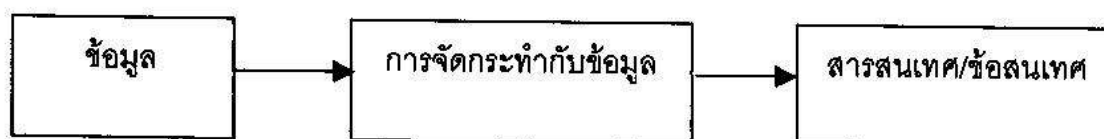
ความหมายของข้อมูลสารสนเทศอาจแยกเป็น 2 คำ คือ ข้อมูล และ สารสนเทศ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของคำทั้งสองไว้ดังนี้

ความหมายของคำว่า ข้อมูล (Data) ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายว่า ข้อเท็จจริงหรือสิ่งที่ถือหรือยอมรับว่า เป็นข้อเท็จจริงสำหรับใช้หลักอนุมาน หาความจริง หรือการคำนวณ ณรงค์ บุญมี (2528 : 43) กล่าวว่า ข้อมูลเป็นข้อเท็จจริงที่ยังไม่สามารถนำมาใช้ในการประกอบการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งของผู้บริหารได้ ชโลมใจ อิงคารวัฒน์ และสุรพล หวังดี (2531 : 1) กล่าวว่า ข้อมูล หมายถึง จำนวนตัวเลข หรือข้อมูลทั่วไปที่มีการเก็บรวบรวมไว้ในองค์การ แต่ไม่สามารถจะนำมาใช้ในการประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารได้ วีระ สุภากิจ (2539 : 1) ได้ให้ความหมายของ ข้อมูล ว่าหมายถึง ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่อยู่ในโลกนี้ที่ใช้แทนด้วยตัวเลข ภาษา หรือสัญลักษณ์ที่ยังไม่มีการปรุงแต่งหรือประมวลผลใด ๆ

สรุปข้อมูล หมายถึง ข่าวสารต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อความตัวอักษร ตัวเลข สัญลักษณ์ต่าง ๆ ซึ่งยังไม่ผ่านการประมวลผล ซึ่งเมื่อผ่านการประมวลผลแล้วจะกลายเป็นสารสนเทศ

ความหมายของคำว่า สารสนเทศ (Information) ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายของสารสนเทศว่า หมายถึง ข่าวสารการแสดง หรือชี้แจงข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ณรงค์

บุญมี (2528 : 43) กล่าวว่า สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลหลายอย่างที่ทำการวิเคราะห์สรุปจนสามารถใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารได้ ชโลมใจ อิงคารวัฒน์ และสุรพล หวังดี (2531 : 1) กล่าวว่าสารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่จัดระบบแล้วหรือผ่านกระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลแล้วอยู่ในรูปที่สามารถใช้ประโยชน์ หรือใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้ทันทีตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ วีระ สุภากิจ (2539 : 5) ได้ให้ความหมายของสารสนเทศว่า หมายถึง ข้อมูลที่ได้ถูกกระทำให้มีความสัมพันธ์ หรือมีความหมายนำไปใช้ประโยชน์ได้ สารสนเทศจึงเป็นข้อมูลที่ผ่านการเปลี่ยนแปลงโดยการนำข้อมูลตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไปที่มีความเกี่ยวข้องกันมาจัดกระทำ หรือประมวลผลเพื่อให้เกิดความหมาย หรือมีคุณค่าเพิ่มขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการใช้ ซึ่งแสดงในลักษณะของรูปภาพได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 ความหมายของสารสนเทศ

ที่มา : วีระ สุภากิจ 2539 : 4

รูปสารสนเทศ คือ ข้อมูลที่ได้รับการประมวลผลหรือจัดกระทำแล้ว อาจออกมาในรูปของตัวเลข หรือข้อความก็ได้ เพื่อนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ

ระบบข้อมูลของสถานศึกษา

ในการจัดหาข้อมูลหรือการมีระบบข้อมูลที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษานั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะความต้องการ และการเลือกสรรใช้ข้อมูลที่เป็น และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แต่ควรจะครอบคลุมองค์ประกอบพื้นฐานของการจัดการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

1. โครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ สภาพของอาคารเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ในโรงเรียน เช่น ห้องเรียน ครุภัณฑ์การศึกษา วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ฯลฯ จุดมุ่งหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศนี้ ก็เพื่อประเมินสภาพทางกายภาพของโรงเรียนในการจัดการศึกษา และศึกษาผลกระทบที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียน

2. ผู้เรียนเป็นองค์ประกอบหลักของสถานศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลนอกจากตัวผู้เรียนแล้ว ยังต้องเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านภูมิหลังของครอบครัวและชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่

3. ครู ได้แก่ จำนวนครูในสถานศึกษา คุณวุฒิการศึกษา สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ตำแหน่งหน้าที่ วิชาที่สอน ความคิดเห็นและทัศนคติของครู ลักษณะการทำงาน การมีส่วนร่วมและความพอใจในงานอาชีพครู

4. หลักสูตร ได้แก่ ตัวหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู ตลอดจนการตรวจสอบความพอเพียง และการใช้ตำราเรียนของครูและนักเรียน

5. กระบวนการเรียนการสอน ได้แก่ ลักษณะของวิธีการสอน ตารางสอน การมีส่วนร่วมของนักเรียน การใช้ตำราเรียน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การรายงานผลการเรียนการสอนซ่อมเสริม

กรมสามัญศึกษา (2527 : 60) ได้เสนอแนะไว้ในเอกสารการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษาว่า ข้อมูลที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ มีดังนี้

1. นักเรียน แยกตามเพศ อายุ ชั้น แผนการเรียน อาชีพของบิดามารดา ที่อยู่อาศัย
 2. ครู-อาจารย์ แยกตามระดับ ตำแหน่ง วุฒิ วิชาเอก วิชาที่สอน
 3. โรงเรียนในเขตบริการ/จำนวนโรงเรียน นักเรียน
 4. วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ อาคารเรียน ขนาดของห้องเรียน อาคารประกอบ งบประมาณของสถานศึกษา
 5. อาชีพในท้องถิ่น วิทยากรท้องถิ่น สถานประกอบการในท้องถิ่น
 6. ข้อมูลด้านตลาดแรงงาน ทักษะและเทคโนโลยีที่ตลาดแรงงานใช้อยู่
 7. สภาพปัจจุบันทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่น
 8. ปัญหาและความต้องการของโรงเรียนตามกรอบนโยบายและแผนพัฒนา
 9. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน กระบวนการบริหาร กระบวนการนิเทศในโรงเรียน กระบวนการจัดกิจกรรม กระบวนการในการแนะแนว
 10. ข้อมูลที่แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
 11. ข้อมูลที่แสดงให้เห็นคุณลักษณะของนักเรียนตามที่หลักสูตรต้องการ
 12. ข้อมูลเกี่ยวกับการจบการศึกษา การศึกษาต่อ การเข้าทำงาน
 13. ข้อมูลที่เกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา
- นอกจากนี้ระบบข้อมูลของสถานศึกษาอาจแบ่งเป็นกลุ่มตามโครงสร้างหลักได้แก่

1. งานวิชาการ ได้แก่ หลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวนนักเรียน สถิติการมาเรียน สื่อการเรียน การวัดผลประเมินผลฯ

2. งานบุคลากร ได้แก่ ข้อมูลของครูและบุคลากรอื่น ๆ เช่น คุณวุฒิ วิชาเอก ความถนัด ประสบการณ์ สถานภาพทางครอบครัว สถานะทางเศรษฐกิจ ฯลฯ

3. งานกิจการนักเรียน ได้แก่ การบริการแนะแนว ทุนการศึกษา การบริการด้านสุขภาพอนามัย กิจกรรมเสริมหลักสูตร ฯลฯ

4. งานอาคารสถานที่ ได้แก่ พื้นที่ของโรงเรียน จำนวนอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน สาธารณูปโภค ฯลฯ

5. งานธุรการ การเงิน พัสดุ ได้แก่ งบประมาณ เงินนอกงบประมาณ หนังสือเข้า-ออก เงินสวัสดิการ ฯลฯ

6. งานความสัมพันธ์กับชุมชน ได้แก่ โครงการหรือกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ชุมชนจัดร่วมกับชุมชนหรือชุมชนเป็นฝ่ายจัดให้กับโรงเรียน

จากที่กล่าวมาแล้วนี้ สรุปได้ว่าระบบข้อมูลและสารสนเทศที่ดีมีประสิทธิภาพนั้น นับว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญ และจำเป็นยิ่งต่อการจัดการศึกษาเพราะ ข้อมูลและสารสนเทศเข้าไปเกี่ยวข้องในทุกขั้นตอนของการจัดการศึกษา

ระบบสารสนเทศ (Information systems)

มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้ มาร์ติน และคณะ (Martin and Others 1991 : 251) ระบุว่า ระบบสารสนเทศ หมายถึง กลุ่มการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ฮาร์ดแวร์ ประชากร วิธีปฏิบัติ เอกสารต่าง ๆ แบบฟอร์ม บัญชีนำเข้า และผลผลิตต่าง ๆ ซึ่งใช้ในข้อมูลธุรกิจ แอนดรู ริคาร์ท และเวลเลอร์ (Andru Ricart and Valor 1992 : 2) ให้ความหมายของระบบสารสนเทศว่า คือกลุ่มของสารสนเทศที่สร้างขึ้นตามความต้องการของบริษัทนั้นส่วน โดยมีการจัดกระทำ และมีการแจกจ่ายส่วนของสารสนเทศนั้น ๆ เพื่อการปฏิบัติงานในบริษัท โดยมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการ และการควบคุมการสนับสนุนการปฏิบัติงาน วิจิตร ศรีสะอ้าน (2520 : 6) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศที่ดีจะต้องครอบคลุมทั้งข้อมูลภายในและภายนอกสถาบัน อธิปัตย์ คลีสุนทร (2534 : 40) ได้สรุปความหมายของระบบสารสนเทศว่า เป็นระบบที่ทำให้ข้อมูล สถิติมีความหมาย และใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจปฏิบัติการได้สะดวกและมีประสิทธิภาพขึ้น และได้ระบุองค์ประกอบหลักของระบบสารสนเทศ คือ ข้อมูลนำเข้า การประมวลผล และการนำเสนอ

โอเบรอน (O' Brien 1994 : 34) ได้กล่าวถึง บทบาทของระบบสารสนเทศว่ามีความสำคัญต่อองค์การ 3 ประการคือ

1. สนับสนุนด้านการจัดการ (Support Of Business Operation)
2. สนับสนุนการตัดสินใจในการบริหาร (Support Of Management Decision Making)

3. สนับสนุนในด้านการวางแผนกลยุทธ์(Support Of Strategic Competition Advance)

ระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร (Executive Information Systems) ความหมายของระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหารหลายคน เช่น ปทีป เมธาวุฒิ (2538 : 10) หมายถึง การจัดกระทำข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันให้เป็นระบบและให้เป็นข้อมูลที่เป็นข้อสรุป เพื่อนำเสนอได้อย่างถูกต้องและมีความเหมาะสมและเป็นระบบข้อมูลด้านการบริหาร ที่ปรับปรุงดัดแปลงไปเป็นแผนกลยุทธ์สำหรับผู้บริหาร (O' Brein 1990 : 41 - 42 ; Finlay 1989 : 71) เป้าหมายของระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหารคือ ผลิตข้อมูลข่าวสารที่กลั่นกรองมาจากข้อเท็จจริงที่จำเป็น ทันสมัย ถูกต้องตามความต้องการเฉพาะของผู้บริหาร โดยการสืบค้นไปที่แหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ มีการสรุปให้เข้าใจง่ายใช้ได้สะดวกเพื่อให้ผู้บริหารระดับสูงนำไปใช้ในการตัดสินใจได้ดีขึ้น โดยแหล่งข้อมูลได้มาจากทั้งจากภายในและภายนอกองค์การ

ระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร เป็นเครื่องมือคอมพิวเตอร์สำหรับผู้บริหารที่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์อย่างจำกัด ช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจในภาวะที่มีการแข่งขันได้ เนื่องจากสารสนเทศสำหรับผู้บริหารเป็นข้อมูลสรุปแล้ว ลักษณะของข้อมูลต้องถูกต้องและทันเวลา สามารถเสนอข้อมูลได้หลายลักษณะ เช่น มีการออกแบบหน้าจอภาพ มีการโต้ตอบกับคอมพิวเตอร์ มีรายการหลักให้เลือก ประมวลผลค่าได้ เป็นต้น มีการปรับปรุงข้อมูลเดิมและสร้างข้อมูลใหม่ตามความต้องการได้ จึงช่วยให้ผู้บริหารสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้องค์การมีความก้าวหน้าอันเกิดมาจากการตัดสินใจของผู้บริหารบนข้อสรุปที่เป็นจริงและถูกต้อง

สรุปได้ว่าระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหารเป็นระบบคอมพิวเตอร์ มีการเสนอเนื้อหาและข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กัน โดยจัดทำรายการให้เลือกใช้และกราฟฟิก มีการพัฒนาให้ง่ายและรวดเร็วในการใช้ทำหน้าที่ประสานกับฐานข้อมูล หรือระบบที่ทำได้ง่าย และนำเสนอในลักษณะที่น่าเชื่อถือ และมีสาระจึงเป็นระบบที่มีประโยชน์ต่อผู้บริหารในการจัดทำรายงานเตรียมงบประมาณวางแผนการศึกษา วางแผนกลยุทธ์ ระบบสารสนเทศจึงมีความสำคัญต่อผู้บริหารทุกระดับ

ความสำคัญของข้อมูลสารสนเทศ

ข้อมูลสารสนเทศ เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการวางแผน การตัดสินใจที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ในงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนรวมทั้งการบริหารกิจการของโรงเรียน ข้อมูลสารสนเทศ จะมีส่วนช่วยในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลถ้าการตัดสินใจในครั้งนั้น ๆ มีข้อมูลสารสนเทศที่ดี ในทางตรงกันข้ามหากผู้บริหารไม่สนใจในระบบข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจ หรือมีข้อมูลสารสนเทศที่ไม่เป็นปัจจุบัน ทันสมัย หรือการเรียกหา และค้นคว้าหาข้อมูลเป็นไปด้วยความเชื่องช้า การตัดสินใจครั้งนั้น ๆ ก็อาจเป็นการตัดสินใจที่ผิดพลาด และผลเสียหายก็อาจติดตาม

มาถึงตัวผู้บริหาร หน่วยงานหรือบุคลากรในหน่วยงานได้เช่นกัน การตัดสินใจกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่ใช่เป็นการลองผิดลองถูก เมื่อตัดสินใจผิดพลาดไปแล้ว คราวหน้าตัดสินใจทำอีกอย่างหนึ่งแทน ในสภาพจริงอาจจะเกิดความเสียหายโดยแก้ไขไม่ได้ก็ได้ เมื่อมีการตัดสินใจในการกระทำสิ่งใด ๆ แล้วผลกระทบย่อมตามมา ไม่ว่าจะเป็นในทางบวก หรือทางลบ ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ข้อมูลสารสนเทศจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับการตัดสินใจ ผู้บริหารจึงต้องมี ข้อมูลสารสนเทศที่ดีอยู่ตลอดเวลา การศึกษาเป็นงานที่มีผู้เกี่ยวข้องและผู้ที่ได้รับผลมากมายทั้งตัว นักเรียนครู อาจารย์ ตลอดจนบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา การใช้ข้อมูลและสารสนเทศประกอบการตัดสินใจจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหาร จะต้องพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศที่ดีมาใช้ในการบริหารงาน

คุณลักษณะหรือคุณสมบัติของข้อมูลสารสนเทศที่ดี

คุณลักษณะ หรือคุณสมบัติของข้อมูลสารสนเทศที่ดี มีผู้ให้กำหนดคุณสมบัติของข้อมูลสารสนเทศที่ดีไว้หลายท่าน เช่น ประพนธ์ เจียรสกุล (2524 : 7) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของสารสนเทศไว้ 3 ประการคือ 1. ถูกต้อง 2. ตรงกับเรื่อง 3. เป็นปัจจุบัน ทองอินทร์ วงศ์โสธร (2526 : 94 – 95) ได้กำหนดลักษณะของสารสนเทศที่ดีไว้ 4 ประการคือ 1. ความทันเวลา 2. ความถูกต้อง 3. ความสัมพันธ์ต่อปัญหา 4. ความครบถ้วน ภาณุรัตน์ รัตยาภาส (2529 : 7) ได้กล่าวถึง สารสนเทศที่ดีสำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารควรมีลักษณะ 4 ประการ คือ 1.ทันต่อเวลา สารสนเทศที่ดีต้องได้รับการให้ทันต่อการใช้ประโยชน์คือ 1. ต้องไม่ช้าจนไม่สามารถบอกถึงสถานการณ์ หรือแนวโน้มการเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง 2. ตรงต่อความต้องการ สารสนเทศที่ดีต้องมีคุณสมบัติในการสื่อความหมาย ความรู้ และความเข้าใจให้เกิดการปฏิบัติที่ถูกต้อง 3. ถูกต้อง คุณสมบัติข้อนี้แสดงถึงคุณค่าและประโยชน์ของสารสนเทศซึ่งสำคัญมาก แม้คุณสมบัติข้ออื่นจะใช้ได้แต่ถ้าขาดความถูกต้องก็ไม่มี ความหมายใด 4. สมบูรณ์ หมายถึง สารสนเทศที่สามารถบอกผู้ใช้ได้ตรงตามความต้องการ และสามารถในการประยุกต์ในการพิจารณาเพื่อแก้ไขปัญหาได้ คือ ต้องครอบคลุมเรื่องที่ตัดสินใจ ขโลมใจ ถึงการวัดผล และสรุปผล หวังดี (2531 : 2) กล่าวถึง ระบบสารสนเทศควรมีลักษณะดังนี้ ครอบคลุมเรื่องและประโยชน์ที่จำเป็นต้องใช้ มีความเชื่อถือได้ มีความเป็นปัจจุบัน สามารถเรียกใช้ในเวลาที่ต้องการ หรือในเวลาอันรวดเร็วทันความต้องการในการใช้ประโยชน์ ประชุม รอดประเสริฐ (2533 : 246 – 247) ได้เสนอคุณสมบัติของข้อมูลสารสนเทศที่ดีไว้ดังนี้ ทันต่อเหตุการณ์ ข้อมูลที่ดีต้องเป็นข้อมูลที่ทันสมัยเป็นปัจจุบัน จึงจะไม่ทำให้การตัดสินใจผิดพลาดความเที่ยงตรง ข้อมูลที่ดีต้องเป็นข้อมูลที่มีความเป็นจริง ที่ได้รับการตรวจสอบ และวิเคราะห์มาแล้ว เพราะข้อมูลที่ขาดความเป็นจริงหรือข้อมูลที่เชื่อถือไม่ได้ จะเป็นต้นเหตุสำคัญที่ทำให้การ

ตัดสินใจผิดพลาดได้ กะทัดรัด ข้อมูลที่ดีต้องกระชับและจำเป็นกับประเด็นของการตัดสินใจ
 คำเนินการ การมีข้อมูลมากมายแบบน้ำท่วมทุ่ง จะทำให้การตัดสินใจเป็นไปด้วยความยากลำบาก
 เกี่ยวข้อง ข้อมูลที่ดีต้องสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ การใช้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับเรื่องหรือ
 ประเด็นย่อมทำให้การตัดสินใจผิดพลาดได้ สมบูรณ์ ข้อมูลที่ดีต้องครอบคลุมสาระหรือกิจกรรมที่
 ต้องตัดสินใจ การใช้ข้อมูลเพียงส่วนเดียวมาใช้ในการตัดสินใจก็อาจผิดพลาดได้เช่นกัน ซึ่งคุณสมบัติ
 เหล่านี้จะเป็นตัวบ่งบอกถึงคุณภาพ และคุณค่าของสารสนเทศเหล่านั้น ในการนำสารสนเทศไปใช้
 แต่ครั้งสารสนเทศควรมีคุณสมบัติดังกล่าวนี้ เป็นปริมาณที่มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความ
 ต้องการของผู้ใช้ ซึ่งเขาจะเป็นผู้พิจารณาถึงความคุ้มค่าของสารสนเทศที่ต้องการกับ ต้นทุนหรือ
 ค่าใช้จ่ายที่จะได้มาซึ่งสารสนเทศนั้น ๆ

นอกจากนี้ยังมีคุณสมบัติแอบแฝงของสารสนเทศอีกลักษณะที่สัมพันธ์กับสารสนเทศ และ
 วิธีดำเนินการของระบบสารสนเทศ คุณสมบัตินี้เหล่านี้จะมีความสำคัญ แตกต่างกันไปตามลักษณะ
 เฉพาะอย่าง คุณสมบัติเหล่านี้ได้แก่

1. ความละเอียดแม่นยำ ได้แก่ ความละเอียดแม่นยำในการวัดข้อมูล ให้ความเชื่อถือสูง
 เช่น ขนาดของชิ้นส่วนของอุปกรณ์ที่ต้องการผลิต
2. คุณสมบัติเชิงปริมาณ ได้แก่ ความสามารถที่แสดงออกมาในรูปของตัวเลข เช่น
 เปอร์เซ็นต์ความเชื่อมั่นของข้อมูลที่ช่วยในการตัดสินใจ
3. ความยอมรับได้ ได้แก่ ระดับความยอมรับได้ของกลุ่มผู้ใช้สารสนเทศอย่างเดียวกัน เช่น
 ลักษณะของแบบฟอร์มรูปแบบของรายงาน
4. การใช้ได้ง่าย ได้แก่ ความสมารถในการนำไปใช้ได้ง่ายและรวดเร็ว
5. ความไม่ลำเอียง ได้แก่ เป็นสารสนเทศที่ไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะปกปิดข้อเท็จจริงบาง
 อย่าง ซึ่งทำให้ผู้เข้าใจผิดไปจากความเป็นจริง
6. ชัดเจน ได้แก่ การมีความคลุมเครือน้อยที่สุด สามารถทำความเข้าใจง่าย

สรุปสารสนเทศที่ดีต้องมีคุณสมบัติตามที่ผู้ต้องการใช้ แต่โดยทั่วไป สารสนเทศที่ดีเหมาะ
 กับการใช้ตัดสินใจในยุคปฏิรูปการศึกษา และในยุคที่ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ
 หน่วยงาน ควรมีลักษณะหรือคุณสมบัติ ดังนี้ 1. มีความถูกต้อง 2. ครอบคลุม 3. ทันต่อการใช้งาน
 4. ความเป็นปัจจุบัน 5. มีความสมบูรณ์ 6. ไม่ลำเอียง 7. กะทัดรัด 8. ละเอียดแม่นยำ 9. ตรงกับ
 ความต้องการ 10. มีคุณสมบัติเชิงวิชาการ 11. มีความเกี่ยวข้อง 12. มีคุณสมบัติเชิงปริมาณ 13.
 ยอมรับได้ 14. ใช้ได้ง่าย 15. ประหยัด 16. มีความยืดหยุ่น 17. ชัดเจน 18. สามารถตรวจสอบได้
 ตลอดเวลา 19. ไร้ความสนใจ

ประโยชน์ของสารสนเทศ

ประโยชน์ของสารสนเทศของผู้บริหารในยุคปฏิรูปการศึกษา และเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง นับว่ามีประโยชน์ในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะเรื่องของการตัดสินใจบริหารงาน มีผู้ที่กล่าวถึงประโยชน์ของสารสนเทศไว้หลายท่าน ดังนี้

ประพนธ์ เจียรสกุล (2524 : 2 – 3) กล่าวถึง ประโยชน์ของสารสนเทศในแง่ของอำนาจของผู้บริหาร ซึ่งจำแนกอำนาจของผู้บริหารไว้ 5 ลักษณะคือ 1. อำนาจการบีบบังคับ 2. อำนาจการให้ความดีความชอบ 3. อำนาจตามกฎหมาย 4. อำนาจบารมี 5. อำนาจจากความรอบรู้และความชำนาญคือ อำนาจอันเกิดจากการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ได้แก่ การวางแผน การควบคุมการปฏิบัติงาน และการวินิจฉัยสั่งการ

ถกล นิรันดร์ดิโรจน์ (2525 : 8 - 9) กล่าวถึง ประโยชน์ของการจัดระบบสารสนเทศไว้หลายประการดังนี้

1. ช่วยให้ผู้บริหารมีความรู้ถูกต้องทันสมัยตรงตามความต้องการและเรียกใช้ข้อมูล หรือสารสนเทศได้สะดวก
2. ช่วยให้ผู้บริหารทำการตัดสินใจ วางแผนปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ
3. ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งระดับที่สูงกว่าและต่ำกว่า หรือเพื่อให้ระบบสารสนเทศเป็นมาตรฐานเดียวกัน มีรายการข้อมูล มีแบบเสนอรายงาน และวันสำรวจจะเป็นมาตรฐานเดียวกัน สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ ขจัดความซ้ำซ้อนในการเก็บรวบรวมข้อมูลและตรงกับความต้องการของผู้ผลิตและผู้ใช้
4. ใช้ประโยชน์สำหรับการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์หน่วยงาน เช่น การจัดทำเอกสารแนะนำโรงเรียน รายงานผลงานในรอบปี ตลอดจนบริการข้อมูลสำหรับการวิจัยต่าง ๆ เช่น การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาของหน่วยงาน การวิจัยเพื่อหาวิธีสอนที่แปลกใหม่

สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (2526 : 33 - 34) กล่าวถึง ประโยชน์ของสารสนเทศต่อการบริหารโรงเรียนว่า โรงเรียนสามารถใช้สารสนเทศเพื่อประโยชน์ดังนี้ 1. ใช้ในการวางแผน 2. ใช้ในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน 3. ใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของโรงเรียน 4. ใช้ในการรายงานผลและประเมินผล

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2526 : 120 – 121) กล่าวถึง ประโยชน์ของสารสนเทศไว้ดังนี้

1. ใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารในการบริหารกิจการใดกิจการหนึ่ง คุณภาพของการตัดสินใจต่าง ๆ จะขึ้นอยู่กับความเข้าใจอันถูกต้องของปัจจัยสภาพแวดล้อม และปัญหาที่

เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ การมีข้อมูลที่ดียิ่งช่วยให้การตัดสินใจต่าง ๆ ดีขึ้นด้วย สารสนเทศนอกจากจะเป็นหัวใจที่สำคัญที่ช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารแล้ว ยังเป็นรากฐานที่สำคัญสำหรับการตัดสินใจของผู้บริหารทุกระดับ

2. ช่วยในการวางแผนได้ถูกต้อง ผู้บริหารทุกระดับมีหน้าที่หลักที่สำคัญคือ เป็นผู้วางแผนงานขององค์กรนั้น ๆ หรืออาจกล่าวได้ว่า งานอันแท้จริงของผู้บริหารระดับสูงคือ งานวางแผนนั่นเอง ระบบสารสนเทศจะช่วยผู้บริหารในด้านการให้ข้อมูลที่สอดคล้องกับความต้องการ

3. ช่วยในการปฏิบัติงานต่าง ๆ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้บริหารสามารถเลือกสารสนเทศที่ช่วยในการแก้ปัญหาต่าง ๆ แม้ปัญหาที่ซับซ้อนก็สามารถหาแนวทางแก้ไขได้

4. ช่วยประเมินและประมาณสถานการณ์เพื่อประโยชน์ของการตัดสินใจ และการกำหนดนโยบายสำหรับปัจจุบันและอนาคต

5. ระบบสารสนเทศสามารถที่จะช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ การเก็บข้อมูลต่าง ๆ สามารถเรียกออกมาใช้เพื่อประโยชน์ต่อการบริหารงานได้ และในระบบสารสนเทศที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ การเรียกข้อมูลมาใช้กระทำได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

ณรงค์ บุญมี (2528 : 37) กล่าวถึงประโยชน์ของข้อมูลสารสนเทศไว้ ดังนี้

1. ทำให้การตัดสินใจของผู้บริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง แม่นยำทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

2. ข้อมูลที่เก็บรวบรวมไว้ได้รับการกลั่นกรองเป็นขั้น ๆ ตามความจำเป็นของการบริหารงานแต่ละอย่าง ซึ่งช่วยประหยัดเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร

3. ผู้เสนอข้อมูลสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง คือรู้ว่าผู้บริหารต้องการข้อมูลอะไรในเรื่องใด ซึ่งจะเป็นการประหยัดทั้งเวลา และเงินในการเตรียมข้อมูล

4. การเก็บข้อมูลไว้ในแหล่งเดียวกันนี้ จะทำให้ได้ข้อมูลที่ต้องการตรงกันง่ายต่อการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง และสะดวกต่อการเรียกใช้

5. สะดวกต่อการวิเคราะห์งานด้านใดด้านหนึ่ง เพราะข้อมูลต่าง ๆ มีครบทุกอย่างก็สามารถวิเคราะห์งานได้อย่างแม่นยำถูกต้องซึ่งจะเกิดผลดีต่อองค์กรเป็นอย่างยิ่ง

สมคิด นาคขวัญ (2538 : 31) กล่าวถึง สารสนเทศมีประโยชน์ในการบริหารมากคือ จะช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจ วางแผน ควบคุมการปฏิบัติงานและประเมินผล รายงานผลได้ถูกต้องและเหมาะสม จึงเป็นระบบที่ช่วยให้ผู้บริหารได้บริหารโดยใช้อำนาจในลักษณะที่ถูกต้องคือ อำนาจอันเกิดจากความรอบรู้และชำนาญเป็นอำนาจที่แท้จริง และยั่งยืน

สรุปประโยชน์ของสารสนเทศ จากหลายท่านที่กล่าวมาพอสรุปประโยชน์ของสารสนเทศได้ดังนี้ คือ 1. เพื่อการตัดสินใจในการบริหารงานที่ถูกต้องมีประสิทธิภาพของผู้บริหาร 2. ใช้สารสนเทศในการวางแผนการปฏิบัติงานของสถานศึกษา 3. ใช้สารสนเทศในการเผยแพร่กิจการของสถานศึกษาต่อสาธารณชน 4. ใช้สารสนเทศในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา 5. ใช้สารสนเทศในการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงาน จึงเป็นความจำเป็นยิ่ง ที่ผู้บริหารจะต้องพัฒนาระบบสารสนเทศให้มีขึ้นในหน่วยงาน

การพัฒนาระบบสารสนเทศ

ทองอินทร์ วงศ์โสธร (2526:98) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศ 3 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดความต้องการของระบบ (System Definition) ให้แน่ชัดว่าต้องการสารสนเทศประเภทใด เพื่ออะไร

2. ออกแบบระบบ (System Design) รวมถึงการกำหนดรูปแบบคู่มือการปฏิบัติ วิธีการ และขั้นตอนในการแสวงหาสารสนเทศและส่งทอดสารสนเทศ

3. ปฏิบัติตามระบบ (System Implementation) คือการนำเอาเครื่องมือและทรัพยากรมาดำเนินการ เพื่อจัดหาสารสนเทศที่กำหนดต่อไป

วิชัย เล่าห์มาศวนิช (2528 : 436 – 448) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาระบบสารสนเทศว่ามีขั้นตอน 3 ขั้นตอนคือ

1. การศึกษาเบื้องต้น จะศึกษาเรื่องระบบงานปัจจุบัน ปริมาณงาน กำลังคน และปัญหาโดยทั่วไป ตามขอบเขตและนโยบายที่กำหนดขึ้น

2. การศึกษาความเป็นไปได้ ทั้งในด้านเทคนิค สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ระยะเวลาที่ใช้ในการพัฒนา และด้านระเบียบที่เกี่ยวข้อง

3. การพัฒนาและปรับใช้ระบบสารสนเทศ แนวทางในขั้นตอนนี้เป็นการพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีการนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้

ฮัสเซน (Hussain 1973 : 181 – 188) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการศึกษาว่ามี 4 ขั้นตอนคือ

1. ขั้นการศึกษาความเป็นไปได้ ในขั้นนี้เป็นการตรวจสอบทางเลือกทุกทางที่เป็นไปได้ในการพัฒนาระบบ รวมทั้งข้อจำกัดของทางเลือกแต่ละทาง ทั้งทางด้านเทคโนโลยี ทรัพยากรที่สนับสนุน และโครงสร้างขององค์การ

2. ขั้นระบุความต้องการของผู้ใช้สารสนเทศในขั้นตอนนี้ให้ผู้ใช้สารสนเทศระบุวัตถุประสงค์ นโยบาย และข้อจำกัดต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ในขั้นตอนการออกแบบระบบได้

3. ขั้นตอนการออกแบบระบบ เป็นการออกแบบระบบจากทางเลือกที่คิดสรรไว้ และความ ต้องการของผู้ใช้สารสนเทศ เพื่อที่จะได้นำมาจัดทำพิมพ์เขียวของระบบใหม่ ซึ่งต้องมีรายละเอียด สำหรับแต่ละองค์ประกอบของระบบ ทั้งทางด้านกายภาพ กระบวนการต่าง ๆ ในระบบ โปรแกรม การวิเคราะห์ข้อมูล และการปรับองค์การให้เหมาะสม

4. ขั้นตอนการประเมินระบบที่จะนำมาใช้ เป็นขั้นตอนที่ต้องดำเนินการก่อนนำระบบนั้นไปใช้จริง อาจเปรียบเทียบกับระบบเดิม โดยทำการศึกษาในขนาดที่ไม่ใหญ่นัก เพื่อพิจารณาถึงผลที่ได้มา ว่าเป็นที่น่าพอใจหรือไม่ มีส่วนใดบ้างที่ต้องมีการปรับปรุงแก้ไข เมื่อได้ประเมินว่าระบบที่พัฒนาขึ้นมา มีความสมบูรณ์ เป็นที่น่าพอใจแล้ว จึงจะนำไปใช้ต่อไป

จากที่กล่าวมาทั้งหมด สามารถสรุปได้ว่าการพัฒนาระบบสารสนเทศประกอบด้วยขั้นตอน ที่สำคัญคือ การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการด้านสารสนเทศ การออกแบบและ พัฒนาระบบสารสนเทศ และการทดลองใช้เพื่อประเมิน ตรวจสอบและปรับปรุง ผู้บริหารจะต้อง เลือกรูปแบบการพัฒนาระบบสารสนเทศให้เหมาะสมกับความต้องการและสภาพของหน่วยงาน

รูปแบบการพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร

รูปแบบการพัฒนาระบบสารสนเทศที่นิยมใช้มี 2 ระบบคือ ระบบการสร้างต้นแบบ (Prototyping) และระบบวงจรชีวิต (Systems Develop Cycle) เมื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมใน การใช้รูปแบบการพัฒนาระบบสารสนเทศ นักวิเคราะห์สรุปว่า การสร้างต้นแบบ (Prototype) เป็นทางเลือกที่สามารถใช้แทนการพัฒนาระบบสารสนเทศแบบวงจรชีวิต (Systems Develop Life Cycle) เนื่องจากเหตุผลคือ 1. การพัฒนาระบบวงจรชีวิตใช้เวลาในการพัฒนานาน ทำให้ใช้ต้นทุน สูง และ 2. ความต้องการของผู้ใช้มีการเปลี่ยนแปลง เมื่อการพัฒนาใช้เวลานานทำให้ได้สารสนเทศที่ ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้

ปทีป เมธาวุฒิ (2528 : 161 - 163) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการสร้าง ต้นแบบว่า การพัฒนาระบบต้นแบบนี้ จะกระทำเมื่อผู้ที่มีความลำบากในการกำหนดความต้องการ ล่วงหน้าหรือมีการเปลี่ยนแปลงความต้องการ ในการพัฒนาต้นแบบนี้ผู้ใช้สามารถอธิบายหรือบอก สิ่งที่ต้องการหรือไม่ต้องการ เป็นระบบที่เริ่มต้นจากผู้ซึ่งรู้ปัญหาและมีโอกาสที่จะแก้ปัญหาโดยใช้ ระบบสารสนเทศ เพียงแต่อาศัยผู้ออกแบบระบบเท่านั้น โดยมีขั้นตอนการพัฒนาระบบ ดังนี้

1. ระบบสารสนเทศขั้นพื้นฐานที่ผู้ใช้ต้องการ ผู้ใช้จะบอกความต้องการพื้นฐานเกี่ยวกับ ผลลัพธ์ที่ต้องการจากระบบ ผู้ออกแบบต้องพิจารณาขอบข่ายของรูปแบบตามที่ต้องการและ ประเมินค่าใช้จ่าย

2. พัฒนาด้านแบบครั้งแรก เพื่อจัดระบบที่จะนำไปใช้ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันและตรงตามความต้องการพื้นฐาน ที่ผู้ใช้ระบบและผู้ออกแบบระบบสร้างระบบ โดยการเขียนโปรแกรมหรือซอฟต์แวร์บางอย่างเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามต้องการ แต่อาจจะยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ทั้งหมดแล้ว จัดส่งให้ผู้ให้ทดลองใช้ โดยยังไม่ต้องคำนึงถึงเรื่องประสิทธิภาพของระบบงาน

3. ทดลองใช้ต้นแบบ เพื่อให้ผู้ใช้จะได้มีโอกาสใช้ระบบเพื่อให้เกิดความเข้าใจสารสนเทศที่ต้องการ และเข้าใจการทำงานของระบบด้วยถ้าพบปัญหาก็นำมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้

4. แก้ไขปรับปรุงต้นแบบ โดยผู้ออกแบบเปลี่ยนแปลงระบบตามที่ใช้ต้องการแล้วส่งผลการปรับปรุงโปรแกรมไปให้ผู้ให้ทดลองใช้ต่อไป

เพราะฉะนั้น ในการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า ผู้วิจัยจึงได้เลือกรูปแบบการพัฒนาระบบสารสนเทศด้วยการสร้างต้นแบบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ไทย ทิพย์สุวรรณกุล (2533) ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการตัดสินใจของหัวหน้าภาควิชาในคณะครุศาสตร์ พบว่า

1. เนื้อเรื่องการตัดสินใจที่หัวหน้าภาควิชาต้องการใช้มี 38 เรื่อง แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ การตัดสินใจในงานบริหารทั่วไป งานผลิตบัณฑิต งานวิจัยและผลิตผลทางวิชาการ เนื้อเรื่องการตัดสินใจที่หัวหน้าภาควิชาเห็นว่าสำคัญที่สุด 5 เรื่อง คือ การคัดเลือกอาจารย์ใหม่ การวางแผนการดำเนินงานของภาควิชาประจำปี การเปิดสอนแต่ละรายวิชา การพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนารายวิชา

2. สารสนเทศที่หัวหน้าภาควิชาใช้ในการตัดสินใจมี 35 รายการ แบ่งเป็น 5 ด้านคือ สารสนเทศนิสิตนักศึกษา สารสนเทศอาจารย์ สารสนเทศหลักสูตรและรายวิชา สารสนเทศการเงิน และการงบประมาณ และสารสนเทศอาคารสถานที่ สารสนเทศที่หัวหน้าภาควิชาเห็นว่าสำคัญที่สุด 5 รายการคือ หลักสูตรที่ภาควิชาเปิดสอนและรายวิชาในหลักสูตร รายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละภาค การศึกษา งบประมาณที่ภาคได้รับในแต่ละปี งบประมาณที่ใช้จริง และชั่วโมงที่สอนของอาจารย์ต่อสัปดาห์เฉลี่ยต่อคน

3. ในระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของหัวหน้าภาควิชา มีการจัดเก็บข้อมูล 10 ประเภท ซึ่งเพียงพอต่อการจัดหาสารสนเทศ 18 กลุ่มรายการ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของหัวหน้าภาควิชาทั้ง 38 เรื่อง

4. การตรวจสอบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น พบว่า แบบเก็บข้อมูลทุกฉบับมีความเหมาะสม ระบบสารสนเทศนี้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานและช่วยให้ตัดสินใจถูกต้องรวดเร็วขึ้น

เสนาะ กลิ่นงาม (2533) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาตามความต้องการและการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5 ผลการวิจัย พบว่า

1. จำนวนรายการข้อมูล สารสนเทศ ด้านบุคลากร การจัดการเรียนการสอน วัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ งบประมาณ และสภาพแวดล้อม รวม 172 รายการ ผู้บริหารมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด 7 รายการ ได้แก่ แผนการสอนของโรงเรียน จำนวนนักเรียนจำแนกตามแผนการเรียน จำนวนนักเรียนที่ติด 0, ร, มส เป็นรายชั้นและรายภาคเรียน รายรับรายจ่ายเงินบำรุงการศึกษาและเงินงบประมาณจำแนกตามหมวดเงินงบประมาณ เงินบำรุงการศึกษาที่ได้จัดสรรและงบที่จ่ายจริงของฝ่ายและหมวดวิชาต่าง ๆ จำนวนนักเรียน รายชื่อ และจำนวนโรงเรียนประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน รายการที่เหลืต้องการอยู่ในระดับมาก 155 รายการและระดับปานกลาง 9 รายการ

2. การนำข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้ไปใช้บริหารงานวิชาการ ธุรการ ปกครอง และบริการ เกือบทุกรายการมีผู้ระบุว่านำไปใช้เกินครึ่ง รายการที่ทุกคนระบุว่านำไปใช้มี 40 รายการ และรายการที่ระบุว่านำไปใช้ต่ำกว่าครึ่ง ได้แก่ การจัดหาที่พักนักเรียน การอยู่เวรยาม ดูแลรักษาความปลอดภัยสถานที่ราชการ และการควบคุมความประพฤติ

ธนา จินดาวัฒน์ (2534) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องจัดระบบสารสนเทศเพื่อวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 และเสนอแนวทางในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ในการจัดระบบสารสนเทศนั้นผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่า ข้อมูลที่จัดเก็บมากที่สุดคือข้อมูลครูอาจารย์ ผู้จัดระบบสารสนเทศเห็นว่า ข้อมูลที่จัดเก็บระดับมากคือ ข้อมูลครูอาจารย์ ข้อมูลนักเรียน ข้อมูลการเรียนการสอน สารสนเทศมีความถูกต้องตรงตามความต้องการ ทันต่อเหตุการณ์ และเพียงพอต่อการใช้ระดับมาก มีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการจัดระบบสารสนเทศน้อย สำหรับในเรื่องการตัดสินใจในการวางแผนและการบริหารงาน ผู้บริหารโรงเรียนใช้ข้อมูล และสารสนเทศมากกว่าการใช้ประสบการณ์และสามัญสำนึก

สมิต วิโรจน์วรรณ (2537) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบบุคลากรบนฐานข้อมูลแบบระบบเปิด เพื่อสร้างให้เป็นระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานบุคคลโดยใช้ระบบงานบุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นกรณีศึกษา ระบบงานนี้ประกอบด้วยระบบงานย่อย คือ ประวัติส่วนตัว ที่อยู่อาศัย สถานภาพครอบครัว การศึกษา การฝึกอบรมดูงาน ความรู้ ความสามารถ พิเศษ การปฏิบัติงาน การดำรงตำแหน่ง การปรับเงินเดือน การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนระดับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ การจ่ายเงินเดือน การลงโทษทางวินัย ระบบงานนี้ออกแบบให้มีโปรแกรมสำหรับประมวลผลแบบโต้ตอบ เพื่อการเพิ่มและปรับปรุงข้อมูลในระบบงานนี้ให้เป็นข้อมูลที่ถูกต้องทันสมัย และใช้การประมวลผลแบบกลุ่ม เพื่อการรายงานข้อสนเทศตามจุดประสงค์ของผู้บริหาร รายงานเฉพาะเรื่องตามจุดประสงค์ของผู้ปฏิบัติ และรายงานเฉพาะบุคคลที่ต้องการ โดยใช้แฟ้มรายการเปลี่ยนแปลง ผลการทดลองระบบบุคลากรสามารถดำเนินได้เป็นอย่างดี เป็นที่พอใจของผู้ปฏิบัติ ผู้บริหาร และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการสามารถนำระบบงานบุคลากรนี้ไปใช้ในการบริหารงานบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยต่างประเทศ

กวลนีย์ (Gwaltney 1982 : 1367 – A) ได้ทำการศึกษารูปแบบของสารสนเทศเพื่อการบริหาร สำหรับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อใช้ในการบริหารและวางแผนระยะยาว ซึ่งการวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อประยุกต์การจัดระบบสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์เพื่อให้การดำเนินงานควบคุมและการวางแผนดียิ่งขึ้น การรวบรวม การนำเสนอข้อมูลใช้เวลาน้อย และให้ผู้บริหารทุกระดับสามารถใช้สารสนเทศได้ทันเวลา ถูกต้อง และสมบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบสารสนเทศในสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วย แฟ้มข้อมูล 5 แฟ้ม คือ ข้อมูลบุคลากร ข้อมูลนิสิตนักศึกษา ข้อมูลศิษย์เก่า ข้อมูลงบประมาณ และอาคารสถานที่ รูปแบบสารสนเทศนี้จะแตกต่างกันในแต่ละสถาบัน ตามองค์ประกอบและระบบย่อยของสถาบัน ฉะนั้น การจัดระบบสารสนเทศจะต้องพิจารณาโครงสร้างของสถาบัน และความต้องการสารสนเทศเฉพาะของแต่ละสถาบันด้วย

แอนเดอร์สัน (Anderson 1993) วิจัยเพื่อสำรวจความต้องการทางด้านข้อมูลข่าวสารของผู้บริหารด้านการศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารในวิทยาลัยชุมชน เมืองแมนิโตบา ประเทศแคนาดา โดยการสังเกตการณ์เพื่อศึกษาข้อมูลที่สำคัญสำหรับการตัดสินใจภายในวิทยาลัย 2 แห่ง และศึกษาว่านำข้อมูลมาได้อย่างไรเพื่อจะช่วยให้การตัดสินใจของผู้บริหารพบว่า ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพในการตัดสินใจ คือ ข้อมูลที่มีความเฉพาะเจาะจง มีแบบแผน และมีสาระเป็นที่ต้องการสำหรับผู้บริหารและองค์การ

คาร์ดินาล (Cardinale 1998 : 3820 – A) ได้ศึกษาแบบการจัดระบบข้อมูลทั่วไปกับการนำมาประยุกต์ใช้กับโรงเรียนรัฐบาล มีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาระบบข้อมูลในการจัดการด้านบุคลากร และการเงินให้เหมาะสมกับทุก ๆ โรงเรียนในเมืองคอมมอนเวลท์ (Commonwealth) ในรัฐแมสซาชูเซตส์ (Massachusetts) พบว่า มากกว่าร้อยละ 90 ของเขตที่ทำการศึกษ ใช้คอมพิวเตอร์อำนวยความสะดวกทางด้านการบริหาร ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีแนวโน้มว่า จะจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูงมาใช้เกี่ยวกับการบริหารนักเรียน รายงานการเงิน และการวางแผนด้านการเงิน

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการบริหารการศึกษา พบว่า ผู้บริหารต้องการใช้ข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นในการบริหาร แยกเป็นข้อมูลด้านบุคลากร ข้อมูลด้านนิสิตนักศึกษา ข้อมูลการเงินและงบประมาณ ข้อมูลด้านการจัดหลักสูตรและรายวิชาการเรียนการสอน

2. ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพในการตัดสินใจ เป็นข้อมูลที่มีความเฉพาะเจาะจง มีแบบแผน และมีสาระเป็นที่ต้องการของผู้บริหารและองค์การ

3. การใช้ระบบสารสนเทศโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สามารถรวบรวม จัดเก็บ ประมวลผลและรายงานผลข้อมูลสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ และสามารถปรับเปลี่ยนให้ทันสมัยอยู่เสมอ สามารถกระทำได้ง่าย และประหยัดเวลา ช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้บริหารมีความรู้ที่ถูกต้อง ทันสมัย ตรงกับวัตถุประสงค์ เรียกใช้ได้สะดวก

จากการที่ได้ทบทวน ทฤษฎีหลักการ เกี่ยวกับการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า การที่ผู้บริหารโรงเรียนจะสามารถบริหารงานตามภารกิจของโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานธุรการและการเงิน และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องอาศัยข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นระบบมีข้อมูลที่ถูกต้อง ตรงกับความต้องการ มีความเป็นปัจจุบัน ซึ่งในปัจจุบันนี้ เป็นยุคของเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร (Information Technology) มีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ เนื่องจากเป็นระบบที่สามารถปรับเปลี่ยน แก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลได้ง่าย รวดเร็ว และสะดวกในการเรียกใช้ ประหยัดเนื้อที่ในการจัดเก็บ เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้บริหาร ที่สามารถเรียกใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานได้อย่างสะดวกรวดเร็วทันต่อความต้องการ ซึ่งจะส่งผลให้การตัดสินใจบริหารงานโรงเรียนบรรลุผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development) ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนวัดบางกระเจ้าซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากร
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
5. การพัฒนาระบบสารสนเทศ

การกำหนดประชากร

โดยแบ่งประชากร เป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลสารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนใช้ในการตัดสินใจประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนบ้านบ่อชัยมงคล สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร จำนวน 12 โรงเรียน ได้แก่ 1. โรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ 2. โรงเรียนวัดไต้บ้านบ่อ 3. โรงเรียนวัดชัยมงคล 4. โรงเรียนวัดบางซุด 5. โรงเรียนวัดปากบ่อ 6. โรงเรียนวัดกระช้ำขาว 7. โรงเรียนวัดวิสุทธิธาราม 8. โรงเรียนวัดบางกระเจ้า 9. โรงเรียนวัดนวมกวนนท์ 10. โรงเรียนบ้านชายทะเลบางกระเจ้า 11. โรงเรียนวัดศรีวนาราม 12. โรงเรียนวัดเจริญสุขาราม

2. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า ประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า จำนวน 8 คน

3. การประเมินผลระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า ประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า จำนวน 8 คน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์

ข้อ	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประชากร กลุ่มที่ 1	ประชากร กลุ่มที่ 2
1	เพศชาย	11	3
	เพศหญิง	1	5
	รวม	12	8
2	อายุ		
	- น้อยกว่า 30 ปี	-	-
	- 31 – 40 ปี	1	2
	- 41 – 50 ปี	7	2
	- มากกว่า 50 ปี	4	4
	รวม	12	8
3	ตำแหน่ง		
	- ผู้บริหาร	12	1
	- ผู้สอน	-	7
	รวม	12	8
4	ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง		
	- น้อยกว่า 5 ปี	2	-
	- 5 – 10 ปี	3	1
	- มากกว่า 10 ปี	7	7
	รวม	12	8

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการสร้างเครื่องมือที่ใช้วิจัยออกเป็น 3 ชุด ดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถามข้อมูลสารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องการใช้ในการตัดสินใจ
2. การสร้างแบบสอบถามการทดลองใช้ระบบสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู

โรงเรียนวัดบางกระเจ้า

3. การสร้างแบบประเมินระบบสารสนเทศที่ได้พัฒนาขึ้น

การสร้างแบบสอบถามข้อมูลสารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องการใช้ในการตัดสินใจ ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามข้อมูลสารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องการใช้ในการตัดสินใจ

1. ศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์เอกสาร ตำราทางวิชาการ เอกสารทางราชการ เกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศที่ผู้บริหารใช้ตัดสินใจในการบริหารโรงเรียนการดำเนินงานทั้ง 6 งานของโรงเรียน เพื่อรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่ผู้บริหารต้องการใช้ในการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียน

2. สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน เพื่อสอบถามต้องการข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการตัดสินใจบริหารโรงเรียน

3. นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ มาประกอบเป็นแนวคิดหลัก เพื่อสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด และให้ครอบคลุมขอบเขตของการวิจัย จัดทำโครงร่างของเครื่องมือ แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญปรากฏอยู่ในภาคผนวก) เพื่อพิจารณาตรวจแก้ในด้านภาษา ความครอบคลุมของเนื้อหา และโครงร่างของเครื่องมือ

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปสอบถามผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 12 คน ซึ่งเป็นประชากรเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ส่วนประกอบของแบบสอบถามจำแนกออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามทั่วไปเกี่ยวกับภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม คำถามเป็นคำถามปลายเปิดแบบเติมคำ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการตัดสินใจบริหารโรงเรียน ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนแบบประมาณค่า (Rating scale) กำหนดการให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ตามระดับความเข้มของความคิดเห็น ดังนี้

น้อยที่สุด	คือ 1 มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน
น้อย	คือ 2 มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
ปานกลาง	คือ 3 มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน

มาก คือ 4 มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน

มากที่สุด คือ 5 มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เขียนเพิ่มเติมถึงความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การสร้างแบบทดสอบการทดลองใช้ระบบสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน และ คณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า

1. จากการที่ได้วิเคราะห์ความต้องการใช้ข้อมูล และสารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องการแล้ว นำมาจัดลำดับความสำคัญ แล้วนำไปให้นักออกแบบระบบเพื่อออกแบบระบบสารสนเทศของโรงเรียน โดยออกแบบเป็น 6 งาน ตามภารกิจของโรงเรียน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานธุรการและการเงิน และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

2. นำโปรแกรมระบบงานที่ผู้ออกแบบโปรแกรมเขียนเสร็จแล้ว มาให้ผู้บริหารโรงเรียนและ คณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า จำนวน 8 คน ทดลองใช้ แล้วให้ตอบแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมา เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบและเติมคำ

การสร้างแบบประเมินระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น

ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินประสิทธิผลในการใช้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น การสร้างแบบประเมินประสิทธิผลในการใช้ระบบสารสนเทศ ผู้วิจัยยึดหลักตามเนื้อหาที่ประเมิน โดยประเมินจากคุณลักษณะของข้อมูลสารสนเทศที่ดี ตามที่นักวิชาการหลายท่านได้สรุปไว้ว่า ข้อมูลสารสนเทศต้องมาจากข้อเท็จจริงที่จำเป็น ทันสมัย ถูกต้องตามความต้องการของผู้บริหาร สืบค้นง่าย เข้าใจง่าย ไร้ละออง มีความรวดเร็ว นำเสนอได้หลายลักษณะ การออกแบบหน้าจอสามารถโต้ตอบได้ นำเสนอการประมวลผลได้ แกะไขข้อมูลได้และมีความปลอดภัย นำไปใช้ในการวางแผนและตัดสินใจได้จริง (เผ่า อนันต์ 2541 : 139 – 140) โดยแบบสอบถามมีเนื้อหา 2 ตอน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร เกี่ยวกับการประเมินประสิทธิผลของระบบของ พันจำเอกเผ่า อนันต์ มาดัดแปลงเป็นแบบประเมินประสิทธิผลต่อระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมาในการวิจัยครั้งนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามทั่วไปเกี่ยวกับภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม คำถามเป็นคำถามปลายเปิดแบบเติมคำ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในประสิทธิผล ในการทดลองใช้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมา โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนแบบประมาณค่า (Rating scale) กำหนดการให้คะแนนเป็น 5 ระดับ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมดังนี้

1. เกี่ยวกับข้อมูลนำเข้า	จำนวน 4 ข้อ
2. กระบวนการ	จำนวน 8 ข้อ
3. ผลลัพธ์และรายงานผลของระบบ	จำนวน 6 ข้อ
4. ความปลอดภัยของระบบ	จำนวน 1 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) โครงการความร่วมมือระหว่างผู้ใช้ครูกับคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการทำวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งเอกสารแบบสอบถามให้กับผู้ตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. จากการที่ได้วิเคราะห์ความต้องการข้อมูลและสารสนเทศ ที่ผู้บริหารโรงเรียนใช้ในการตัดสินใจ แล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลตามความต้องการใช้ของผู้บริหาร โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 6 ด้าน ตามงานที่รับผิดชอบของโรงเรียน นำเสนอผลในรูปตารางประกอบความเรียง โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด 2532 : 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	มีความต้องการมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	มีความต้องการมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	มีความต้องการปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	มีความต้องการน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	มีความต้องการน้อยที่สุด

2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินประสิทธิผล ในการใช้ระบบสารสนเทศที่ได้พัฒนามาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในองค์ประกอบแต่ละด้าน แล้วนำมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด 2532 : 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยการให้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS (Statistical Package for the Social Sciences for Windows)

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 การแจกแจงความถี่ ให้ f แทนความถี่

1.2 การจัดลำดับความถี่ โดยจะเรียงความถี่ของข้อมูลจากมากไปหาน้อยตามลำดับที่ 1,2,3,.....ตามลำดับ

1.3 ค่าเฉลี่ยของประชากร (μ) ใช้สูตร

$$\mu = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ μ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

1.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้สูตร

$$\sigma = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ σ แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนประชากร

การพัฒนาระบบสารสนเทศ

1. จากการที่ได้วิเคราะห์ความต้องการใช้ข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนแล้ว นำมาจัดลำดับความสำคัญตามลำดับความต้องการ แล้วนำไปให้นักออกแบบระบบ (Programmer) เพื่อออกแบบระบบงานทั้ง 6 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานธุรการและการเงิน และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

2. นำโปรแกรมระบบงานที่พัฒนามาทดลองใช้ เลือกศึกษากรณีโรงเรียนวัดบางกระเจ้า และประเมินประสิทธิผลครั้งแรกโดยประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า และคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า รวมทั้งสิ้น 8 คน โดยประเมินประสิทธิผลของข้อมูลนำเข้า กระบวนการ การสอบถามและรายงาน จากสารสนเทศที่พัฒนาแล้ว เพื่อนำข้อบกพร่องมาพัฒนาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งาน

3. จัดทำคู่มือและฝึกอบรมผู้ใช้และปฏิบัติงาน

4. ประเมินประสิทธิผลหลังจากการอบรมของประชากร เกี่ยวกับการใช้งานระบบสารสนเทศ ที่พัฒนาขึ้น โดยการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลนำเข้า กระบวนการ การสอบถามและรายงาน แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และแปลความหมายจากแบบสอบถามเพื่อการวิจัย โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

μ	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean) ของประชากร
σ	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของประชากร
N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน โดยแยกเป็นข้อมูลสารสนเทศ 6 ด้าน ตามภารกิจการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ของผู้บริหารโรงเรียน วัดบางกระเจ้าโดยการจัดกลุ่มแฟ้มข้อมูลตามภารกิจงาน 6 งาน ของโรงเรียนวัดบางกระเจ้า

ตอนที่ 3 วิเคราะห์การประเมินระบบสารสนเทศของโรงเรียนวัดบางกระเจ้า วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน
วิเคราะห์โดยแยกข้อมูลสารสนเทศเป็น 6 ด้าน ตามภารกิจการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน

ตารางที่ 2 แสดงความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านงานวิชาการ (N = 12)

ข้อที่	รายการข้อมูลสารสนเทศ ด้านวิชาการ	ระดับความต้องการข้อมูล สารสนเทศ		
		μ	σ	ระดับ
1	แผนการเรียน	4.33	0.89	มาก
2	หลักสูตรท้องถิ่น	4.08	0.90	มาก
3	วิชาที่เปิดสอน	4.00	0.74	มาก
4	การจัดทำแผนการสอน	4.42	0.67	มาก
5	การจัดกิจกรรม/ชุมนุมต่าง ๆ	4.00	0.58	มาก
6	การจัดทำสื่อการเรียนการสอน	4.42	0.67	มาก
7	การวิจัยในชั้นเรียน	4.50	0.52	มาก
8	การจัดกิจกรรมดีเด่น	4.17	0.72	มาก
9	แหล่งเรียนรู้	4.58	0.51	มากที่สุด
10	การจัดทำโครงการ	4.17	0.72	มาก
11	กลุ่มวิชาที่เปิดสอนในโรงเรียน	4.25	0.75	มาก
12	การนิเทศภายใน	4.50	0.67	มาก
13	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	4.50	0.80	มาก
14	การใช้บริการแหล่งเรียนรู้	4.58	0.67	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.32	0.67	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.32 จำแนกเป็นรายข้อที่มีความต้องการมากที่สุดมีอยู่ 2 รายการคือ แหล่งเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.58 และการใช้บริการแหล่งเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.58 รายการ นอกนั้น

มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ การวิจัยในชั้นเรียน การนิเทศภายใน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การจัดทำสื่อการเรียนการสอน การจัดทำแผนการสอน แผนการเรียน กลุ่มวิชาที่เปิดสอนในโรงเรียน การจัดกิจกรรมดีเด่น การจัดทำโครงการ หลักสูตรท้องถิ่น วิชาที่เปิดสอน และ การจัดกิจกรรม/ชุมนุมต่าง ๆ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.50, 4.50, 4.50, 4.42, 4.42, 4.33, 4.25, 4.17, 4.17, 4.08, 4.00 และ 4.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านงานกิจการนักเรียน (N = 12)

ข้อที่	รายการข้อมูลสารสนเทศด้าน งานกิจการนักเรียน	ระดับความต้องการข้อมูล สารสนเทศ		
		μ	σ	ระดับ
1	ประวัติส่วนตัวของนักเรียน	4.58	0.67	มากที่สุด
2	ข้อมูลนักเรียนด้านครอบครัว	4.25	0.62	มาก
3	ข้อมูลนักเรียนด้านการเรียนเป็นรายบุคคล	4.50	0.68	มาก
4	ข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียน	4.50	0.68	มาก
5	การได้รับทุนการศึกษาของนักเรียน	4.42	0.67	มาก
6	ภาวะการเจริญเติบโต	4.33	0.78	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.43	0.68	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้บริหารสถานโรงเรียนมีความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อ การตัดสินใจในด้านงานกิจการนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.43 พิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการข้อมูลประวัติส่วนตัวของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด รายการนอกจากนั้น มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ ข้อมูลด้านการเรียนเป็นรายบุคคล ข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียน การได้รับทุนการศึกษาของนักเรียน ภาวะการเจริญเติบโต และ ข้อมูลนักเรียนด้านครอบครัว โดยมีค่าเฉลี่ย 4.50, 4.50, 4.42, 4.33, และ 4.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านงานบุคลากร (N = 12)

ข้อที่	รายการข้อมูลสารสนเทศด้านงานบุคลากร	ระดับความต้องการข้อมูล สารสนเทศ		
		μ	σ	ระดับ
1	ประวัติส่วนตัวของบุคลากร	4.58	0.51	มากที่สุด
2	ประวัติการศึกษา	4.25	0.62	มาก
3	ประวัติการปฏิบัติงานของบุคลากร	4.58	0.51	มากที่สุด
4	ประวัติการลาของบุคลากร	4.33	0.49	มาก
5	ประวัติการได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์	4.25	0.62	มาก
6	ประวัติการเลื่อนขั้นเงินเดือน	4.33	0.78	มาก
7	ประวัติการศึกษาอบรม สัมมนา ดูงาน	4.50	0.68	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.40	0.60	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านงานบุคลากรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.40 เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการข้อมูลสารสนเทศ เรื่องประวัติส่วนตัวของบุคลากรและประวัติการปฏิบัติงานของบุคลากรในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.58 รายการนอกเหนือจากนั้น มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ ประวัติการศึกษา อบรม ดูงาน ประวัติการลาของบุคลากร ประวัติการเลื่อนขั้นเงินเดือน ประวัติการศึกษา ประวัติการได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.50, 4.33, 4.33, 4.25 และ 4.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงความต้องการข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านงานธุรการและการเงิน (N = 12)

ข้อที่	รายการข้อมูลสารสนเทศด้านงาน ธุรการและการเงิน	ระดับความต้องการข้อมูล สารสนเทศ		
		μ	σ	ระดับ
1	ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน	4.83	0.39	มากที่สุด
2	ประวัติของโรงเรียน	4.17	0.58	มาก
3	ข้อมูลคณะกรรมการโรงเรียน	4.33	0.65	มาก
4	ข้อมูลการเงินของโรงเรียน	4.67	0.65	มากที่สุด
5	ข้อมูลการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียน	4.58	0.67	มากที่สุด
6	ข้อมูลทะเบียนวัสดุของโรงเรียน	4.42	0.79	มาก
7	ข้อมูลครุภัณฑ์ของโรงเรียน	4.42	0.79	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.49	0.64	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านงานธุรการและการเงินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.49 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศ ระดับมากที่สุดในเรื่องทั่วไปของโรงเรียน ข้อมูลการเงินของโรงเรียน และข้อมูลการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.83, 4.67 และ 4.58 ตามลำดับ ส่วนรายการข้อมูลสารสนเทศข้ออื่น ๆ มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ ข้อมูลทะเบียนวัสดุของโรงเรียน ข้อมูลครุภัณฑ์ของโรงเรียน ข้อมูลคณะกรรมการโรงเรียน ประวัติโรงเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.42, 4.42, 4.33 และ 4.17 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านงานอาคารสถานที่ (N = 12)

ข้อที่	รายการข้อมูลสารสนเทศด้านอาคารสถานที่	ระดับความต้องการ ข้อมูลสารสนเทศ		
		μ	σ	ระดับ
1	ข้อมูลอาคารสถานที่ด้านการได้มา แบบงบประมาณ	4.33	0.49	มาก
2	การใช้ประโยชน์ของอาคาร	4.42	0.67	มาก
3	ประวัติการซ่อมแซมบำรุงรักษาของอาคารฯ	4.42	0.67	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.39	0.61	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านงานอาคารสถานที่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.39 และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ การใช้ประโยชน์ของอาคาร ประวัติการซ่อมแซมบำรุงรักษาของอาคาร ข้อมูลอาคารสถานที่ด้านการได้มา แบบงบประมาณ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.42, 4.42 และ 4.33 ลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (N = 12)

ข้อที่	รายการข้อมูลสารสนเทศด้านงานความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน	ระดับความต้องการ ข้อมูลสารสนเทศ		
		μ	σ	ระดับ
1	อาชีพและสถานประกอบการในชุมชน	4.33	0.65	มาก
2	แหล่งเรียนรู้ในชุมชน	4.33	0.89	มาก
3	ประวัติดูมีปัญญาท้องถิ่นในชุมชน	4.25	0.75	มาก
4	ข้อมูลองค์การ/สมาคม ผู้มีอุปการคุณต่อโรงเรียนในชุมชน	4.25	0.75	มาก
5	ข้อมูลการได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน	4.25	0.75	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.28	0.76	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.28 และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ อาชีพและสถานประกอบการในชุมชน แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ประวัติดูมีปัญญาท้องถิ่นในชุมชนข้อมูลองค์การ/สมาคม ผู้มีอุปการคุณต่อโรงเรียนในชุมชน และข้อมูลการได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.33, 4.33, 4.25, 4.25 และ 4.25 ตามลำดับ

**ตารางที่ 8 แสดงลำดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร
โรงเรียนตามภารกิจงานของโรงเรียนทั้ง 6 ด้านในภาพรวม (N = 12)**

ข้อที่	รายการข้อมูลสารสนเทศในแต่ละด้าน	ระดับความต้องการข้อมูล สารสนเทศ			
		μ	σ	ระดับ	ลำดับที่
1	งานวิชาการ	4.32	0.70	มาก	5
2	งานกิจการนักเรียน	4.43	0.68	มาก	2
3	งานบุคลากร	4.40	0.68	มาก	3
4	งานธุรการและการเงิน	4.49	0.64	มาก	1
5	งานอาคารสถานที่	4.39	0.67	มาก	4
6	งานความสัมพันธ์ชุมชน	4.28	0.76	มาก	6
	รวมเฉลี่ย	4.38	0.76	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ทุกงาน ได้แก่ งานธุรการและการเงิน งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานอาคารสถานที่ งานวิชาการ และงานความสัมพันธ์ชุมชน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.49, 4.43, 4.40, 4.39, 4.32 และ 4.28 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในความต้องการทุกงาน พบว่า มีค่าไม่เกินครึ่งของค่าเฉลี่ย แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 2 การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า จากข้อมูลความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ที่ปรากฏในตารางที่ 2 - 8 นั้น ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย เพื่อจัดลำดับความสำคัญของความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกคือข้อมูลสารสนเทศรายการที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการในระดับมากถึงมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 5.00) นำไปจัดหมวดหมู่โดยแยกเป็น 6 งาน ตามภารกิจการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) คือ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงิน งานบุคลากร งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ประกอบด้วย 6 ตำแหน่ง ดังนี้

ตารางที่ 9 การจัดลำดับความสำคัญตามระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศของผู้บริหาร
โรงเรียน

รายการ	ระดับค่าเฉลี่ย
1. เพิ่มงานวิชาการ	
1.1 แหล่งเรียนรู้	4.58
1.2 การให้บริการแหล่งเรียนรู้	4.58
1.3 การวิจัยในชั้นเรียน	4.50
1.4 การนิเทศภายใน	4.50
1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.50
1.6 การจัดทำสื่อการเรียนการสอน	4.42
1.7 การจัดทำแผนการสอน	4.42
1.8 แผนการเรียน	4.33
1.9 กลุ่มวิชาที่เปิดสอนในโรงเรียน	4.22
1.10 การจัดกิจกรรมดีเด่น	4.17
1.11 การจัดทำโครงการ	4.17
1.12 หลักสูตรท้องถิ่น	4.08
1.13 วิชาที่เปิดสอน	4.08
1.14 การจัดกิจกรรม/ชุมนุม	4.00
2. เพิ่มงานธุรการ การเงิน	
2.1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน	4.83
2.2 ข้อมูลการเงินของโรงเรียน	4.67
2.3 ข้อมูลการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียน	4.58
2.4 ข้อมูลทะเบียนวัสดุของโรงเรียน	4.42
2.5 ข้อมูลทะเบียนครุภัณฑ์ของโรงเรียน	4.42
2.6 ข้อมูลคณะกรรมการโรงเรียน	4.33
2.7 ประวัติของโรงเรียน	4.17

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการ	ระดับค่าเฉลี่ย
3. แพ้มงานบุคลากร	
3.1 ประวัติของบุคลากร	4.58
3.2 ประวัติการปฏิบัติงานของบุคลากร	4.58
3.3 ประวัติการศึกษาอบรมสัมมนา ดูงาน	4.50
3.4 ประวัติการลาของบุคลากร	4.33
3.5 ประวัติการเลื่อนขั้นเงินเดือน	4.33
3.6 ประวัติการศึกษา	4.25
3.7 ประวัติการได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์	4.25
4. แพ้มงานอาคารสถานที่	
4.1 ประวัติการซ่อมแซม บำรุงรักษาของอาคาร	4.42
4.2 การใช้ประโยชน์ของอาคาร	4.42
4.3 ข้อมูลการได้มา แบบ งบประมาณการสร้าง	4.33
5. แพ้มงานกิจการนักเรียน	
5.1 ประวัตินักเรียน	4.58
5.2 ข้อมูลนักเรียนด้านการเรียน	4.50
5.3 ข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียน	4.50
5.4 การได้รับทุนการศึกษาของนักเรียน	4.42
5.5 ภาวะการเจริญเติบโต	4.33
5.6 ข้อมูลนักเรียนด้านครอบครัว	4.25
6. แพ้มงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	
6.1 อาชีพและสถานประกอบการในชุมชน	4.33
6.2 แหล่งเรียนรู้ในชุมชน	4.33
6.3 ประวัติภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน	4.25
6.4 ข้อมูลองค์กร/สมาคม/ผู้มีอุปการคุณ	4.25
6.5 ข้อมูลการได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน	4.25

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการสารสนเทศตามภารกิจ 6 งาน แยกเป็นงานย่อย ๆ แต่ละฝ่ายเรียงตามลําดับมากไปหาน้อย 3 ลำดับดังนี้ งานวิชาการ ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ การให้บริการแหล่งเรียนรู้ การวิจัยในชั้นเรียน การนิเทศภายใน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดทำสื่อการเรียนการสอน และการจัดทำแผนการสอน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.58, 4.58, 4.50, 4.50, 4.50, 4.42 และ 4.42 ตามลําดับ งานธุรการและการเงิน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน ข้อมูลการเงินของโรงเรียน ข้อมูลการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.83, 4.67, 4.58 ตามลําดับ งานบุคลากร ได้แก่ ประวัติบุคลากร ประวัติการปฏิบัติงานของบุคลากร ประวัติการศึกษาอบรม สัมมนา ผลงาน ประวัติการลา และประวัติการเลื่อนขั้นเงินเดือน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.58, 4.58, 4.50, 4.33 และ 4.33 ตามลําดับ งานอาคารสถานที่ ได้แก่ ประวัติการซ่อมแซม บำรุงรักษาของอาคารสถานที่ การใช้ประโยชน์ของอาคาร และข้อมูลการได้มา แบบ งบประมาณของอาคาร โดยมีค่าเฉลี่ย 4.42, 4.42, และ 4.33 ตามลําดับ งานกิจการนักเรียน ได้แก่ ประวัติของโรงเรียน ข้อมูลนักเรียนด้านการเรียน เป็นรายบุคคล ข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียน และข้อมูลการได้รับทุนของนักเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.58, 4.50, 4.50 และ 4.42 ตามลําดับ งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ อาชีพและสถานประกอบการในชุมชน แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ประวัติภูมิปัญญาท้องถิ่น ข้อมูลองค์กร/สมาคม/ผู้มีอุปการคุณของโรงเรียน และข้อมูลการได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.33, 4.30, 4.25, 4.25 และ 4.25 ตามลําดับ

เมื่อได้จัดกลุ่มข้อมูลสารสนเทศตามภารกิจของโรงเรียนทั้ง 6 งาน แล้วจึงได้นำไปให้ผู้เขียนโปรแกรม (Programmer) เพื่อออกแบบระบบสารสนเทศด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการ (process) การสอบถาม (query) และการรายงาน (report) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิวอล เบสิค เวอร์ชัน 6 (Visual Basic Version 6.0) หลังจากที่ได้ผู้เขียนโปรแกรมได้ออกแบบระบบสารสนเทศแล้ว ผู้วิจัยได้นำการออกแบบระบบมาให้ผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้าและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้าจำนวน 8 คน ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามความต้องการ โดยการตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 10 แสดงถึงความคิดเห็นต่อการทดลองใช้ระบบสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน
และคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า (N = 8)

รายการ	ความถี่ (f)
1. รูปแบบของรายการสารสนเทศที่ได้ ง่ายต่อการทำความเข้าใจเพียงใด	
ง่ายดีแล้ว	5
ควรมีการปรับปรุง	3
รวม	8
2. รายการสารสนเทศที่ได้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงเพียงใด	
ถูกต้อง	8
มีบางส่วนไม่ถูกต้อง	-
รวม	8
3. รายการสารสนเทศที่ได้เพียงพอกับความต้องการของท่านเพียงใด	
เพียงพอแล้ว	5
ยังไม่เพียงพอ	3
รวม	8
4. ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นนี้ ท่านสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงเพียงใด	
มาก	6
ปานกลาง	2
รวม	8
5. ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นนี้ มีประโยชน์ต่อการบริหารงานของท่านเพียงใด	
มาก	5
ปานกลาง	3
รวม	8
6. ความเห็นอื่นที่ควรปรับปรุง	
ควรเพิ่มขนาดตัวอักษรให้มีขนาดใหญ่ขึ้น	6
ควรใช้สีอักษรให้มีลักษณะเด่นตา เช่น ดำ เขียว	6
ควรเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง	5
ควรเพิ่มเลขประจำตัวประชาชน, หมู่เลือดของบุคลากร	5
ควรเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับสถานพยาบาล	3

ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูตามตารางที่ 10 ไปให้ผู้เขียนโปรแกรม เพื่อปรับปรุงการออกแบบระบบสารสนเทศให้เป็นไปตามความต้องการของผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู โดยการนำไปเขียนเป็นโปรแกรมต้นแบบ (Prototype)

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ เพื่อใช้ในการประเมินประสิทธิผลของระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมา โดยใช้แบบสอบถามผู้ใช้งานระบบสารสนเทศคือผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า จำนวน 8 คน โดยสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจต่อข้อมูลนำเข้า กระบวนการสอบถาม และรายงานของระบบงาน และระบบความปลอดภัยของระบบงาน โดยนำแนวคิดคุณลักษณะของข้อมูลสารสนเทศที่ดีที่นักวิชาการหลายท่านสรุปไว้ว่า ข้อมูลสารสนเทศต้องมาจากข้อเท็จจริงที่จำเป็นทันสมัย ถูกต้องตามความต้องการของผู้บริหารระดับสูง สืบค้นได้ง่าย เข้าใจง่าย ใช้สะดวก มีความรวดเร็ว นำเสนอได้หลายลักษณะ การออกแบบหน้าจอสามารถโต้ตอบได้ นำเสนอการประมวลผลได้แก่ไร้อุปกรณ์ มีความปลอดภัย นำไปใช้วางแผนตัดสินใจได้จริง (ปัทม เมธาภูมิ 2538)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การประเมินระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจต่อประสิทธิผลด้านข้อมูลนำเข้า ความพึงพอใจต่อประสิทธิผลด้านกระบวนการ ความพึงพอใจต่อประสิทธิผลด้านการสอบถามและรายงานผล ความพึงพอใจต่อประสิทธิผลด้านความปลอดภัยของระบบมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีรายละเอียดในตารางที่ 11 - 16

ตารางที่ 11 ความพึงพอใจต่อประสิทธิผลด้านข้อมูลนำเข้าของระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า (N = 8)

ที่	ประสิทธิผลด้านข้อมูลนำเข้า	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	ระดับ
1	ความครบถ้วนของข้อมูล	4.00	0.00	มาก
2	ความเพียงพอ	3.87	0.35	มาก
3	การเรียงลำดับของข้อมูล	4.25	0.46	มาก
4	ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล	4.75	0.46	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.22	0.32	มาก

จากตารางที่ 11 เมื่อวิเคราะห์ตามเนื้อหาการประเมิน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูมีความพึงพอใจต่อข้อมูลนำเข้า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.22 โดยมีความพึงพอใจใน

ด้านลดความซ้ำซ้อนของข้อมูลอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.75 ส่วนการเรียงลำดับของข้อมูล ความครบถ้วนของข้อมูลและความชัดเจนของเนื้อหา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.25, 4.00, 3.87 ตามลำดับ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทุกรายการมีค่าไม่เกินครึ่งของค่าเฉลี่ย แสดงว่าประชากรมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 12 ความพึงพอใจประสิทธิผลด้านกระบวนการของระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า (N = 8)

ที่	ประสิทธิผลด้านกระบวนการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	ระดับ
1	ความคล่องตัวของระบบในการสืบค้นข้อมูล	4.75	0.46	มากที่สุด
2	สามารถทำงานได้ทันเวลา	4.50	0.53	มาก
3	มีความผิดพลาดของระบบน้อย	4.00	0.00	มาก
4	ประหยัดเวลาในการจัดพิมพ์รายงาน	5.00	0.00	มากที่สุด
5	ลดขั้นตอนในการทำงานได้มาก	4.87	0.35	มากที่สุด
6	แก้ปัญหาความซ้ำซ้อนของข้อมูลที่จัดพิมพ์	4.87	0.35	มากที่สุด
7	มีระบบของการปรับเปลี่ยนข้อมูลได้	5.00	0.00	มากที่สุด
8	ระบบไม่ซับซ้อนเข้าใจง่าย	4.75	0.46	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.72	0.27	มากที่สุด

ตารางที่ 12 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูมีความพึงพอใจในด้านกระบวนการทำงานของระบบสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ย 3.81) โดยมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ที่ประหยัดเวลาในการจัดพิมพ์รายงานมีระบบของการปรับเปลี่ยนข้อมูลได้ ลดขั้นตอนในการทำงานได้มาก แก้ปัญหาความซ้ำซ้อนของข้อมูลที่จัดพิมพ์ ความคล่องตัวของระบบ ระบบไม่ซับซ้อนเข้าใจง่าย โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00, 5.00, 4.87, 4.87, 4.75, 4.75 ตามลำดับ ส่วนข้อที่สามารถทำงานได้ทันเวลา และมีความผิดพลาดของระบบน้อย มีความพึงพอใจระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.50 และ 4.00 ตามลำดับ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทุกรายการมีค่าไม่เกินครึ่งของค่าเฉลี่ย แสดงว่าประชากรมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 13 ความพึงพอใจต่อประสิทธิผลด้านการสอบถามและรายงานผลของระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน และคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า (N = 8)

ที่	ประสิทธิผลด้านการสอบถามและรายงานผล	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	ระดับ
1	ได้ข้อมูลตรงตามความต้องการ	4.00	0.00	มาก
2	รายงานมีข้อมูลที่ดูง่ายชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
3	รายงานมีความถูกต้อง	5.00	0.00	มากที่สุด
4	รายงานมีการสรุปกะทัดรัด	5.00	0.00	มากที่สุด
5	สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานจริง	5.00	0.00	มากที่สุด
6	สามารถนำเสนอได้ดีทั้งบนจอและรายงาน	5.00	0.00	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.83	0.00	มากที่สุด

จากตารางที่ 13 พบว่า ความพึงพอใจของผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูต่อประสิทธิผลด้านการสอบถามและรายงานผลของระบบสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ย 4.83) โดยมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดในรายงานที่มีข้อมูลดูง่าย ชัดเจน รายงานมีความถูกต้อง รายงานมีการสรุป กะทัดรัด สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้จริง และสามารถนำเสนอได้ทั้งบนจอภาพและรายงาน โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00, 5.00, 5.00, 5.00, และ 5.00 ตามลำดับ และมีความพึงพอใจระดับมากในรายการได้ข้อมูลตรงตามความต้องการ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.00 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทุกรายการมีค่าไม่เกินครึ่งของค่าเฉลี่ย แสดงว่าประชากรมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจต่อประสิทธิผลด้านความปลอดภัยของระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า (N = 8)

ที่	ด้านความปลอดภัย	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	ระดับ
1	ความปลอดภัยของระบบ	5.00	0.00	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	5.00	0.00	มากที่สุด

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูมีความพึงพอใจด้านความปลอดภัยของระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 5.00) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าไม่เกินครึ่งของค่าเฉลี่ย แสดงว่าประชากรมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 15 ลำดับเฉลี่ยความพึงพอใจของต่อประสิทธิผลของระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจในภาพรวมของผู้บริหารโรงเรียน และคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า (N = 8)

ประสิทธิผลของระบบสารสนเทศ	ระดับความพึงพอใจ		
	μ	σ	ระดับ
1. ด้านความปลอดภัย	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ด้านการสอบถามและรายงานผล	4.83	0.00	มากที่สุด
3. ด้านกระบวนการ	4.72	0.27	มากที่สุด
4. ด้านข้อมูลนำเข้า	4.22	0.32	มาก
รวมเฉลี่ย	4.69	0.15	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูพอใจในระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ย 4.69) โดยมีความพึงพอใจด้านความปลอดภัยของระบบอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านการสอบถามและรายงานผล และด้านกระบวนการ โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00, 4.83, 4.72 ตามลำดับ ส่วนด้านข้อมูลนำเข้ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.22 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทุกด้านมีค่าไม่เกินครึ่งของค่าเฉลี่ย แสดงว่าประชากรมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า” ครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา สรุปผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. ประชากร
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้
6. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
7. สรุปผลการวิจัย
8. อภิปรายผล
9. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลสารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องการใช้ในการตัดสินใจ
2. เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า
3. เพื่อประเมินระบบสารสนเทศของโรงเรียนวัดบางกระเจ้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลสารสนเทศที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจบริหารโรงเรียน ประชากร ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนบ้านปอชัยมงคล สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร จำนวน 12 โรงเรียน ได้แก่ 1. โรงเรียนวัดใหญ่บ้านปอ 2. โรงเรียนวัดไต้บ้านปอ 3. โรงเรียนวัดชัยมงคล 4. โรงเรียนวัดบางซุด 5. โรงเรียนวัดปากปอ 6. โรงเรียนวัดกระช้ำขาว 7. โรงเรียนวัดวิสุทธิาราม 8. โรงเรียนวัดบางกระเจ้า 9. โรงเรียนวัดนวมกานนท์ 10. โรงเรียนบ้านยายทะเลบางกระเจ้า 11. โรงเรียนวัดศรีวนาราม 12. โรงเรียนวัดเจริญสุขาราม

2. การพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า
ประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า จำนวน 8 คน
3. การประเมินระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า
ประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้าและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า จำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือที่ใช้วิจัย จำนวน 3 ชุด ดังนี้

1. แบบสอบถามข้อมูลสารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องการใช้ในการตัดสินใจ
2. แบบสอบถามการทดลองใช้ระบบสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน และคณะครู
โรงเรียนวัดบางกระเจ้า
3. แบบประเมินระบบสารสนเทศที่ได้พัฒนาขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) โครงการความร่วมมือระหว่างผู้ใช้ครูกับคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการทำวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่กำหนด ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนบ้านปอชัยมงคล จำนวน 12 คน และคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า 7 คน

2. ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งเอกสารแบบสอบถาม ชุดที่ 1 ให้กับผู้ตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้แก่ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบ้านปอชัยมงคล 12 ชุด ผลปรากฏว่า ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้ง 12 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และได้แจกแบบสอบถามชุดที่ 2 และชุดที่ 3 ให้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า รวม 8 คน ผลปรากฏว่า ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้ง 2 ชุด ครบทั้ง 8 คน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS (Statistical Package for the Social Sciences for Windows)

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 การแจกแจงความถี่ ให้ f แทนความถี่

1.2 การจัดลำดับความถี่ โดยจะเรียงความถี่ของข้อมูลจากมากไปหาน้อยตามลำดับที่ 1,2,3,.....ตามลำดับ

1.3 ค่าเฉลี่ย ของประชากร (μ) ใช้สูตร

$$\mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	μ	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

1.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้สูตร

$$\sigma = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	σ	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนประชากร

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดการวิเคราะห์แบบสอบถามแต่ละชุดดังนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 แบบสอบถามความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการข้อมูลสารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องการใช้ในการตัดสินใจ โดยกำหนดน้ำหนักมาตรฐานประมาณค่า และแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด 2532 : 100) วิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เขียนเพิ่มเติมความต้องการข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (ผลปรากฏว่าไม่มีการเขียนเพิ่ม

เดิมจึงไม่ได้มีการวิเคราะห์ในตอนที่ 3)

แบบสอบถามชุดที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นการทดลองใช้ระบบสารสนเทศของ
ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบและเติมคำ
วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

แบบสอบถามชุดที่ 3 แบบประเมินผลในการใช้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น วิเคราะห์โดย
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดน้ำหนักมาตราส่วนประมาณค่า และแปล
ความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด 2532 : 100)

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

การดำเนินงานวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. การศึกษาข้อมูลสารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องการใช้ ซึ่งใช้วิธีการ ดังนี้

1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราวิชาการ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ศึกษางานวิจัยที่
เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความต้องการข้อมูลสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนตามกรอบงานทั้ง 6 งานของ
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ นำมาเป็นแนวทาง
ในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด ให้ครอบคลุมขอบเขตของการวิจัย จัดทำ
โครงร่างของเครื่องมือ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.3 จัดส่งแบบสอบถามให้กับประชากร นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จัดเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างระบบ

2. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจมีวิธีการ ดังนี้

2.1 นำผลจากการวิเคราะห์ความต้องการใช้ข้อมูลทั้ง 6 งาน มาจัดกลุ่มข้อมูล เพื่อให้
ผู้เขียนโปรแกรม (Programmer) ออกแบบหน้าจอและออกแบบรายงานให้เหมาะสมสำหรับผู้บริหาร
ใช้ ตามกระบวนการสร้างโปรแกรม จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ

2.2 ออกแบบแฟ้มข้อมูลและตาราง โดยการนำเอาข้อมูลสิ่งนำเข้า (input form)
ผลลัพธ์ (output form) มาออกแบบรายละเอียดของข้อมูล ออกแบบกลุ่มรายการข้อมูลให้สามารถ
มองเห็นความสัมพันธ์ในข้อมูลกลุ่มรายการหลักทั้งหมด และออกแบบโปรแกรมเพื่อให้ทราบว่าใน
โปรแกรมมีระบบอะไรบ้าง แต่ละโปรแกรมทำงานอย่างไร

2.3 นำการออกแบบแฟ้มข้อมูลและตารางมาให้ประชากรที่กำหนดได้ศึกษา และ
ทดลองใช้เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมและได้ข้อมูลสารสนเทศตรงตามความต้องการ

2.4 ติดตั้งระบบสารสนเทศตามที่ออกแบบ เขียนเป็นโปรแกรมประยุกต์สำเร็จรูป Visual Basic เวอร์ชัน 6.0 (Visual Basic Version 6.0) ซึ่งทำงานบนระบบปฏิบัติการ Window 98 และทดสอบการทำงาน

2.5 จัดทำคู่มือการใช้โปรแกรมห้างกล่าว

3. การประเมินระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจที่พัฒนาขึ้น มีวิธีการดังนี้

3.1 นำโปรแกรมระบบสารสนเทศ วิชาการ เบสิค เวอร์ชัน 6.0 (Visual Basic Version 6.0) มาทดลองใช้กับประชากรตามที่กำหนด

3.2 เก็บข้อมูลหลังจากการใช้ระบบสารสนเทศ โดยนำผลมาวิเคราะห์เพื่อประเมินประสิทธิผลต่อระบบสารสนเทศ และผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้ใช้ระบบมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขระบบให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทำให้ได้โปรแกรมต้นแบบเพื่อใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนครั้งนี้ พบว่า

1. ความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 41 ปีขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการบริหารระหว่าง 5 - 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนในระดับมากเรียงตามลำดับ คือ

ลำดับที่ 1 งานธุรการและการเงิน (ระดับค่าเฉลี่ย 4.49)

ลำดับที่ 2 งานกิจการนักเรียน (ระดับค่าเฉลี่ย 4.43)

ลำดับที่ 3 งานบุคลากร (ระดับค่าเฉลี่ย 4.40)

ลำดับที่ 4 งานอาคารสถานที่ (ระดับค่าเฉลี่ย 4.39)

ลำดับที่ 5 งานวิชาการ (ระดับค่าเฉลี่ย 4.32)

ลำดับที่ 6 งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (ระดับค่าเฉลี่ย 4.28)

ข้อมูลสารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องการใช้ในการตัดสินใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารมีความต้องการใช้ในด้านย่อย ๆ ระดับมากที่สุดดังนี้

1. งานวิชาการ ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ และการใช้บริการแหล่งเรียนรู้

2. งานกิจการนักเรียน ได้แก่ ประวัตินักเรียน

3. งานบุคลากร ได้แก่ ประวัติบุคลากร และประวัติการปฏิบัติงานของบุคลากร

4. งานธุรการ การเงิน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน ข้อมูลการเงินของโรงเรียนและข้อมูลการจัดสรรงบประมาณ

รายการข้อมูลสารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการใช้ในระดับมาก มีดังนี้

1. งานวิชาการ ได้แก่ แผนการเรียน หลักสูตรท้องถิ่น วิชาที่เปิดสอน การจัดทำแผนการสอน การจัดกิจกรรม/ชุมนุมต่าง ๆ การจัดทำสื่อการเรียนการสอน การวิจัยในชั้นเรียน การจัดกิจกรรมดีเด่น การจัดทำโครงการ กลุ่มวิชาที่เปิดสอนในโรงเรียน การนิเทศภายใน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. งานกิจการนักเรียน ได้แก่ ข้อมูลนักเรียนด้านครอบครัว ข้อมูลนักเรียนด้านการเรียน เป็นรายบุคคล ข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียน การได้รับทุนการศึกษาของนักเรียน และภาวะการเจริญเติบโต

3. งานบุคลากร ได้แก่ ประวัติการศึกษา ประวัติการลาของบุคลากร ประวัติการได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ประวัติการเลื่อนขั้นเงินเดือน และประวัติการศึกษาอบรม สัมมนาและดูงาน

4. งานธุรการและการเงิน ได้แก่ ประวัติของโรงเรียน ข้อมูลคณะกรรมการโรงเรียน ข้อมูลทะเบียนวัสดุของโรงเรียน และข้อมูลครุภัณฑ์ของโรงเรียน

5. งานอาคารสถานที่ ได้แก่ ข้อมูลอาคารสถานที่ด้านการได้มา แบบ งบประมาณ การใช้ประโยชน์ของอาคาร และประวัติการซ่อมแซม บำรุงรักษาอาคารสถานที่

6. งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ อาชีพและสถานประกอบการในชุมชน แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ประวัติภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ข้อมูลองค์กร/สมาคม/ผู้มีอุปการคุณต่อโรงเรียนในชุมชน และข้อมูลการได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน

ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจในระดับมากถึงมากที่สุดทุกเรื่อง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำความต้องการดังกล่าว มาพัฒนาด้วยโปรแกรมสำเร็จรูประบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

2. การพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจสำหรับผู้บริหารโรงเรียนอย่างเป็นระบบ อันมีองค์ประกอบของปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการ (process) ผลผลิต (output) ที่ได้พัฒนาขึ้น โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิวอล เบสิค เวอร์ชัน 6.0 (Visual Basic Version 6.0) ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ทำการประยุกต์และพัฒนาขึ้นมานี้ ใช้กับระบบปฏิบัติการ Window 98 การเขียนโปรแกรมโดย นายเสกสรร ปิ่นเจริญ เจ้าหน้าที่วิจัยระบบคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (วท.บ.

วิทยาการคอมพิวเตอร์) โปรแกรมดังกล่าวครอบคลุมงานทั้ง 6 งานของโรงเรียน สามารถนำมาช่วยสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนได้อย่างครบถ้วน แม่นยำ ถูกต้องและทันสมัย อีกทั้งยังส่งเสริมให้กระบวนการบริหารโรงเรียนดำเนินไปด้วยรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แฟ้มข้อมูลทั้ง 6 งาน ได้แก่ แฟ้มงานวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย แผนการสอน หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มวิชา/รายวิชา แผนการสอน กิจกรรม/ชุมนุม การจัดทำสื่อการเรียนการสอน งานวิจัยในชั้นเรียน กิจกรรมดีเด่นของโรงเรียน แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ โครงการ และการนิเทศภายใน แฟ้มงานธุรการและการเงิน ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน ข้อมูลคณะกรรมการโรงเรียน งบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ ทะเบียนวัสดุ และทะเบียนครุภัณฑ์ แฟ้มงานบุคลากร ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของบุคลากร การได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การเลื่อนขั้นเงินเดือน การปฏิบัติงานของบุคลากร การลา ประวัติการศึกษา ประวัติการฝึกอบรม ผลงาน แฟ้มงานอาคารสถานที่ ประกอบด้วย อาคารเรียน อาคารประกอบ ปีที่สร้าง จำนวนเงินที่สร้าง แบบอาคาร ขนาดของอาคาร สภาพของอาคาร งานกิจการนักเรียน ประกอบด้วย ข้อมูลนักเรียน ข้อมูลด้านครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ การเจริญเติบโต ประวัติด้านสุขภาพ การประเมินพฤติกรรมของนักเรียน การได้รับทุนและสวัสดิการ แฟ้มงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ประกอบด้วย อาชีพของประชากร สถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น สมาคม/องค์กรในชุมชน ผู้มีอุปการคุณ สถานพยาบาล

3. การทดสอบ การทดลองใช้ระบบสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน และคณะครูโรงเรียนวัดบางกระบือ

จากการทดลองใช้ระบบสารสนเทศของผู้บริหาร และคณะครูโรงเรียนวัดบางกระบือ จำนวนประชากร 8 คน มีความเห็นว่า

3.1 รูปแบบของรายการสารสนเทศต่อการทำความเข้าใจ จำนวน 5 คน ควรมีการปรับปรุง จำนวน 3 คน

3.2 รายการสารสนเทศที่ได้ ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง จำนวน 8 คน

3.3 รายการสารสนเทศที่ได้เพียงพอกับความต้องการ จำนวน 5 คน ยังไม่เพียงพอ จำนวน 3 คน

3.4 ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ ระดับมาก จำนวน 5 คน ระดับปานกลาง จำนวน 3 คน

3.5 ระบบสารสนเทศมีประโยชน์ต่อการบริหารในระดับมาก จำนวน 6 คน ระดับปานกลาง จำนวน 2 คน

3.6 ความเห็นอื่น ๆ ที่ควรปรับปรุง ควรเพิ่มขนาดตัวอักษรให้มีขนาดเพิ่มขึ้น จำนวน 6 คน ควรใช้สีของตัวอักษรและจอภาพให้มีสีเย็นตา จำนวน 6 คน ควรเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง จำนวน 5 คน ควรเพิ่มหมายเลขประจำตัวประชาชนและหมู่โลหิตของบุคลากร จำนวน 5 คน และควรเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับสถานพยาบาล จำนวน 3 คน

4. ความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพระบบสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน และคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า

ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้ามีความพึงพอใจต่อระบบสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.69 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด (เกณฑ์ที่กำหนด 4.51 - 5.00 หมายถึง มากที่สุด) ทั้งนี้ผู้บริหารมีความพึงพอใจในด้านความปลอดภัยระบบมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 5.00 รองลงมาได้แก่ด้านการสอบถามและรายงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.83 ด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 3.79 และด้านข้อมูลนำเข้า มีค่าเฉลี่ย 4.22 ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้ามีความพึงพอใจในแต่ละด้านในเรื่องย่อย ๆ ระดับมากที่สุด ดังนี้

1. ด้านข้อมูลนำเข้า ได้แก่ ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล

2. ด้านกระบวนการ ได้แก่ ประหยัดเวลาในการจัดพิมพ์รายงาน มีระบบของการปรับเปลี่ยนข้อมูลได้ ลดขั้นตอนในการจัดพิมพ์รายงาน แก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนของข้อมูลที่จัดพิมพ์ ความคล่องตัวของระบบในการสืบค้นข้อมูล และระบบไม่ซับซ้อนเข้าใจง่าย

3. ด้านการสอบถามและรายงาน ได้แก่ รายงานมีข้อมูลที่ดูง่ายและชัดเจน รายงานมีความถูกต้อง รายงานมีการสรุป กระทัดรัด สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้จริง และสามารถนำเสนอได้ดีทั้งบนจอและรายงาน

4. ด้านความปลอดภัย ได้แก่ ความปลอดภัยของระบบ

ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า มีความพึงพอใจต่อระบบสารสนเทศในระดับมากในแต่ละด้าน ได้แก่

1. ด้านข้อมูลนำเข้า ได้แก่ ความครบถ้วนของข้อมูล ความเพียงพอ การเรียงลำดับของข้อมูล

2. ด้านกระบวนการ ได้แก่ สามารถทำงานได้ทันเวลา มีความผิดพลาดของระบบน้อย

3. ด้านการสอบถามและรายงาน ได้แก่ ได้ข้อมูลตรงตามความต้องการ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

จากผลการประเมินพบว่าผู้บริหารโรงเรียน มีความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมากทุกรายการ ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลจากการวิเคราะห์ความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศ มาออกแบบตามกระบวนการสร้างโปรแกรม จากนั้นได้นำมาประยุกต์พัฒนาขึ้นด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป วิวอล เบสิค เวอร์ชัน 6 (Visual Basic Version 6) สำหรับผลการวิเคราะห์งาน ทั้ง 6 งาน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านงานธุรการและการเงิน เป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยถึง 4.49 งานกิจการนักเรียน เป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.43 งานบุคลากร เป็นลำดับที่ 3 ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.40 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไทย ทิพย์สุวรรณ (2533 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของหัวหน้าภาควิชาในคณะครุศาสตร์ พบว่า สารสนเทศที่หัวหน้าภาควิชาใช้ในการตัดสินใจ มี 35 รายการ แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ สารสนเทศนิสิตนักศึกษา สารสนเทศอาจารย์ สารสนเทศหลักสูตรรายวิชา สารสนเทศการเงินและงบประมาณ และสารสนเทศอาคารสถานที่ สารสนเทศที่หัวหน้าภาควิชาเห็นว่าสำคัญที่สุด 5 รายการ คือ หลักสูตรที่ภาควิชาเปิดสอนและรายวิชาในหลักสูตร รายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา งบประมาณที่ภาคได้รับในแต่ละปี งบประมาณที่ใช้จริง และชั่วโมงที่สอนของอาจารย์ต่อสัปดาห์เฉลี่ยต่อคนเมื่อเทียบกับโรงเรียนประถมศึกษา สารสนเทศนิสิตนักศึกษา คือ สารสนเทศด้านกิจการนักเรียน สารสนเทศอาจารย์ คือ สารสนเทศงานบุคลากร สารสนเทศการเงินและงบประมาณ คือ สารสนเทศด้านการเงินและพัสดุ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสนาะ กลิ่นงาม (2533 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การศึกษาตามความต้องการและการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ผลการวิจัย พบว่า ในจำนวนรายการข้อมูลสารสนเทศ รวม 172 รายการ ผู้บริหารมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด 7 รายการ ได้แก่ แผนการเรียนของโรงเรียน จำนวนนักเรียนจำแนกตามแผนการเรียน จำนวนนักเรียนที่ติด 0, ร, มส เป็นรายชั้นและรายภาคเรียน รายรับรายจ่ายเงินบำรุงการศึกษาและเงินงบประมาณจำแนกตามหมวดเงินงบประมาณ เงินบำรุงการศึกษาที่ได้รับจัดสรรและงบที่จ่ายจริงของฝ่ายและหมวดวิชาต่าง ๆ จำนวนนักเรียน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนา จินดาวัฒนะ (2534 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดระบบสารสนเทศเพื่อวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ผลการวิจัยพบว่า ในการจัดระบบสารสนเทศนั้น ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่า ข้อมูลที่จัดเก็บมากที่สุด คือ ข้อมูลครูอาจารย์ ผู้จัดระบบสารสนเทศเห็นว่า

ข้อมูลที่จัดเก็บระดับมากคือ ข้อมูลครูอาจารย์ ข้อมูลนักเรียน ข้อมูลการเรียนการสอน

จากการที่ได้ศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มบ้านปอชัยมงคลมีความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจตามภารกิจงานของโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากสูงไปต่ำ คือ งานธุรการและการเงิน งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานอาคารสถานที่ งานวิชาการ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ซึ่งอาจจะไม่สอดคล้องกับหลักการบริหารงานโรงเรียน ที่เน้นให้ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญด้านงานวิชาการมากที่สุด แต่จากการค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการข้อมูลสารสนเทศด้านงานวิชาการอยู่ในลำดับที่ 5 งานธุรการและการเงิน เป็นลำดับที่ 1 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ข้อมูลสารสนเทศด้านงานธุรการและการเงิน เป็นข้อมูลที่จำเป็น จะมีความผิดพลาดไม่ได้ เนื่องจากมีการตรวจสอบและรายงานต่อต้นสังกัดตามกำหนดเวลา และมีการสุ่มตรวจโดยผู้ตรวจสอบภายใน ซึ่งถ้ามีความผิดพลาดจะมีผลเสียหายต่อผู้บริหารโรงเรียน ส่วนข้อมูลสารสนเทศด้านงานวิชาการ เป็นสารสนเทศที่ถึงแม้ว่าจะมีไม่ละเอียดหรือครบถ้วน ก็อาจจะไม่มีผลกระทบต่อผู้บริหารโรงเรียนมากนัก ประกอบทั้งประชากรที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่มีนักเรียน จำนวนน้อยไม่เกิน 200 คน มีครูปฏิบัติการสอนจำนวน โรงเรียนละ 5 - 10 คน จึงขาดความหลากหลายในรายการความต้องการข้อมูลสารสนเทศด้านงานวิชาการ เช่น ความต้องการด้านรายวิชาที่เปิดสอน หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มวิชาที่เปิดสอน แผนการเรียน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กเหล่านี้อาจจะไม่จำเป็นที่จะต้องใช้สารสนเทศเหล่านี้ในการตัดสินใจบริหารโรงเรียนมากนัก

การบริหารโรงเรียนประถมศึกษานั้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดทั้ง 6 งาน คือ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานบุคลากร งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การบริหารงานดังกล่าวให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้น ผู้บริหารต้องอาศัยกระบวนการตัดสินใจเป็นสำคัญ ในกระบวนการตัดสินใจนั้นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การตัดสินใจไม่ผิดพลาดจะต้องมีข้อมูลสารสนเทศที่ดี ถูกต้อง และครอบคลุมเกี่ยวกับเรื่องที่จะตัดสินใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะนี้ ที่มีแนวโน้มที่จะมีการกระจายอำนาจการบริหารให้แก่โรงเรียน แบบโรงเรียนเป็นฐาน (School - Base Management) ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะที่เป็นกรรมการเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำเป็นต้องมีระบบสารสนเทศที่ดี เพื่อที่จะนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจในรูปองค์คณะบุคคล คือ คณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งการตัดสินใจที่ดีเป็นไปตามหลักแห่งเหตุผล สุ่มรอบคอบนั้น ควรมีขั้นตอนของการกระทำที่ประกอบไปด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ระบุประเด็นปัญหา
2. วิเคราะห์สถานการณ์
3. จำแนกทางเลือก
4. ประเมินทางเลือกอย่างรอบคอบ
5. ตัดสินใจเลือก

ในสภาพการณ์ที่เป็นจริงเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในการทำงาน ผู้บริหารอาจตัดสินใจแก้ไข ปัญหาในลักษณะที่ไม่ได้อาศัยเหตุผล โดยตัดสินใจตามใจของผู้บริหารเองแบบความเคยชิน เดาสุ่ม อย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้ เป็นผลให้การบริหารงานในโรงเรียนไม่ ประสพผลสำเร็จเท่าที่ควร แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่า ผู้บริหารจะต้องตัดสินใจโดยให้ผู้มีส่วนร่วมจึง จะเป็นวิธีการที่ดีที่สุด เพราะงานบางอย่างเป็นงานที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือ เกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย จารีตประเพณี ซึ่งงานดังกล่าว ผู้บริหารจำเป็นจะต้องตัดสินใจอย่าง ฉับพลันและสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการตัดสินใจ คือ จะต้องมีการเลือกอย่างหลากหลาย สิ่งที่ สนับสนุนทางเลือกอย่างหลากหลายก็คือ การที่ผู้บริหารต้องมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย และทันต่อเหตุการณ์

2. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า

ในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนอันประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการ (process) และผลผลิต (output) ที่พัฒนาและประยุกต์ขึ้น โดย มุ่งเน้นการแก้ปัญหาที่ได้ทดลองใช้แล้วพบ เช่น การเพิ่ม ข้อมูลนำเข้าให้มีข้อมูลเพียงพอ และ สามารถเลือกข้อความใส่ได้โดยไม่ต้องพิมพ์ซ้ำ สามารถลดความซ้ำซ้อนของการปฏิบัติงาน ลดความ ผิดพลาดของข้อมูลที่ต้องการจัดพิมพ์ใหม่ ออกแบบการสอบถามและสืบค้นข้อมูลเพื่อให้สามารถ ออกรายงานสำหรับผู้บริหารเพื่อลดความล่าช้า การปรับเปลี่ยนขนาดของอักษรให้มีขนาดโตขึ้นเพื่อ ให้สามารถอ่านได้ชัดเจนสำหรับผู้ใช้ การปรับปรุงสีของจอภาพให้เป็นสีที่มองเห็นได้ง่ายและเย็นตา นอกจากนี้ ยังคำนึงถึงการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงบุคลากรในการบันทึกและพิมพ์รายงาน และสามารถแก้ไขข้อมูล ลบทิ้ง หรือจะเพิ่มเติมข้อมูลสารสนเทศได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยแบ่งออก เป็น 6 แผนงาน ได้แก่ งานวิชาการ งานธุรการและการเงิน งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งาน อาคารสถานที่และงานสัมพันธ์ชุมชน นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้บริหารแต่ละคนมีแนวคิดที่แตกต่างกัน บางคนต้องการรายงานที่สรุปรวมเฉพาะเท่านั้น บางคนต้องการข้อมูลที่มีความละเอียดมากขึ้น อาจเนื่องมาจากผู้บริหารขาดประสบการณ์ในการใช้สารสนเทศช่วยในการตัดสินใจ ทำให้ไม่ทราบว่า ควรใช้สารสนเทศอะไรบ้าง

สำหรับการพัฒนาโปรแกรม ผู้วิจัยได้เลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำเร็จรูป Visual Basic เวอร์ชัน 6.0 (Visual Basic Version 6.0) ซึ่งทำงานบนระบบปฏิบัติการ Window 98 ที่มีมาตรฐานสามารถประยุกต์ใช้ได้หลายรูปแบบ ง่ายต่อการเรียนรู้ การปรับเปลี่ยนแก้ไขทำได้โดยง่าย และเป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย ซึ่งเป็นประโยชน์มากไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจ้างโปรแกรมเมอร์ในการพัฒนาดูแลรักษา ซึ่งทำให้ผู้บริหารโรงเรียนนำระบบสารสนเทศนี้ไปใช้ สามารถช่วยสนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารงานได้อย่างรวดเร็ว เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษม วัฒนชัย (2538) กล่าวไว้ว่า การบริหารการศึกษาต้องมีกระบวนการตัดสินใจที่รวดเร็ว และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพจึงจะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม และปทีป เมธาคุณวุฒิ (2538) ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า การที่จะเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรภายในสถานการณ์ที่แข่งขัน ผู้บริหารโรงเรียนต้องประเมินความเสี่ยง และตัดสินใจเลือกแนวทาง โดยอาศัยสารสนเทศที่เชื่อถือได้ถูกต้องและทันต่อเวลา เป็นกลยุทธ์หลาย ๆ แนวทาง สำหรับระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นโดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีความสอดคล้องกับการวิจัยของ คาร์ดินาล (Cadinale 1998 : 3820 – A) ศึกษารูปแบบการจัดระบบข้อมูลทั่วไปกับการนำมาประยุกต์ใช้กับโรงเรียนรัฐบาล พบว่า มากกว่าร้อยละ 90 ของเขตที่ทำการศึกษา ใช้คอมพิวเตอร์อำนวยความสะดวกทางด้านบริหาร และ กวลินีย์ (Gwalney 1982 : 1367 – A) ศึกษารูปแบบของสารสนเทศเพื่อการบริหาร สำหรับสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อประยุกต์การจัดระบบสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อให้การดำเนินงานควบคุมและการวางแผนดียิ่งขึ้น การรวบรวม การนำเสนอข้อมูลให้เวลาน้อย และให้ผู้บริหารทุกระดับสามารถใช้สารสนเทศได้ทันเวลา ถูกต้อง และสมบูรณ์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่พัฒนาขึ้นมีความสะดวก ใช้ง่าย รวดเร็ว ถูกต้อง ทันสมัย และครอบคลุมสารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการใช้ เพื่อการตัดสินใจในการออกแบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ระบบสารสนเทศ ผู้วิจัยเน้นความสะดวก ง่าย และรวดเร็วในการใช้ การตรวจสอบและการประมวลผลเพื่อประโยชน์ในการใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุที่กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนนั้นจะต้องอาศัยข้อมูล และสารสนเทศมาช่วยสนับสนุนการตัดสินใจ ทั้งนี้ เพราะสารสนเทศจะช่วยทำให้ผู้บริหารมีความรู้ที่ถูกต้อง ทันสมัย และทำให้ผู้บริหารสามารถวินิจฉัย แปลความหมาย และเชื่อมโยงข้อมูลกับปัญหาได้อย่างถูกต้อง และยังทำให้มองเห็นแนวทางในการแก้ปัญหาอีกด้วย

3. การประเมินความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพระบบสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจ ของผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า พบว่า มีความพึงพอใจในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.69 ทั้งนี้ผู้บริหารและครูมีความพึงพอใจในด้านความปลอดภัยระบบมากที่สุด

ของลงมาได้แก่ด้านการสอบถามและรายงาน ด้านกระบวนการ และด้านข้อมูลนำเข้าซึ่งมีค่าเฉลี่ย 2.22 ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารมีความพึงพอใจใน ด้านย่อย ๆ มากที่สุดดังนี้

3.1 ด้านข้อมูลนำเข้า.จากผลการ ประเมินประสิทธิภาพผลข้อมูลนำเข้า พบว่า ผู้บริหารมีความพึงพอใจต่อข้อมูลนำเข้าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นที่น่าสังเกตว่าใน เรื่องการลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล ผู้บริหารและครูทุกคนมีความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.75 ซึ่งอาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้พัฒนาให้สามารถเลือกใช้ข้อมูลได้ โดยไม่ต้องพิมพ์ซ้ำหลังจากที่มีการพิมพ์ข้อมูลไปแล้ว การออกแบบข้อมูลนำเข้า สามารถช่วยแก้ไขปัญหาการทำงานซ้ำซ้อนได้มากที่สุด มีความครบถ้วน ชัดเจนและเรียงลำดับซึ่งตรงกับคุณสมบัติของสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร คือ ลดความซ้ำซ้อนของการพิมพ์ข้อมูล มีความครบถ้วน มีความกระชับในเนื้อหา และเข้าใจง่าย (แบ่งน้อยใจอ่อนนุ่ม, ปทีป เมธาคณวุฒิ 2538) สำหรับความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความเพียงพอของข้อมูล อาจยังไม่เพียงพอ ถ้าหากต้องการเก็บรายละเอียดของข้อมูลให้ได้มาก ผู้วิจัยรวบรวมเฉพาะที่มีความสำคัญ และจำเป็นต่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ในขณะเดียวกันก็ได้ปรับปรุงโดยเพิ่มข้อมูลจนได้ผลเป็นที่น่าสนใจ

3.2 ด้านกระบวนการ ผลการประเมินประสิทธิภาพต่อกระบวนการ พบว่า ผู้บริหารและครูมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ประหยัดเวลาในการจัดพิมพ์รายงาน มีระบบของการปรับเปลี่ยนข้อมูลได้ แก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนของข้อมูลที่จัดพิมพ์ มีความคล่องตัวของระบบในการสืบค้นข้อมูล และระบบไม่ซับซ้อนเข้าใจง่าย ซึ่งแสดงถึงการยอมรับในกระบวนการทำงานของระบบในภาพรวมว่ามีประสิทธิภาพ สามารถช่วยแก้ปัญหาได้ สามารถให้ผลลัพธ์ที่รวดเร็ว มีคล่องตัวในการสืบค้นข้อมูล สามารถจัดพิมพ์รายงานได้รวดเร็ว แสดงให้เห็นว่าระบบงานที่พัฒนาขึ้นสามารถช่วยแก้ปัญหาการทำงานซ้ำซ้อน ผู้ที่ไม่เคยอบรมคอมพิวเตอร์สามารถใช้ได้ด้วยตนเอง จะเห็นว่าเป็นกระบวนการจัดทำที่ง่าย สะดวก รวดเร็ว ทันสมัย ลดภาระงานของบุคคล ผู้บริหารเรียกใช้ข้อมูลได้ตามความต้องการ ไม่ต้องรอเจ้าหน้าที่ธุรการ หรือผู้เกี่ยวข้องทำให้ผู้บริหารมีความพึงพอใจมากที่สุด

3.3 ด้านการสอบถามและรายงานผล ผลการประเมินพบว่า ผู้บริหารและครูมีความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพผลด้านการสอบถาม และรายงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละหัวข้อ พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เรื่องรายงานข้อมูลที่ดูง่าย ชัดเจน รายงานมีความถูกต้อง รายงานสรุปกระชับรัด สามารถนำเสนอได้ดีทั้งบนจอและรายงาน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานจริง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ในการพัฒนาระบบงานให้

สามารถรายงานผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยได้นำการออกแบบการสอบถาม หรือรายงานให้ผู้บริหารและครูได้ทดลองใช้ และได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขแล้ว

3.4 ด้านความปลอดภัยของระบบงาน จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีความพึงพอใจต่อความปลอดภัยของระบบอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 5.00 ซึ่งตรงกับคุณสมบัติในเรื่องของการนำเสนอข้อมูลของระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร คือ ต้องมีความปลอดภัย เมื่อพิจารณาผลการประเมินแล้วการที่ผู้บริหารมีความพึงพอใจมากที่สุด อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้กำหนดรหัสผ่านผู้อื่นที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่สามารถที่จะเข้ามาแก้ไข ลบทิ้ง หรือเพิ่มเติมข้อมูลได้ เพราะระบบดังกล่าวต้องใช้รหัสผ่าน ผู้อื่นไม่สามารถที่จะเข้าไปรับรู้ข้อมูลได้โดยเฉพาะข้อมูลด้านบุคลากร ซึ่งไม่เหมาะที่จะเปิดเผยให้ผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้ได้ กรณีเครื่องคอมพิวเตอร์ อาจเกิดชำรุดเสียหาย ข้อมูลสารสนเทศดังกล่าว สามารถที่จะบันทึกลงในแผ่นดิสก์เก็บไว้ได้

ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู จึงมีความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศมากที่สุดเกือบทุกเรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น มีลักษณะตรงกับลักษณะของระบบสารสนเทศที่ดีของ เน่งน้อย ใจอ่อนน้อย และปัทมเมธาคณวุฒิ (2538) ที่กล่าวไว้ว่า ระบบสารสนเทศที่ดีจะต้องลดความซ้ำซ้อนของการจัดพิมพ์ข้อมูล มีความครบถ้วน มีความกระชับในเนื้อหาสาระ และเข้าใจง่าย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยสามารถนำระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น นำไปใช้ประโยชน์ในโรงเรียนได้อย่างดีเยี่ยมโดยเฉพาะโรงเรียนวัดบางกระเจ้า แต่ระบบที่ได้พัฒนาขึ้นนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่ง และเป็นจุดเริ่มต้นเท่านั้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางการพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในอนาคต และการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางสังคมการศึกษา และ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาต่อไป

1. ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า และผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบ้านบ่อชัยมงคล

1.1 การใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ

1.1.1 ควรฝึกอบรมบุคลากร ที่มีหน้าที่จัดสารสนเทศในโรงเรียน ทางด้านสถิติคอมพิวเตอร์และการตรวจสอบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

1.1.2 ผู้บริหารควรใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเก็บและการใช้ข้อมูลสารสนเทศ

1.1.3 ควรพิจารณาจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน ปฏิทินการปฏิบัติงาน วันที่กำหนดจัดเก็บข้อมูล เพื่องานสำเร็จตามเป้าหมาย

1.1.4 โรงเรียนควรทำการประเมินผลการดำเนินงานสารสนเทศของโรงเรียน และปรับปรุงเป็นระยะ ๆ ทุก 2-3 ปี.

1.1.5 ควรจัดบุคลากร และจัดสรรเวลาในการทำงาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนอย่างเพียงพอ

1.2 การพัฒนาเพื่อใช้ร่วมกันภายในโรงเรียน ควรมีการจัดเป็นระบบแลน (Lan : Local Area Network) หมายถึง การนำเอาเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์มาเชื่อมต่อกันในหน่วยงานหรือระยะที่ใกล้เคียง เพื่อให้คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกันได้ ใช้อุปกรณ์ ฐานข้อมูลและปฏิบัติงานร่วมกันได้ (ทันตแพทย์ บัณฑิตและธนาพร จันทรัตน์ไพบูลย์ 2538 : 8 - 8)

1.3 กลุ่มโรงเรียนบ้านบ่อชัยมงคล ควรมีการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้มีวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ (child center) ผู้บริหารโรงเรียนและครูจะต้องรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลรอบด้าน เพื่อที่จะพัฒนานักเรียนได้เต็มตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรมีการใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านงานกิจการนักเรียนและงานวิชาการให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยการใช้ระบบสารสนเทศร่วมกันระหว่างหน่วยงานทางการศึกษา เช่น ระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน โรงเรียนกับกลุ่มโรงเรียน โรงเรียนกับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นต้น

2. ควรทำการวิจัยให้ครอบคลุมถึงนักเรียนระดับมัธยมศึกษา และจัดกลุ่มข้อมูลงานวิชาการให้ครอบคลุมกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษา และพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงาน. แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ 2544.

สมุทรสาคร : กองแผนงาน, 2544.

เกษม วัฒนชัย, "ซึ่งการศึกษาคุณภาพดีอยู่ที่นักบริหาร," เดลินิวส์, 11 เมษายน 2538. หน้า 10.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. คู่มือบริหารโรงเรียนประถมศึกษา.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526.

_____. คู่มือปฏิบัติการเงินในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จักรไทย, 2531.

_____. ระบบข้อมูลและสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2535.

_____. ระบบสารสนเทศและแนวปฏิบัติในการจัดระบบสารสนเทศระดับโรงเรียน.

กรุงเทพฯ : กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2538.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.

กรุงเทพฯ : บริษัท พรินทวามกราฟฟิค จำกัด, 2542.

จิรจิตต์ ราวาศ. "การตัดสินใจและการควบคุม," ใน เอกสารการสอนวิชาพฤติกรรมมนุษย์ในองค์การหน่วยที่ 1 – 7 . นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2527.

ชยาพร. "สปช. จากอดีตถึงปัจจุบัน," มิตราครุ. 25, 21 (2526) : 10 – 17.

ชวลิต พุทธิรักษา. "การบริหารอาคารสถานที่," ใน เอกสารประกอบชุดวิชาการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา หน่วยที่ 7 – 15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2525.

ชโลมใจ ภิงคารวัฒน์ และสุรพล หวังดี. ระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา. นครสวรรค์ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2531.

ณรงค์ บุญมี. "ผู้บริหารกับการตัดสินใจ," วารสารบริหารการศึกษา. 1, 1(2528) : 32 – 37.

ถกล นิรันดร์โรจน์. การจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จิงเจริญการพิมพ์, 2525.

- ททย ทิพย์สุวรรณกุล. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของหัวหน้าภาควิชาใน
คณะครุศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2533.
- ทองอินทร์ วงศ์โสธร. "ความสำคัญของสารสนเทศ," ใน เอกสารชุดการสอนวิชาประสบการณ์
วิชาชีพบริหารการศึกษา หน่วยที่ 1 - 7. กรุงเทพฯ : ป. สัมพันธ์พานิชย์,
2526.
- _____. "ความสำคัญของสารสนเทศ," ใน เอกสารชุดการสอนวิชาประสบการณ์วิชาชีพ
บริหารการศึกษา หน่วยที่ 12 . กรุงเทพฯ : ป. สัมพันธ์พานิชย์, 2526.
- _____. ระบบสารสนเทศทางการศึกษา. ม.ป.ท : ม.ป.ป.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อนงค์ศิลป์, 2525.
- นิพนธ์ กินาวงศ์. หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและนิตศการศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, 2523.
- ธนา จินดาวัฒน์. การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ขนาดใหญ่ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 . วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2524.
- ธีรฤดี ประทุมพรรัตน์. การบริหารกิจการนักเรียน. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สงขลา, 2526.
- เน่งน้อย ใจอ่อนน้อย. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร. ม.ป.ท ,ม.ป.ป.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์, 2532.
- ปทีป เมธาคุณวุฒิ. การจัดการระบบสารสนเทศในระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2538.
- ประชุม รอดประเสริฐ. นโยบายและการวางแผน : หลักการและทฤษฎี. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เนติกุลการพิมพ์, 2535.
- ประพนธ์ เจียรสกุล. "ระบบสารสนเทศที่ควรมีในโรงเรียน," ใน เอกสารประกอบการบรรยาย
เรื่องการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: กรมสามัญศึกษา,
2524.

ประยูร ศรีประสาธน์ และคณะ. "กระบวนการตัดสินใจ," ใน **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา** หน่วยที่ 5 - 8. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช, 2544.

_____. "ความหมายและความสำคัญของการตัดสินใจทางการบริหาร," ใน **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา** หน่วยที่ 5 - 8. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช, 2544.

ประหยัด ทองมาก. "สรุปการนำข้อมูลไปใช้เพื่อการแนะแนว," ใน **รายงานผลการประชุม
ปฏิบัติการเรื่องการสร้างและพัฒนาศูนย์ข้อมูลเพื่อพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ :
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2526.

ปรีชา นิพนธ์วิทยา และสุทิน เนียมพลับ. **เส้นทางสู่ผู้บริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : อีรพงษ์
การพิมพ์, 2528.

เผ่า อนันต์จิว. **การพัฒนาระบบสารสนเทศด้านวิชาการสำหรับผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล
สังกัดสถาบันพระบรมราชชนนี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541

พนัส หันนาคินทร์. **หลักการบริหารโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2534.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2525.

ภาณุรัตน์ รัตยาภาส. **การพัฒนาระบบสารสนเทศ**. กรุงเทพฯ : กองสารสนเทศ สำนักงานคณะ
กรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2529.

ปิฎกธรรมาธิราช. **หลักการบริหารการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2519.

_____. **หลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526.

วันเพ็ญ ปั่นเก่า และธนาวรรณ จันทนรัตน์ไพบูลย์. **คอมพิวเตอร์และการพัฒนาระบบ
สารสนเทศ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

วิจิตร วรุตบางกูร. **การบริหารโรงเรียนและนเทศการศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ :
ชนิษฐาการพิมพ์, 2523.

วิจิตร ศรีตะอ้าน. **เอกสารประกอบการประชุมเพื่อปรับปรุงระบบคลังข้อมูลทบวง
มหาวิทยาลัยเรื่องระบบงานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ**. กรุงเทพฯ : ทบวง
มหาวิทยาลัย, 2520.

วิชัย โสสุวรรณจินดา. **ความลับขององค์การ : พฤติกรรมองค์การสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ :
ธรรมนิติ, 2535.

วิชัย เลาห์มาศวนิช. "การวางแผนเพื่อการพัฒนาสารสนเทศ," ใน เอกสารการสอนชุดวิชา
ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ หน่วยที่ 9 – 15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช, 2528.

วิระ สุภากิจ. ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติในโรงเรียน.
กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2539

วิระพล สุวรรณนันทน์. กระบวนการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ : ประยูรวงศ์จำกัด, ม.ป.ป.

วุฒิชัย จำนงค์. พฤติกรรมการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2523.

สมคิด นาควัญญ. การศึกษาการปฏิบัติงานระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี. สงขลา :
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา,
2538.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา
พานิช, 2523

สนอง เครือมาก และวิสิฐ วงศ์จิตราพร. คู่มือปฏิบัติการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ. นครสวรรค์ : วิสุทธิการพิมพ์, 2532.

เสนาะ กลิ่นงาม. การศึกษาความต้องการและการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

สมิต วิโรจน์วรรณ. การพัฒนาระบบบุคลากรบนฐานข้อมูลแบบระบบเปิด. วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

สามัญศึกษา, กรม. แนวทางการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนและตัวอย่างการเก็บ
ข้อมูล. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2527.

_____. เอกสารการพัฒนาระบบสารสนเทศของสำนักงานสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ :
กรมสามัญศึกษา, 2535.

สุรชาติ สันทรัพย์. การจัดการระบบสารสนเทศของสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด.
กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. การจัดการโรงเรียนประถมศึกษา. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ และคณะ. การกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ :

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541.

ทวน พันธุ์พันธ์. "การปฏิบัติงานของผู้บริหารในสถานศึกษา," *มิตรครู*, 23 (2524) : 17 – 20.

อธิปัตย์ คลีสุนทร. "ผู้บริหารระบบสารสนเทศคอมพิวเตอร์ : ความเกี่ยวข้องและข้อคิดเพื่อพิจารณา,"

วารสารการศึกษาแห่งชาติ, 25, 2(2534) : 29 – 44.

อุทัย บุญประเสริฐ . "ระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการวางแผนและตัดสินใจทางการศึกษา,"

ใน *เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการวางแผนทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ :

ม.ป.ท., 2525.

_____. *การศึกษาแนวทางการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการ*

บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Management) กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.

อำรุง จันทวานิช และ เชษฐ ธรรมมงคล. "สภาพปัจจุบันและปัญหาของระบบสารสนเทศใน

ประเทศไทย และระบบสารสนเทศทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

แห่งชาติ," ใน *เอกสารประกอบการบรรยายสัมมนาระดับชาติ เรื่อง ระบบ*

สารสนเทศเพื่อการศึกษาในประเทศไทยตามโครงการพัฒนาการศึกษาอาเซียน.

กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2529.

Anderson, Gregory M. *The Education Executive Information System : A*

Manitoba Study of the Decision Making and Information Requirement

Of Community. College Administration. Thesis the University of Manitoba

(Canada). 1993.

Andru, R ., Ricart, J.E and Valor,J. *Information Systems Stratgies Planning*. Manchester :

NCC Blakwell, 1992

Cambell, Ronald F. John E. Corbally, Jr. and A. Ramseyer. *Introduction to*

Educational Administration. 5 th ed. Boston : Allyn and Bacon Inc., 1977.

Car, Margaret N. . *Form of School – Based Management : Working and*

Planning with Your School Site – Based Management Team.

[http:// www.ldanati.org/articles/seab/carros.htm](http://www.ldanati.org/articles/seab/carros.htm). 1998.

- Cardinale, Otto. "On a Generic Management Information System Model with Application to Public School System," **Dissertation Abstracts International** . 42 (09) : 3820 – A; Mach, 1981.
- Cheng, Yin Cheong. . **School Effectiveness and School – Based Management : A Mechanism for Development** . London: The Falmer Press , 1996
- Daft, Richard L. **Organizing Theory and Design** . 3 rd ed. ST.Paul : West, 1989.
- Drucker, Peter F. **The Effective Excutive**. New York : Happer Row, 1966.
- Finlay, Paul N. **Introduction Decision Support Systems** . Oxford : NCC .Blackwell. 1989.
- Florida Development of Education . **Strategies for School – Based Management**.
[http : // osi. fsu. edu/ waveseries/ html versions/ wave 8. htm](http://osi.fsu.edu/waveseries/htmlversions/wave8.htm). 1998.
- Griffiths, Daniel E. **Administrative Theory**. New York : Appleton Century – crafths, Inc, 1959.
- Gwaltney, Robert A. "A Model Management Information System for an Institution of Higher Education," **Dissertation Abstracts International**. 43, 5 (1982) : 1367.
- Herman, Jerry J. and Herman, Jenice L. "Educational Administration : School – Based Management," **Clearing House**. 65, 5 (1992) : 261 – 263.
- Hussain,K.M. **Development Information System for Education**. New Jersey : Prentice – Hall Inc, 1973.
- Kroenke, David. **Magnagement Information Systems**. Santa Cruz. California : Mitchell Publishing, 1989.
- Leithwood, Keneth and Menzies, Teresa, "Forms and Effects of School – Based Management : A Review," **Educational Policy** . 12, 3 (1998) : 6 – 21.
- Mann, Dale. **Policy Decision - Making in Education** : An Introduction to calculation and control. New York : Teachers College press, Columbia University, 1975.
- Martin, E . Wainright and Others. **Managing Information Technology What Manager Need to Know**. New York : Macmillan Publishing, 1991.
- Moody, Paul. **Decision Making : Proven Methods for Better Decisions**. Singapor : McGraw – Hill Book Company, 1983

Moohead, Gregory and Griffin, Ricky. **Decision Making and Creativity**. London : Houston Miffin Co., 1992.

Myers, Dorothy and Stonehill, Robert. **School – Based Management**.

[http:// www./ed.gov/pubs/ OR/ consumer Guides/ baseman. html](http://www.ed.gov/pubs/OR/consumerGuides/baseman.html). 1993.

O'Brien, James A. **Management Information Systems** . USA : Richard D. Irwin, 1990.

_____. **Introduction to Information Systems**. 7th . Boston : Richard D. Irwin, 1994.

Simon, Herbert A. **Administrative Behavior** . New York : Macmillan, 1950.

Ubben, Gerald C. and Hughes, Larry W. **The Principle : Creative Leadership for Effective Schools**. Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1987.

ภาคผนวก

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รศ. ไพฑูรย์ ธรรมแสง
ข้าราชการบำนาญ สถาบันราชภัฏ
2. ผศ. วริษฐา วัฒนไชยยศ
หัวหน้าโปรแกรมเทคโนโลยีการศึกษา
สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. นายสุวิช เถาธิโป
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร
4. นายสถิตยชัย วรรณท้วนิช
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดราชบุรณรังสรรค์
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร
5. นายสิทธิพันธ์ สุทธิกุลธร
ผู้อำนวยการโรงเรียนสมุทรมนิรัตน์
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร
6. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร

ทพว 19/2545

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

10 พฤษภาคม 2545

■ ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

■ ณ นายไพฑูรย์ ธรรมแสง

■ ที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายโสภณ ภักดีบุรี ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางกระเจ้า ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า" ตามหลักสูตร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมี
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุศักดิ์	หลาบมาลา	ประธานกรรมการ
2. ผศ.บรรจง	สุขเปรม	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ
ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว
ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระ ประเสริฐศิลป์)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-0841 ต่อ 508 , 0-2472-5712

โทรสาร 0-2472-5712

พ.ร.บ. 2/19/2545

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

10 พฤษภาคม 2545

ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระ วัฒนไชยยศ

ที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายโสภณ ภักดีบุรี ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางกระเจ้า ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์
ของ "การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า" ตามหลักสูตร
ศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมี
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุรศักดิ์	หลาบมาลา	ประธานกรรมการ
2. ผศ.บรรจง	สุขเปรม	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ
จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว
ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระ ประเสริฐศิลป์)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-0841 ต่อ 508 , 0-2472-5712

โทรสาร 0-2472-5712

ทว/๑/2545

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

/๐ พฤษภาคม 2545

ข ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ณ นายสุวิธ เถาธิโป หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร

ที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายโสภณ ภักดีบุรี ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางกระเจ้า ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์
ของ "การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า" ตามหลักสูตร
ศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมี
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุรศักดิ์	หลาบมาลา	ประธานกรรมการ
2. ผศ.บรรจง	สุขเปรม	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ
จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว
ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระ ประเสริฐศิลป์)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

ณ ๒๕๔๕

โทรศัพท์ 0-2890-0841 ต่อ 508 , 0-2472-5712

โทรสาร 0-2472-5712

ครุฑ ๑/๑/2545

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

๑๐ พฤษภาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสถิตยชัย วรณนทวัฒน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดราชกุฎรังสรรค์

ที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายโสภณ ภักดีบุรี ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางกระบือ ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระบือ” ตามหลักสูตร
ศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมี
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุรศักดิ์	หลาบมาลา	ประธานกรรมการ
2. ผศ.บรรจง	สุขเปรม	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ
จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว
ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระ ประเสริฐศิลป์)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

นะครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-0841 ต่อ 508 , 0-2472-5712

โทรสาร 0-2472-5712

ครุ ๗/๒/๒๕๕๕

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงนิรญบุรี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

10 พฤษภาคม 2545

เรียน ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสิทธิพันธ์ สุทธิกุลธร ผู้อำนวยการโรงเรียนสมุทรมนิรัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายโสมณ ภักดีบุรี ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางกระเจ้า ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า" ตามหลักสูตร
ศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมี
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุรศักดิ์	หลาบมาลา	ประธานกรรมการ
2. ผศ.บรรจง	สุขเปรม	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ
ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว
ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระ ประเสริฐศิลป์)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-0841 ต่อ 508 , 0-2472-5712

โทรสาร 0-2472-5712

พ.ศ. 2545

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

10 พฤษภาคม 2545

ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อทำวิจัย

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร

ด้วย นายโสภณ ภักดีบุรี ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางกระเจ้า ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า" ตามหลักสูตร
ศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะ
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุรศักดิ์	หลาบมาลา	ประธานกรรมการ
2. ผศ.บรรจง	สุขเปรม	กรรมการ

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ประสบความสำเร็จ และเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษา
คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ ผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียน
บ้านป้อมชัยมงคล ช่วยตอบแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ นายโสภณ ภักดีบุรี ได้เก็บรวบรวม
ข้อมูลดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระ ประเสริฐศิลป์)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ฯ

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 508 , 521

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 508 , 521

แบบสอบถาม

แบบสอบถามความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ของผู้บริหารโรงเรียน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา
2. กรุณาตอบแบบสอบถามนี้ให้ครบทุกข้อ โดยการเลือกตอบตรงกับระดับความต้องการของท่าน ซึ่งคำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียน
3. คำตอบที่ได้จะนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ และนำมาใช้ประโยชน์ในการวิจัย จะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามทุกกรณี
4. แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ
 - ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ส่วนที่ 2 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน
 - ส่วนที่ 3 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนที่ผู้บริหาร ต้องการเพิ่มเติมจากแบบสอบถามในส่วนที่ 2

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

นายโสภณ ภัคดีบุรี
นักศึกษาคณะครุศาสตรมหาบัณฑิต
สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

ข้อ	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม			
1	เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง	
2	อายุ	☐ น้อยกว่า 30 ปี	☐ 31 – 40 ปี	
		☐ 41 – 50 ปี	☐ มากกว่า 50 ปี	
3	ตำแหน่ง	☐ ผู้ช่วยผู้บริหาร	☐ ผู้บริหาร	
4	ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง			
	☐ น้อยกว่า 5 ปี	☐ 5 – 10 ปี	☐ มากกว่า 10 ปี	

ส่วนที่ 2 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถามในส่วนนี้ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาเลือกตอบตามรายการสารสนเทศที่กำหนดให้ กำหนดระดับความต้องการเป็น 5 ระดับ ตามเกณฑ์ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีความต้องการมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีความต้องการมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีความต้องการปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีความต้องการน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีความต้องการน้อยที่สุด

อุมูลด้าน	รายการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ	ระดับความต้องการ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
นวิชากร	1. แผนกรเรียน	...	...	...	...	...	()
	2. หลักสูตรท่งถิน	...	...	...	...	...	()
	3. วิชาที่เป็ดสอน	...	...	...	...	...	()
	4. กรจัดท้แผนกรสอน	...	...	...	...	...	()
	5. กรจัดถิจกรรม/ชุมนุมต้ง ๆ	...	...	...	...	...	()
	6. กรจัดท้สื่อกรเรียนกรสอน	...	...	...	...	...	()
	7. กรวิจัยในชั้นเรียน	...	...	...	...	...	()
	8. กรจัดถิจกรรมดีเด่น	...	...	...	...	...	()
	9. แหล่งเรียนรู้	...	...	...	...	...	()
	10. กรจัดท้ครงงน	...	...	...	...	...	()
	11. กลุ่มวิชาที่เป็ดสอนในโรงเรียน	...	...	...	...	...	()
	12. กรนเทศภยใน	...	...	...	...	...	()
	13. ผลสัมฤทธิ์ท้งกรเรียนของนักเรียน จ้แนกตมรยชั้น รยวิชา รยห้อง	...	...	...	...	...	()
	14. กรใช้บกรแหล่งเรียนรู้	...	...	...	...	...	()
งนกรกร นักเรียน	1. ประวัตินักเรียนในในด้นประวัติส่วนตัว	...	...	...	...	...	()
	2. ข้อมูลด้นครอบคว้เป็นรยบุคคล	...	...	...	...	...	()
	3. ข้อมูลด้นกรเรียนเป็นรยบุคคล	...	...	...	...	...	()
	4. ข้อมูลด้นสขภพนักเรียนเป็นรยบุคคล	...	...	...	...	...	()
	5. กรได้รับทุนกรศึกษขงนักเรียนเป็น รยบุคคล	...	...	...	...	...	()
	6. ภวะกรเจริญเติบโต	...	...	...	...	...	()

ข้อมูลด้าน	รายการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ	ระดับความต้องการ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
งาน บุคลากร	1. ประวัติของบุคลากรในโรงเรียน	...	...	...	...	..	()
	2. ประวัติการศึกษาของบุคลากร	...	...	...	...	...	()
	3. ประวัติการปฏิบัติงานของบุคลากร	...	...	...	...	...	()
	4. ประวัติการลาของบุคลากร	...	...	...	...	...	()
	5. การได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของ บุคลากร	...	...	...	...	...	()
	6. ประวัติการเลื่อนขั้นเงินเดือนของบุคลากร	...	...	...	...	...	()
	7. ประวัติการศึกษาอบรม สัมมนา และดู งานของบุคลากร	...	...	...	...	...	()
งานธุรการ และการเงิน	1. ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน	...	...	...	...	...	()
	2. ประวัติของโรงเรียน	...	...	...	...	...	()
	3. ข้อมูลคณะกรรมการโรงเรียน	...	...	...	...	...	()
	4. ข้อมูลการเงินของโรงเรียน	...	...	...	...	...	()
	5. ข้อมูลการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียน	...	...	...	...	...	()
	6. ข้อมูลทะเบียนวัสดุของโรงเรียน	...	...	...	...	...	()
	7. ข้อมูลครุภัณฑ์ของโรงเรียน	...	...	...	...	...	()
งานอาคาร สถานที่	1. ข้อมูลอาคารสถานที่ด้านการได้มาแบบ งบประมาณ	...	...	...	...	...	()
	2. การใช้ประโยชน์ของอาคารแต่ละหลัง	...	...	...	...	...	()
	3. ประวัติการซ่อมบำรุงของอาคารแต่ละ หลัง	...	...	...	...	...	()

ข้อมูลด้าน	รายการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ	ระดับความต้องการ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	1. อาชีพ สถานประกอบการในชุมชน	...	...	...	...	...	()
	2. แหล่งเรียนรู้ในชุมชน	...	...	...	...	...	()
	3. ประวัติของภูมิปัญญาท้องถิ่น	...	...	...	...	...	()
	4. ข้อมูลองค์กร/สมาคม ผู้มีอุปการคุณต่อโรงเรียนในชุมชน	...	...	...	...	...	()
	5. ข้อมูลการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน	...	...	...	...	...	()

ส่วนที่ 3 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร

คำชี้แจง กรุณาเพิ่มเติมสารสนเทศด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากรายการที่กำหนดในส่วนที่ 2 ที่ท่านมีความต้องการใช้ในการตัดสินใจ

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

แบบสอบถามความคิดเห็นการทดลองใช้ระบบสารสนเทศของ ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูโรงเรียนวัดบางกระเจ้า

1. รูปแบบของรายการสารสนเทศที่ได้ ง่ายต่อการทำความเข้าใจเพียงใด
 - () ง่ายดีแล้ว
 - () ควรมีการปรับปรุงแก้ไขดังนี้
 -
2. รายการสารสนเทศที่ได้ ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงเพียงใด
 - () ถูกต้อง
 - () มีบางส่วนไม่ถูกต้อง ดังนี้
 -
3. รายการสารสนเทศที่ได้ เพียงพอกับความต้องการของท่านเพียงใด
 - () เพียงพอแล้ว
 - () ยังไม่เพียงพอ รายการที่ควรเพิ่มมีดังนี้
 -
4. ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นนี้ ท่านสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้เพียงใด
 - () มาก () ปานกลาง () น้อย
 - โปรดระบุเหตุผล
 -
5. ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นนี้ มีประโยชน์ต่อการบริหารงานของท่านเพียงใด
 - () มาก () ปานกลาง () น้อย
 - โปรดระบุเหตุผล
 -
6. ความเห็นอื่นที่ควรปรับปรุง
-
-

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

แบบประเมินระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น

เพื่อประเมินประสิทธิผลของระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระเจ้า

คำชี้แจง เพื่อประเมินระบบงานตามภารกิจของโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานธุรการและการเงิน งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยแบ่งคำถามเป็น 2 ส่วน คือ

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การประเมินประสิทธิผลของระบบประกอบด้วย ข้อมูลนำเข้า กระบวนการ การสอบถาม

และรายงาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความในช่องว่างและใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตามความเป็นจริง

1. ท่านมีอายุ.....ปี เพศ () ชาย () หญิง
2. ตำแหน่ง () ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหาร () ครูผู้สอน

ส่วนที่ 2 การประเมินประสิทธิผลของระบบ

ระดับน้ำหนักเกณฑ์การประเมินความพึงพอใจ มีดังนี้

5	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	พึงพอใจมาก
3	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

2.3 ประเมินประสิทธิผลของการสอบถามและรายงาน

ลำดับ ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ					ข้อ เสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1	ได้ข้อมูลตรงตามความต้องการ						
2	รายงานมีข้อมูลที่ดูง่ายชัดเจน						
3	รายงานมีความถูกต้อง						
4	รายงานมีการสรุปกระชับรัด						
5	สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการ ปฏิบัติงานจริง						
6	สามารถนำเสนอได้ดีทั้งบนจอภาพและ รายงาน						

2.4 ความปลอดภัยของระบบ

ลำดับ ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ					ข้อ เสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1	ความปลอดภัยของระบบ						

คู่มือการใช้โปรแกรม

บทที่ 1

การ Setup Program Information system for School

การ Setup Program

เมื่อใส่แผ่นโปรแกรมใน CD-ROM เครื่องคอมพิวเตอร์จะทำการ Setup Programs ให้โดยอัตโนมัติ (เครื่องที่มีการตั้ง Auto Insert Notification ใน Settings ของ CD-Rom แล้ว) จะเกิดหน้าต่างดังรูป 1.1

รูป 1.1

เมื่อรอจนเครื่อง Copying Files เสร็จเรียบร้อยแล้ว จะเกิดหน้าต่างดังรูป 1.2 เพื่อโปรแกรมจะต้อง Update System ของเครื่อง ในกดปุ่ม OK ได้เลย

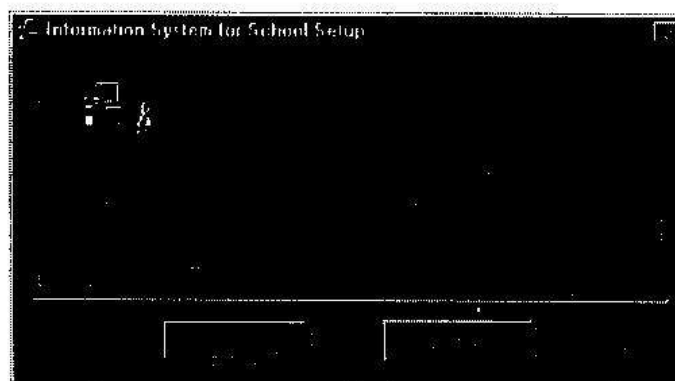
รูป 1.2

หลังจากนั้นจะเกิดหน้าต่างอีก 1 หน้าต่าง ดังรูป 1.3 เป็นหน้าต่างที่ต้องการให้ Restart Windows เพื่อให้การ Setup Program และ System เสร็จเรียบร้อย ขั้นตอนนี้ให้กดปุ่ม Yes ได้เลย

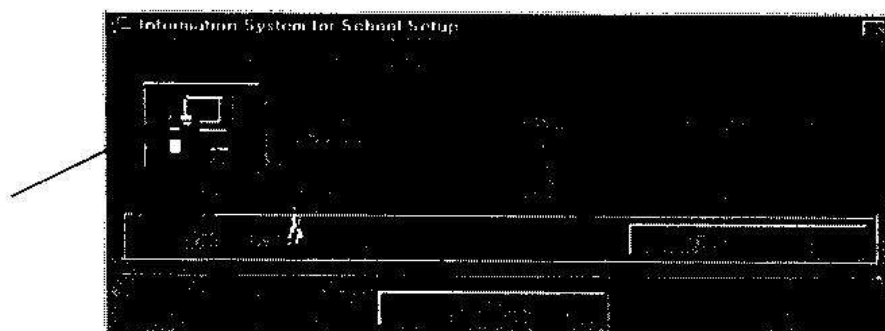
รูป 1.3

เมื่อเครื่องคอมพิวเตอร์ ได้ Reboot เครื่องขึ้นมาใหม่แล้ว ให้ Run CD-ROM ให้อีกครั้ง โดย กดปุ่ม Eject ที่ CD-ROM เครื่องคอมพิวเตอร์จะทำการ SetUp อีกครั้งหนึ่ง แต่จะเกิดหน้าต่างดังรูป 1.4 ขึ้นมาแทน ให้กดปุ่ม OK ได้เลย

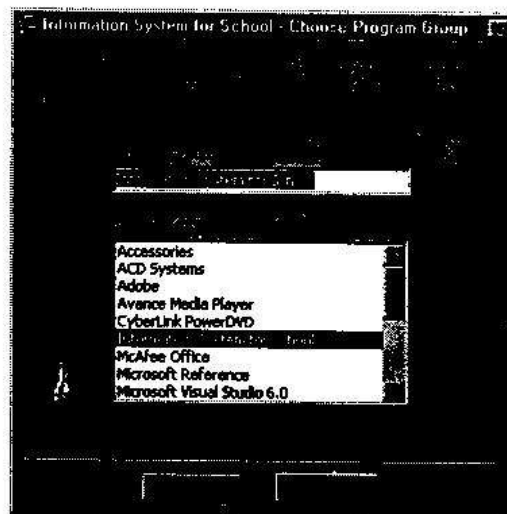
รูป 1.4

และจะเกิดหน้าต่างอีกหนึ่งหน้าต่าง (รูปที่ 1.5) ที่หน้าต่างนี้ให้กดปุ่มที่มีรูปคอมพิวเตอร์ได้เลย

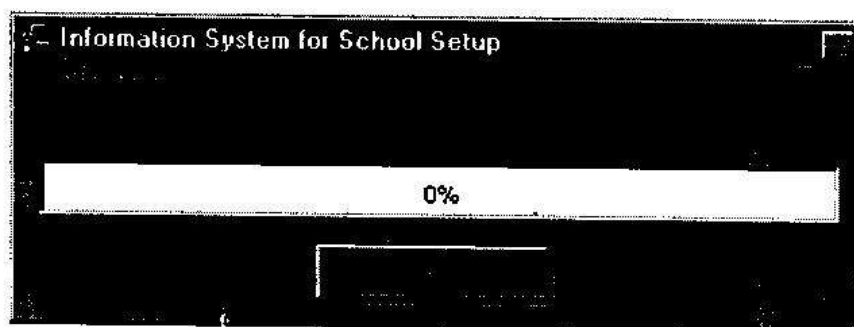
รูป 1.5

ขั้นตอนต่อไป เครื่องคอมพิวเตอร์จะทำการจัด Software ในเรื่อง Information system for School ให้ถูกต้อง และจะเกิดหน้าต่างตามรูป 1.6 โดยให้กดปุ่ม Continue ได้เลย

รูป 1.6

ขั้นตอนต่อไป เครื่องคอมพิวเตอร์จะทำการ Copy Files ต่าง ๆ ที่โปรแกรมต้องการลงในตำแหน่งที่ถูกต้องในเครื่องคอมพิวเตอร์ ดังรูป 1.7

รูป 1.7

ในขั้นตอนนี้ใช้เวลาประมาณ 5 นาที และหลังจากนี้ก็สามารรถเข้าใช้โปรแกรมได้เลย

บทที่ 2

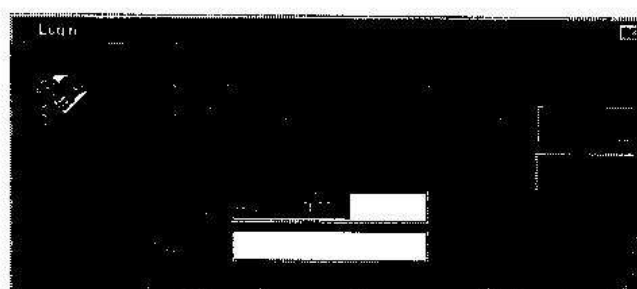
การใช้งาน Program Information system for School

ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

เมื่อคลิกที่ Icon รูป เพื่อเข้าระบบแล้ว จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.1 โดยรอสักครูก็จะ มีหน้าต่างดังรูปที่ 2.2 เพื่อให้พิมพ์ ชื่อผู้ใช้ระบบ และ รหัสผ่าน เพื่อเข้าใช้ระบบ แล้วจึงกดปุ่ม ตกลง

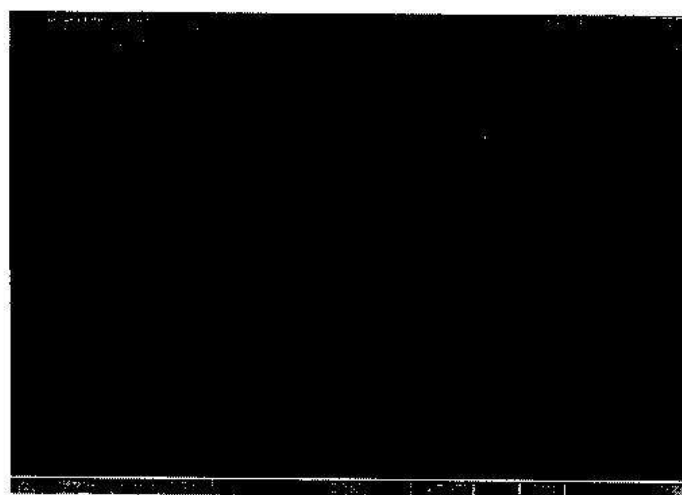

รูปที่ 2.1

รูปที่ 2.2

เมื่อกดปุ่มตกลงแล้ว จะเกิดหน้าต่างดังรูป 2.3

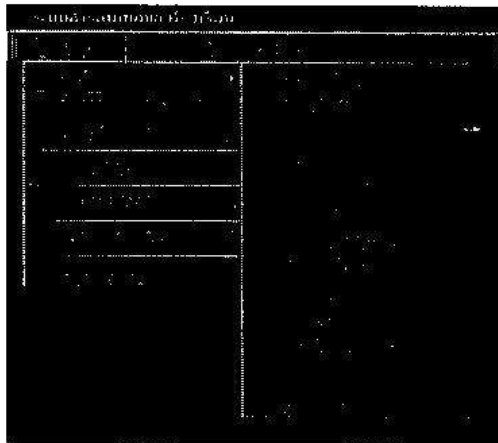

รูปที่ 2.3

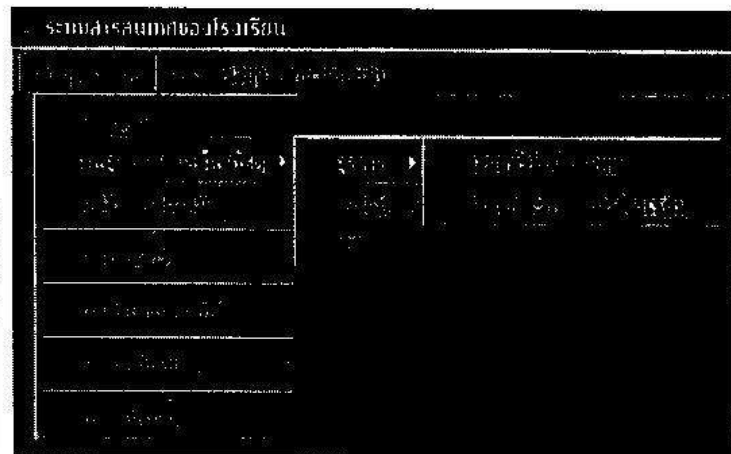
และที่แถบเมนู จะมีเมนูภาษาไทยให้เลือกใช้หัวข้อต่างๆ ดังรูปที่ 2.4 ถึง 2.13

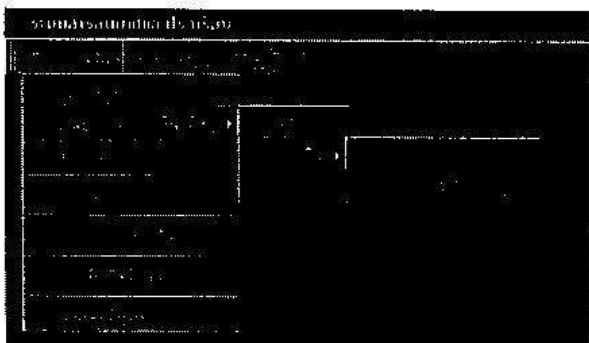
รูปที่ 2.4

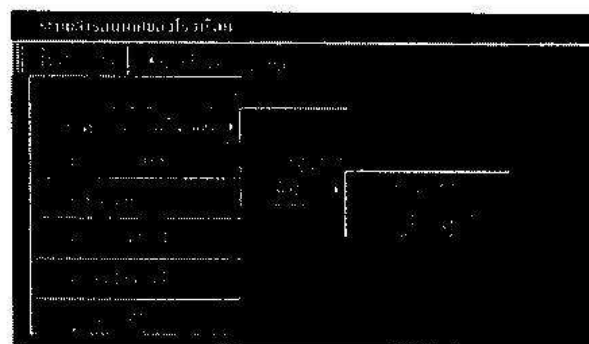
รูปที่ 2.6

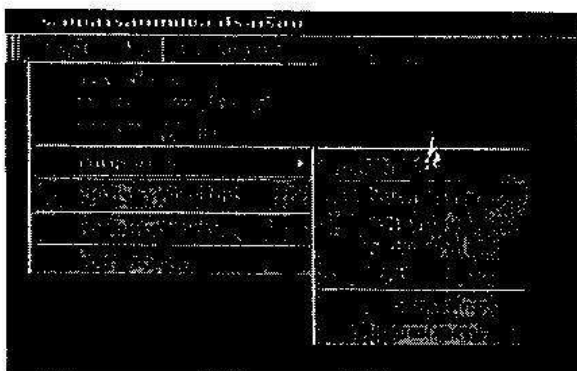
รูปที่ 2.5

รูปที่ 2.7

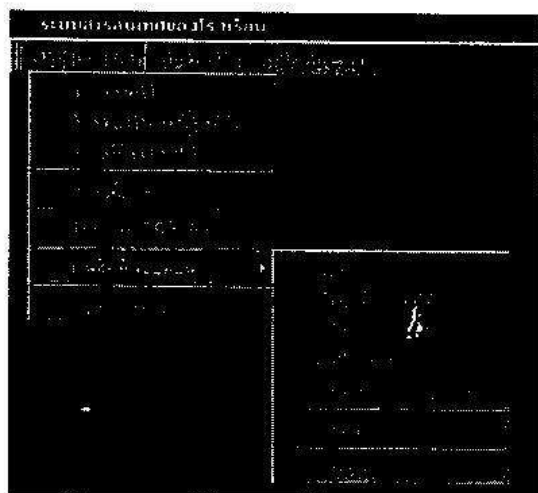
รูปที่ 2.8

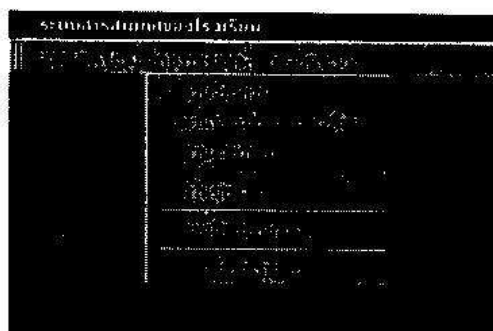
รูปที่ 2.9

รูปที่ 2.10

รูปที่ 2.11

รูปที่ 2.12

รูปที่ 2.13

ในระบบสารสนเทศสำหรับโรงเรียนเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนนี้ แบ่งออกเป็น 2 หัวข้อหลักๆ (ตามรูปที่ 2.14) คือ

1. การเพิ่ม การลบ การค้นหา การแก้ไข และการบันทึก จะอยู่ในหัวข้อ ข้อมูลโรงเรียน
2. การพิมพ์ตามหัวข้อต่างๆ จะอยู่ในหัวข้อ รายงานข้อมูล

รูปที่ 2.14

และที่ด้านขวาสุดจะมี ปุ่มอยู่ 3 ปุ่ม

- (Minimize Button) คือ ปุ่มย่อหน้าต่างลง
- (Maximize Button) คือ ปุ่มย่อหน้าต่างลง
- (Close Button) คือ ปุ่มปิดโปรแกรม

แผนการเรียน

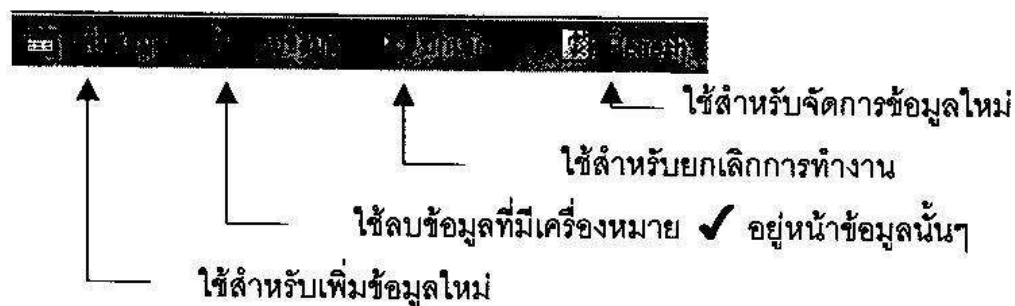
การเข้าหัวข้อ แผนการเรียน

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน → งานวิชาการ → แผนการเรียน
เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.15

###				
2548	ป.3	ทดสอบ	3,234	234,324
2548	ป.3	ทดสอบ	234,234	234,324
2548	ป.1	ทดสอบ	34,234	234,324
2544	ป.3	ทดสอบ	56,000	23,445
2544	ป.3	ทดสอบ	213	1,213
2548	ป.2	ทดสอบ	2,544	1,200
2547	ป.3	ทดสอบ	123	5,454
2547	ป.3	ทดสอบ	34,234	23,423,423
2547	ป.3	ทดสอบ	2,423	56,756
2547	ป.5	ทดสอบ	321,654	35,487

รูปที่ 2.15

โดยด้านบนจะมีแถบเครื่องมือ (Tools Bar) ดังรูป 2.162

รูปที่ 2.16

การเพิ่มข้อมูล

สามารถเพิ่มข้อมูลลงในตารางด้านล่างได้เลย โดยจะต้องกดปุ่ม **เพิ่มข้อมูล** ก่อนการเพิ่มข้อมูลทุกครั้ง โปรแกรมจะเพิ่มบรรทัดใหม่ให้ 1 บรรทัด โดยสามารถเพิ่มข้อมูลตามหัวข้อต่าง ๆ ได้เลยและเมื่อเพิ่มข้อมูลในแต่ละช่องเรียบร้อยแล้ว จะใช้เมาส์ (Mouse) เพื่อเปลี่ยนช่อง หรือจะใช้ปุ่มลูกศรบังคับก็ได้ (ปุ่มลูกศรที่คีย์บอร์ด)

การแก้ไขข้อมูล

สามารถแก้ไขได้โดยตรงกับข้อมูลนั้น ๆ ได้เลย และข้อมูลก็จะบันทึกโดยอัตโนมัติ

การค้นหาข้อมูล

เป็นการค้นหาข้อมูลตามปีการศึกษา โดยสามารถพิมพ์ปีการศึกษาที่ต้องการลงในช่องสี่เหลี่ยมด้านบนได้เลย แล้วกดปุ่ม ENTER ที่คีย์บอร์ด โปรแกรมก็จะแสดงผลลัพธ์ในตารางด้านล่าง (ดังรูปที่ 2.17) และหากค้นไม่พบข้อมูลก็จะมีข้อมูลใด ๆ ในตารางด้านล่าง

2544				
2544	ป.3	ทดสอบ	56,000	23,445
2544	ป.3	ทดสอบ	213	1,213

รูปที่ 2.17

หลักสูตรท้องถิ่น

การเข้าหัวข้อ หลักสูตรท้องถิ่น

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน → งานวิชาการ → หลักสูตรท้องถิ่น
เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.18

####				
2545	ป.2	ภาษาไทย	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ทดสอบ
2546	ป.4	เกษตร	ทักษะ	ทดสอบ
2547	ป.2	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ประสบการณ์พิเศษ (ภาษา)	ทดสอบ
2546	ป.2	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ประสบการณ์พิเศษ (ภาษา)	ทดสอบ
2545	ป.3	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	สร้างเสริมทักษะอาชีพ (สสว.)	ทดสอบ
2544	ป.2	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ทักษะ	ทดสอบ
2544	ป.2	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ประสบการณ์พิเศษ (ภาษา)	ทดสอบ

รูปที่ 2.18

รายวิชา

การเข้าหัวข้อ รายวิชา

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน → งานวิชาการ → รายวิชา เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.19

####			
รหัสวิชา	ปีการศึกษา	ชื่อวิชา	ชื่อรายวิชา
2545	ท 101	ภาษาไทย	ทักษะ
2544	ท 102	คณิตศาสตร์	ทักษะ
2544	ส 101	สร้างเสริม	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สพช.)
2544	อ 101	จริยะ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย (สจน.)
2544	อ 102	ศิลปะ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย (สจน.)
2544	อ 103	พระ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย (สจน.)
2544	อ 104	ดนตรี	สร้างเสริมลักษณะนิสัย (สจน.)
2544	อ 105	ลูกเสือ-ยุว	สร้างเสริมลักษณะนิสัย (สจน.)
2544	ก 101	งานบ้าน	การงานพื้นฐานอาชีพ (กพล.)
2544	ก 102	ประดิษฐ์	การงานพื้นฐานอาชีพ (กพล.)
2544	ก 103	เกษตร	การงานพื้นฐานอาชีพ (กพล.)
2544	อ 101	ภาษาอังกฤษ	ประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ)

รูปที่ 2.19

แผนการสอน

การเข้าหัวข้อ แผนการสอน

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน → งานวิชาการ → แผนการสอน
เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.20

####			
รหัสวิชา	ปีการศึกษา	ชื่อวิชา	ชื่อรายวิชา
2546	ป.3	ศิลปะ	ทดสอบ
2546	ป.3	พระ	ทดสอบ
2544	ป.4	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ทดสอบ
2544	ป.3	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ทดสอบ
2545	ป.2	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ทดสอบ
2546	ป.2	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ทดสอบ
2544	ป.1	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ทดสอบ
2544	ป.2	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ทดสอบ

รูปที่ 2.20

กิจกรรม / ชุมชน

การเข้าหัวข้อ กิจกรรม / ชุมชน

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน → งานวิชาการ → กิจกรรม / ชุมชน
เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.21

2544				
ปีการศึกษา	ภาคเรียน	ปีการศึกษา	ภาคเรียน	ปีการศึกษา
2544	ภาคเรียน	321	ภาคเรียน	
2544	ภาคเรียน	32,132	ภาคเรียน	
2544	ภาคเรียน	321	ภาคเรียน	
2544	ภาคเรียน	50	ภาคเรียน	

รูปที่ 2.21

สื่อการสอน

การเข้าหัวข้อ สื่อการสอน

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน → งานวิชาการ → สื่อการสอน
เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.22

2544							
ปีการศึกษา	ภาคเรียน	ปีการศึกษา	ภาคเรียน	ปีการศึกษา	ภาคเรียน	ปีการศึกษา	ภาคเรียน
2544	05/04/2545 สร้างเสริม	ป.2	ประติมากรรม	เอกสารประกอบการสอน	ภาคเรียน	ภาคเรียน	
2544	12/05/2544 สร้างเสริมศึกษาคะ	ป.2	งานบ้าน	CAI	ภาคเรียน	ภาคเรียน	
2544	12/05/2544 สร้างเสริมศึกษาคะ	ป.2	ลูกเสือ-ยุว	แผ่นใส	ภาคเรียน	ภาคเรียน	
2544	04/05/2544 สร้างเสริม	ป.2	ลูกเสือ-ยุว	CAI	ภาคเรียน	ภาคเรียน	
2545	12/11/2544 สร้างเสริมศึกษาคะ	ป.2	ลูกเสือ-ยุว	แผ่นใส	ภาคเรียน	ภาคเรียน	
2545	12/11/2544 สร้างเสริมศึกษาคะ	ป.1	ลูกเสือ-ยุว	บทเรียนสำเร็จรูป	ภาคเรียน	ภาคเรียน	
2544	12/11/2544 ศึกษา	ป.4	ลูกเสือ-ยุว	50ใบ	ภาคเรียน	ภาคเรียน	
2545	12/11/2544 การงานพื้นฐาน	ป.2	ลูกเสือ-ยุว	แผ่นใส	ภาคเรียน	ภาคเรียน	
2544	12/11/2544 สร้างเสริมศึกษาคะ	ป.4	ลูกเสือ-ยุว	50ใบ	ภาคเรียน	ภาคเรียน	
2545	12/11/2544 สร้างเสริม	ป.2	ลูกเสือ-ยุว	เอกสารประกอบการสอน	ภาคเรียน	ภาคเรียน	
2545	11/12/2544 สร้างเสริม	ป.2	ลูกเสือ-ยุว	CAI	ภาคเรียน	ภาคเรียน	
2544	12/11/2544 ศึกษา	ป.1	ลูกเสือ-ยุว	เอกสารประกอบการสอน	ภาคเรียน	ภาคเรียน	

รูปที่ 2.22

งานวิจัยในชั้นเรียน

การเข้าหัวข้อ งานวิจัยในชั้นเรียน

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน → งานวิชาการ → งานวิจัยในชั้นเรียน
เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.23

###				
ปี	ภาค	ชื่อเรื่อง	ผู้วิจัย	ผู้ร่วมวิจัย
2545	ป.2	ศิลปะ	ทศชลบ	ทศชลบ
2546	ป.1	ศิลปะ	ทศชลบ	ทศชลบ
2545	ป.5	ดนตรี	ทศชลบ	ทศชลบ
2545	ป.4	ดนตรี	ทศชลบ	ทศชลบ
2544	ป.3	ดนตรี	ทศชลบ	ทศชลบ
2544	ป.1	ดนตรี	ทศชลบ	ทศชลบ
2544	ป.2	ดนตรี	ทศชลบ	ทศชลบ

รูปที่ 2.23

กิจกรรมดีเด่น

การเข้าหัวข้อ กิจกรรมดีเด่น

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน → งานวิชาการ → กิจกรรมดีเด่น
เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.24

###				
ปี	ระดับ	ปี	ผู้วิจัย	ผู้ร่วมวิจัย
2544	ระดับภาค	ป.1	ทศชลบ	ทศชลบ
2545	ระดับประเทศ	ป.4	ทศชลบ	ทศชลบ
2545	ระดับประเทศ	ป.2	ทศชลบ	ทศชลบ
2545	ระดับจังหวัด	ป.3	ทศชลบ	ทศชลบ
2545	ระดับประเทศ	ป.3	ทศชลบ	ทศชลบ
2547	ระดับประเทศ	ป.2	ทศชลบ	ทศชลบ
2547	ระดับจังหวัด	ป.3	ทศชลบ	ทศชลบ

รูปที่ 2.24

กลุ่มวิชา

การเข้าหัวข้อ กลุ่มวิชา

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน → งานวิชาการ → กลุ่มวิชา
เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.25

###	
01	ทักษะ
02	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สพข.)
03	สร้างเสริมทักษะชีวิต (สพข.)
04	การงานพื้นฐานอาชีพ (กพอ.)
08	ประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ)

รูปที่ 2.25

แหล่งเรียนรู้

การเข้าหัวข้อ แหล่งเรียนรู้

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน → งานวิชาการ → แหล่งเรียนรู้
เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.26

###				
2546	ทดสอบ	ทดสอบ	คณิตศาสตร์	ทดสอบ
2546	ทดสอบ	ทดสอบ	คณิตศาสตร์	ทดสอบ
2545	ทดสอบ	ทดสอบ	ภาษาไทย	ทดสอบ
2544	ทดสอบ	ทดสอบ	ภาษาไทย	ทดสอบ

รูปที่ 2.26

การใช้บริการแหล่งเรียนรู้

การเข้าหัวข้อ การใช้บริการแหล่งเรียนรู้

เลือกหัวข้อที่แถบเมนูข้อมูลโรงเรียน → งานวิชาการ → การใช้บริการแหล่งเรียนรู้
เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.27

#####					
ปีการศึกษา	วันที่	ชื่อเรื่อง	ผู้จัดทำ	ปี	สถานะ
2546	12/07/2544	ทดสอบ	ทดสอบ	ป.4	ทดสอบ
2546	12/06/2543	ทดสอบ	ทดสอบ	ป.3	ทดสอบ
2545	12/06/2544	ทดสอบ	ทดสอบ	ป.2	ทดสอบ
2544	12/05/2544	ทดสอบ	ทดสอบ	ป.1	ทดสอบ

รูปที่ 2.27

โครงการ

การเข้าหัวข้อ โครงการ

เลือกหัวข้อที่แถบเมนูข้อมูลโรงเรียน → งานวิชาการ → โครงการ เมื่อเลือกหัวข้อนี้
จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.28

#####					
ปีการศึกษา	วันที่	ชื่อเรื่อง	ผู้จัดทำ	ปี	สถานะ
2544	ป.3	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ทดสอบ	ทดสอบ	
2545	ป.3	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ทดสอบ	ทดสอบ	
2545	ป.2	จริยะ	ทดสอบ	ทดสอบ	
2544	ป.1	พละ	ทดสอบ	ทดสอบ	

รูปที่ 2.28

การนิเทศ

การเข้าหัวข้อ การนิเทศ

เลือกหัวข้อที่แถบเมนูข้อมูลโรงเรียน → งานวิชาการ → การนิเทศ เมื่อเลือกหัวข้อนี้
จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.29

เลขที่	วันที่	ชื่อเรื่อง	ผู้จัดทำ	ผู้ตรวจสอบ
2546	30/05/2544	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ
2545	05/06/2544	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ
2544	12/05/2544	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ
2544	12/11/2544	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ

รูปที่ 2.29

ข้อมูลทั่วไปโรงเรียน

การเข้าหัวข้อ ข้อมูลทั่วไปโรงเรียน

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน → งานธุรการ/การเงิน/พัสดุ → ธุรการ
→ ข้อมูลทั่วไปโรงเรียน เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.30

รูปที่ 2.30

โดยด้านบนจะมีแถบเครื่องมือ (Tools Bar) โดยมีความหมายดังนี้

ปุ่มสำหรับบันทึกข้อมูล

ปุ่มสำหรับลบข้อมูลสุดท้าย

ปุ่มสำหรับลบข้อมูล 1 ข้อมูล

ปุ่มสำหรับเดินหน้า 1 ข้อมูล

ปุ่มสำหรับเดินหน้าไปข้อมูลสุดท้าย

ปุ่มสำหรับเพิ่มข้อมูล

ปุ่มสำหรับลบข้อมูล

ปุ่มสำหรับค้นหาข้อมูล

ปุ่มสำหรับย้อนกลับการทำงาน

และที่ด้านล่างจะเห็นปุ่มควบคุมอีกชุดหนึ่ง เป็นปุ่มสำหรับเปลี่ยนหัวข้อ โดยการคลิกที่ปุ่มหัวข้อที่ต้องการได้ทันที

การเพิ่มข้อมูล

จะต้องกดปุ่มเพิ่มข้อมูลก่อนเพื่อให้ช่องสี่เหลี่ยมทุกช่องเป็นช่องว่าง โดยจะต้องกดปุ่มเพิ่มข้อมูล ก่อนการเพิ่มข้อมูลทุกครั้ง และเมื่อเพิ่มข้อมูลในแต่ละช่องสี่เหลี่ยมเรียบร้อยแล้ว จะต้องกดปุ่ม Tab หรือใช้เมาท์ (Mouse) เพื่อเปลี่ยนช่อง โดยช่องสุดท้ายจะต้องกด Tab ด้วย แล้วจึงกดปุ่มบันทึก

การแก้ไขข้อมูล

สามารถแก้ไขได้โดยตรงกับข้อมูลนั้นๆ ได้เลย และเมื่อแก้ไขเสร็จเรียบร้อยแล้วจะต้องกดปุ่มบันทึกข้อมูลด้วยทุกครั้ง

การค้นหาข้อมูล

เป็นการค้นหาข้อมูลตามปีการศึกษา โดยสามารถพิมพ์ปีการศึกษาที่ต้องการลงในช่องสี่เหลี่ยมด้านบนได้เลย แล้วกดปุ่ม ENTER ที่คีย์บอร์ด โปรแกรมก็จะแสดงผลลัพธ์ในช่องสี่เหลี่ยมด้านล่าง และหากค้นไม่พบข้อมูล ก็จะไม่มีการแสดงผลใดๆ ในช่องสี่เหลี่ยมด้านล่าง (ดังรูปที่ 2.31)

[illegible]

รูปที่ 2.31

และที่ TAB ด้านบน มีปุ่มสำหรับข้อมูลของ ประวัติโรงเรียน สามารถคลิกเมาท์เข้าไป เพื่อดาวน์โหลดข้อมูลได้เลย ดังรูปที่ 2.32

หน้าควบคุมปีการศึกษา

รูปที่ 2.32

โดยในช่อง ประเภทเงิน จะมีตัวเลือกมาให้เลือก คือ ค่าตอบแทน / เงินอุดหนุน / รายจ่ายอื่น / สาธารณูปโภค / เงินเดือน / ค่าจ้าง / เงินประจำตำแหน่ง / ค่าเช่าบ้าน / เงินกู้และอื่น ๆ ระบุ

การจัดสรรงบประมาณ

การเข้าหัวข้อ การจัดสรรงบประมาณ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานธุรการ/การเงิน/พัสดุ → การเงิน → การจัดสรรงบประมาณ เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.35

ค้นหาเงินงบประมาณ			
ปีงบประมาณ			
ฝ่ายบุคคล/งาน	test	งบประมาณที่ได้รับ	3,214.00
โรงพยาบาล	test	งบประมาณที่ใช้จ่าย	3,214.00
2544	test	test	3,214.00
2545	test	test	6,547.00

รูปที่ 2.35

ทะเบียนวัสดุ

การเข้าหัวข้อ ทะเบียนวัสดุ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานธุรการ/การเงิน/พัสดุ → พักตร์ → ทะเบียนวัสดุ เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.36

ค้นหาทะเบียนวัสดุ			
ค้นหาทะเบียนวัสดุ			
ปีงบประมาณ		ราคาต่อหน่วย	50,000.00
ประเภท	ทดสอบ	ผู้เบิก	ทดสอบ
จำนวนเงิน	50,000.00	ฝ่ายบุคคล/งาน	ทดสอบ
2545	ทดสอบ	50,000.00	50,000.00
2545	ทดสอบ	50,000.00	50,000.00

รูปที่ 2.36

ทะเบียนครุภัณฑ์

การเข้าหัวข้อ ทะเบียนครุภัณฑ์

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานธุรการ/การเงิน/พัสดุ → พสดุ → ทะเบียนครุภัณฑ์
เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.37

วัดบางกระบือ	
ค้นหาครุภัณฑ์	
ประเภท:	เลขทะเบียน: Test
ประเภท: Test	ราคาต่อหน่วย: 32,121.00
ชื่อครุภัณฑ์: Test	สีผิว: Test
วันเดือนปี: 14/04/2548	เลขในเอกสาร: Test
เลขรหัส: Test	ใช้ประจำที่: Test
ชื่อผู้รับผิดชอบ: Test	หมายเหตุ: Test

รูปที่ 2.37

ในช่อง วันเดือนปี สามารถใส่ข้อมูลเป็นปีพุทธศักราชได้เลย หรือจะใส่เป็นปีคริสต์ศักราชก็ได้เช่นเดียวกัน แต่โดยพื้นฐานของโปรแกรม Microsoft Visual Basic แล้ว การใส่วันที่ควรเป็นคริสต์ศักราช

งานอาคารสถานที่

การเข้าหัวข้อ งานอาคารสถานที่

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานอาคารสถานที่ เมื่อเลือกหัวข้อนี้จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.38

ค้นหาอาคารสถานที่	
ชื่อโรงเรียน: วัดบางกระบือ	
เลขที่อาคาร	
พื้นที่ใช้สอย: 2544	พื้นที่ใช้สอยเดิม: 2545
ประเภทอาคาร: อ.บ.	อาคารทรง: 4.567
จำนวนเงิน: 6.547	อาคารยาว: 4.567
ชื่ออาคาร: test	จำนวนห้อง: 4.567
รูปแบบอาคาร: อาคาร 1	สภาพอาคาร: 2

รูปที่ 2.38

โดยในช่อง ประเภทงบประมาณที่ใช้ จะมีตัวเลือกมาให้เลือก คือ งบปม./บ.กศ./บริจาค/เงินกู้ และอื่น ๆ ระบุ และในช่อง รูปแบบอาคาร มีตัวเลือก คือ อาคารเรียน/อาคารประกอบ/อาคารชั่วคราว/อาคารเอนกประสงค์/โรงฝึกงาน/โรงยิม/โรงอาหาร/หอประชุม/บ้านพัก/ส้วมและอาคารอื่น ๆ ระบุ

งานบุคคลากร

การเข้าหัวข้อ งานบุคลากร ข้อมูลทั่วไป

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานบุคลากร → ข้อมูลทั่วไป เมื่อเลือกหัวข้อนี้จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.39

[illegible]

รูปที่ 2.39

การใส่รูป เมื่อคลิกที่ปุ่ม นำเข้ารูปภาพ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.40 ให้เลือก Folder และ ชื่อของไฟล์รูปภาพ ที่ต้องการนำเข้า รูปที่มีขนาดพอดีกับกรอบรูปจะมีขนาดความกว้าง 174 PIXELS และ ขนาดความสูง 261 PIXELS หากรูปมีขนาดกว้างหรือยาวกว่า จะทำให้เห็นภาพไม่หมด หรือภาพเล็กมากเกินไป จะทำให้ภาพที่แสดงออกมาเล็กตามไปด้วย

รูปที่ 2.40

ควรเลือกไฟล์รูปภาพที่มีนามสกุล JPG เพราะเป็นไฟล์รูปที่มีขนาดเล็ก แต่คุณภาพของภาพดี ไม่กินเนื้อที่ความจุมากนัก และที่ด้านล่างจะเห็นปุ่มควบคุมอีกชุดหนึ่ง เป็นปุ่มสำหรับเปลี่ยนหัวข้อ โดยการคลิก ที่ปุ่มหัวข้อที่ต้องการได้ทันที

ด้านเครื่องราช

การเข้าหัวข้อ ด้านเครื่องราช

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานบุคลากร → ด้านเครื่องราช เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.41

รูปที่ 2.41

จะเป็นการให้ค้นหาเลขที่ตำแหน่งของบุคลากรก่อนว่า ต้องการทราบข้อมูลของผู้ใด เมื่อกรอกเลขที่แล้วให้กดปุ่ม ENTER ได้เลย จะปรากฏภาพตามรูปที่ 2.42

รูปที่ 2.42

การเลื่อนชั้น

การเข้าหัวข้อ การเลื่อนชั้น

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานบุคลากร → การเลื่อนชั้น เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.43

รูปที่ 2.43

งานในหน้าที่

การเข้าหัวข้อ งานในหน้าที่

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานบุคลากร → งานในหน้าที่ เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.44

ปีการศึกษา	ปีงบประมาณ	เงินเดือน	เงินเดือนใหม่	เงินเดือนเดิม
2644	ปีการศึกษา	tes	ปีการศึกษา	tes
2644	ปีการศึกษา	tes	ปีการศึกษา	tes
2646	ปีการศึกษา	tes	ปีการศึกษา	tes

รูปที่ 2.44

การลา

การเข้าหัวข้อ การลา

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานบุคลากร → การลา เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.45

รูปที่ 2.45

ประวัติการศึกษา

การเข้าหัวข้อ ประวัติการศึกษา

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานบุคลากร → ประวัติการศึกษา เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.46

รูปที่ 2.46

ฝึกอบบรม / ดูงาน

การเข้าหัวข้อ ฝึกอบบรม / ดูงาน

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานบุคลากร → ฝึกอบบรม/ดูงาน เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.47

รูปที่ 2.47

งานกิจการนักเรียน

การเข้าหัวข้อ งานกิจการนักเรียน ข้อมูลทั่วไป

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานกิจการนักเรียน → ข้อมูลทั่วไป เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.48

รูปที่ 2.48

และที่ด้านล่างจะเห็นปุ่มควบคุมอีกชุดหนึ่ง เป็นปุ่มสำหรับเปลี่ยนหัวข้อ โดยการ คลิ๊ก ที่ ปุ่มหัวข้อที่ต้องการได้ทันที

ข้อมูลทั่วไป ด้านครอบครัว ข้อมูลรายได้ 500 ข้อมูลสมรรถภาพ พิเศษนักเรียนใหม่ได้ ด้านสุขภาพ งาน/วิชาเอก การประเมินตนเอง การประเมินคุณภาพ

ด้านครอบครัว

การเข้าหัวข้อ ด้านครอบครัว

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานกิจการนักเรียน → ด้านครอบครัว เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.49

รูปที่ 2.49

จะเป็นการให้ค้นหาเลขประจำตัวของนักเรียนก่อนว่า ต้องการทราบข้อมูลของนักเรียนคนไหน เมื่อกรอกเลขประจำตัวแล้วให้กดปุ่ม ENTER ได้เลย จะปรากฏภาพตามรูปที่ 2.50

รูปที่ 2.50

ผลสัมฤทธิ์

การเข้าหัวข้อ ผลสัมฤทธิ์

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานกิจการนักเรียน → ผลสัมฤทธิ์เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.51

ลำดับ	ปีการศึกษา	ภาคเรียน	วิชา	คะแนน	เกรด
1	2544	ภาคเรียนที่ 1	ภาษาไทย	70	3
2	2544	ภาคเรียนที่ 2	คณิตศาสตร์	80	4

รูปที่ 2.51

SDQ

การเข้าหัวข้อ SDQ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานกิจการนักเรียน → ผลสัมฤทธิ์ เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.52

ลำดับ	ปีการศึกษา	ภาคเรียน	วิชา	คะแนน	เกรด
1	2544	ภาคเรียนที่ 1	ภาษาไทย	70	3
2	2544	ภาคเรียนที่ 2	คณิตศาสตร์	80	4

รูปที่ 2.52

ทดสอบสมรรถภาพ

การเข้าหัวข้อ ทดสอบสมรรถภาพ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานกิจการนักเรียน → ทดสอบสมรรถภาพ เมื่อเลือกหัวข้อนี้
จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.53

รูปที่ 2.53

ภาวะการเจริญเติบโต

การเข้าหัวข้อ ภาวะการเจริญเติบโต

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานกิจการนักเรียน → ภาวะการเจริญเติบโต เมื่อเลือกหัวข้อ
นี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.54

รูปที่ 2.54

ด้านสุขภาพ

การเข้าหัวข้อ ด้านสุขภาพ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานกิจการนักเรียน → ด้านสุขภาพ
เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.55

ชื่อสถานประกอบการ	001		
ชื่อผู้ประกอบการ	วิลาป/ก		
การศึกษา			
กลุ่มโรค	A		
ตำแหน่ง	asdf	ชื่อผู้ประกอบการ	asdf
ชื่อ	asdf	สถานะ	ปกติ
ชื่อประจำตัว	asdf	ชื่อตัวอักษรเป็นตน	
ชื่อในใบประจำตัว	asdf	เมื่อมีปัญหาคิดในจะ	เก็บโรคใน คือ
อาชีพ	asdf	คุณลักษณะเฉพาะ	มีหัวใจ

รูปที่ 2.55

ทุน / สวัสดิการ

การเข้าหัวข้อ ด้านสุขภาพ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานกิจการนักเรียน → ทุนสวัสดิการเมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.56

ชื่อสถานประกอบการ	001		
ชื่อผู้ประกอบการ	วิลาป/ก		
การศึกษา		ชื่อผู้ประกอบการ	Test
จำนวนเงิน	3,214.00	หมายเหตุ	asdfad

รูปที่ 2.56

การประเมินตนเอง

การเข้าหัวข้อ การประเมินตนเอง

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานกิจการนักเรียน → การประเมินตนเอง เมื่อเลือกหัวข้อนี้
จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.57

รายการประเมินตนเอง	ระดับคุณภาพ
การไม่กลาโกลาในการศึกษา	2
การไม่กลาโกลาในการศึกษา	1
การดูแลรักษาและป้องกันตนเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ	3
ความสนใจในการจัดการเรียนการสอน	2
การมีวินัยในการทำงาน	1
การมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	2

รูปที่ 2.57

การประเมินคุณภาพ

การเข้าหัวข้อ การประเมินคุณภาพ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานกิจการนักเรียน → การประเมินคุณภาพ เมื่อเลือกหัวข้อนี้
จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.58

รายการประเมินคุณภาพ	ระดับคุณภาพ			
	ด้านคุณธรรม	ด้านความรู้	ด้านทักษะ	ด้านคุณลักษณะ
ความสนใจในการเรียนการสอน	1	2	1	2
การไม่กลาโกลาในการศึกษา	3	1	2	1
การไม่กลาโกลาในการศึกษา	1	1	1	1
การดูแลรักษาและป้องกันตนเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ	1	1	1	1
ความสนใจในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1
การมีวินัยในการทำงาน	1	1	1	1
การมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	1	1	1	1
การมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	1	1	1	1
การมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	2	1	2	2
การมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	2	2	2	2
การมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	2	2	2	2

รูปที่ 2.58

งานสัมพันธ์ชุมชน

การเข้าหัวข้อ งานสัมพันธ์ชุมชน ด้านอาชีพ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานสัมพันธ์ชุมชน → ด้านอาชีพเมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.59

Form titled: งานสัมพันธ์ชุมชน (Community Relationship Work)

Form fields and values:

- ค้นหาตามปีงบประมาณ: 2544
- ปีงบประมาณ: [Blank]
- ปีงบประมาณ: 654
- ประเภท: ทดสอบ
- รายไม่พบ: 4,667.00

2544	ทดสอบ	654	4,667.00
------	-------	-----	----------

รูปที่ 2.59

สถานประกอบการ

การเข้าหัวข้อ สถานประกอบการ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานสัมพันธ์ชุมชน → สถานประกอบการ โดยใช้ Tab รายละเอียด เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.60

Form titled: สถานประกอบการ (Workplace)

Form fields and values:

- ค้นหาตามปีงบประมาณ: 2544
- ปีงบประมาณ: [Blank]
- โทรศัพท์: 0-3131-3132
- โทรสาร: 0-3213-2132
- ประเภท: ทดสอบ
- E-mail: cssapwut@sfou.ac.th
- ชื่อสถานประกอบการ: ทดสอบ
- รายละเอียดค้นคืนแบบฝึก: ทดสอบ
- ไฟล์: [Blank]

2546	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ
2547	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ
2548	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ

รูปที่ 2.60

การเข้าหัวข้อ สถานประกอบการ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานสัมพันธ์ชุมชน → สถานประกอบการ โดยเลือก Tab การใช้บริการสถานประกอบการ เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.61

ปีการศึกษา	วันที่รับ	ประเภทการให้บริการ	สถานที่ให้บริการ	ชื่อครู/อาจารย์/บุคลากร	สถานะ
2544	13/08/2544	ม.1	เสริมทักษะคณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	
2548	12/11/2548	ม.1	เสริมทักษะคณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	

รูปที่ 2.61

แหล่งเรียนรู้

การเข้าหัวข้อ แหล่งเรียนรู้

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานสัมพันธ์ชุมชน → แหล่งเรียนรู้ โดยใช้ Tab รายละเอียด เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.62

ปีการศึกษา	ชื่อแหล่งเรียนรู้	ประเภท	ที่อยู่/สถานที่	รายละเอียด	สถานะ
2544	ทดสอบ	การศึกษา	ทดสอบ	0-3132-1321	
2544	ทดสอบ	ศาสนา	ทดสอบ	0-3213-2132	

รูปที่ 2.62

การเข้าหัวข้อ แหล่งเรียนรู้

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานสัมพันธ์ชุมชน → แหล่งเรียนรู้ โดยใช้ Tab การให้บริการแหล่งเรียนรู้ เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.63

ปีการศึกษา	วันเดือนปี	สาขาวิชา	ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน	ชื่อครูอาจารย์ผู้ควบคุม
2544	12/12/2544	เสริมทักษะคณิตศาสตร์	ม.1	98,978	ทดสอบ
2544	12/12/2544	เสริมทักษะคณิตศาสตร์	ม.1	3,214	ทดสอบ

รูปที่ 2.63

สถานพยาบาล

การเข้าหัวข้อ สถานพยาบาล

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานสัมพันธ์ชุมชน → สถานพยาบาล เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.64

ปีการศึกษา	ชื่อสถานพยาบาล	ที่ตั้ง	โทรศัพท์	โทรสาร
2545	ทดสอบ	ทดสอบ	0-6456-5465	0-6456-4565
2545	ทดสอบ	ทดสอบ	0-6456-5465	0-6456-4565

รูปที่ 2.64

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การเข้าหัวข้อ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานสัมพันธ์ชุมชน → ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้ Tab รายละเอียด เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.65

ข้อมูลโรงเรียน				
โรงเรียน				
ประเภท	เกษตรกรรม	โทรศัพท์	0-6456-6466	
ชื่อ-นามสกุล	ทดสอบ	E-mail	ทดสอบ	
ที่อยู่	ทดสอบ	สาขาวิชา/ภาควิชา	เสริมทักษะคณิตศาสตร์	
โทรศัพท์	0-6546-4565	รายละเอียด	ทดสอบ	
2644	เกษตรกรรม	ทดสอบ	ทดสอบ	0-6546-4565
2646	อุตสาหกรรม	ทดสอบ	ทดสอบ	0-6546-6464

รูปที่ 2.65

การเข้าหัวข้อ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานสัมพันธ์ชุมชน → ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้ Tab การบริการภูมิปัญญาท้องถิ่น เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.66

ข้อมูลโรงเรียน				
โรงเรียน				
ประเภท	เกษตรกรรม	โทรศัพท์	0-6456-6466	
ชื่อ-นามสกุล	ทดสอบ	E-mail	ทดสอบ	
ที่อยู่	ทดสอบ	สาขาวิชา/ภาควิชา	เสริมทักษะคณิตศาสตร์	
โทรศัพท์	0-6546-4565	รายละเอียด	ทดสอบ	
2644	เกษตรกรรม	ทดสอบ	ทดสอบ	0-6546-4565
2646	อุตสาหกรรม	ทดสอบ	ทดสอบ	0-6546-6464

รูปที่ 2.66

ผู้มีอุปการคุณ

การเข้าหัวข้อ ผู้มีอุปการคุณ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานสัมพันธ์ชุมชน → ผู้มีอุปการคุณ เมื่อเลือกหัวข้อนี้
จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.67

ปีงบประมาณ	2544			
ประเภท	ทดสอบ	โทรศัพท์	0-9219-2131	
ชื่อ-นามสกุล	ทดสอบ	โทรสาร	0-9213-2132	
ตำแหน่ง	ทดสอบ	E-Mail	cscrpsek@stou.ac.th	
หน่วยงาน	ทดสอบ	จำนวนใบบริจาค	6,547	
ที่ตั้ง	ทดสอบ	จำนวนเงิน	6,457.00	
2544	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ
2545	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ

รูปที่ 2.67

สมาคม / องค์กร

การเข้าหัวข้อ สมาคมองค์กร

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานสัมพันธ์ชุมชน → สมาคมองค์กร เมื่อเลือกหัวข้อนี้
จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.68

ปีงบประมาณ	2544					
ชื่อ	ทดสอบ	โทรศัพท์	0-1111-1111			
ที่ตั้ง	ทดสอบ	E-Mail	cscrpsek@stou.ac.th			
โทรศัพท์	0-2222-2222		ข้อมูลให้บริการ	ทดสอบ		
2544	ทดสอบ	ทดสอบ	0-2222-2222	0-1111-1111	cscrp	
2545	ทดสอบ	ทดสอบ	0-6546-4554	0-4654-6546	cscrp	

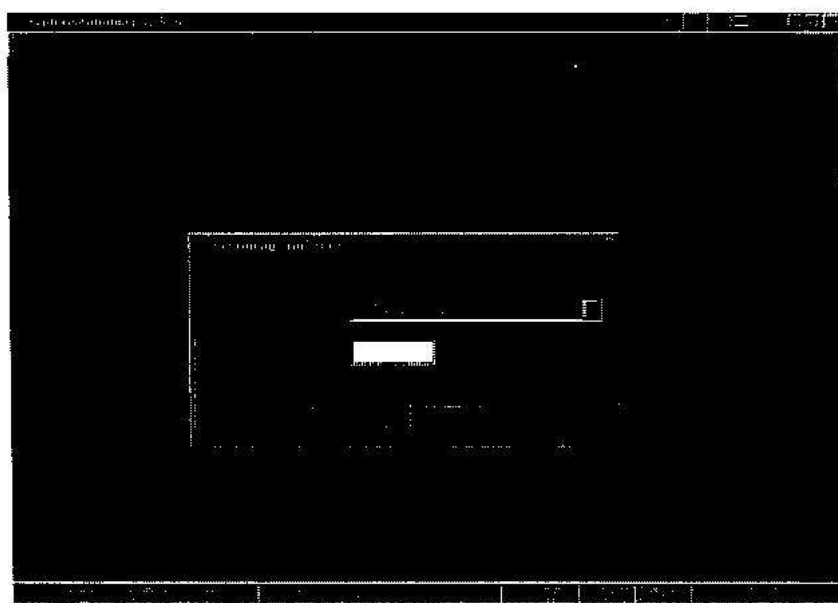
รูปที่ 2.68

บทที่ 3
การพิมพ์รายงาน
 Information system for School

งานวิชาการ

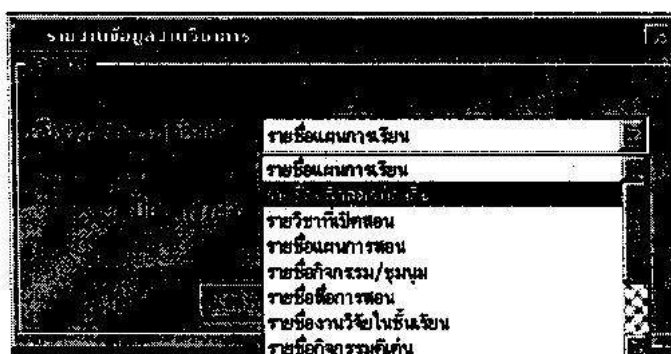
การเข้าหัวข้อ รายงานข้อมูล งานวิชาการ

เลือก รายงานข้อมูล → งานวิชาการ เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 3.1

รูปที่ 3.1

ในช่องสี่เหลี่ยมของ "เลือกรายการที่ต้องการ" สามารถกดปุ่ม เพื่อเลือกรายการ ดังรูปที่ 3.2 โดยวิธีใช้ เมาท์ (Mouse) คลิกที่รายการที่ต้องการ

รูปที่ 3.2

รายการที่สามารถเลือกได้ มี

1. รายชื่อแผนการเรียน
2. รายชื่อหลักสูตรท้องถิ่น
3. รายวิชาที่เปิดสอน
4. รายชื่อแผนการสอน
5. รายชื่อกิจกรรม/ชุมชน
6. รายชื่อสื่อการสอน
7. รายชื่องานวิจัยในชั้นเรียน
8. รายชื่อกิจกรรมดีเด่น
9. รายชื่อแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน
10. สถิติการใช้บริการแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน
11. รายชื่อโครงการ
12. ข้อมูลการนิเทศภายใน

ในช่องสี่เหลี่ยมของ "ปีการศึกษา" สามารถพิมพ์ พุทธศักราช หรือคริสต์ศักราชที่ต้องการได้เลย (เป็นปีที่ได้มีการบันทึกเป็นข้อมูลไว้แล้ว) ดังรูปที่ 3.3

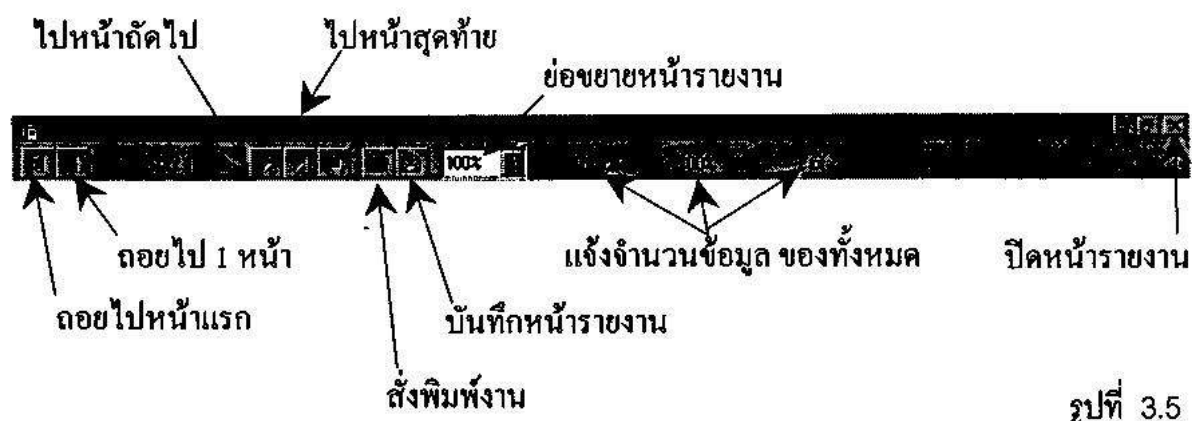
รูปที่ 3.3

ต้องการให้พิมพ์รายงานทันที
ต้องการดูรายงานที่หน้าจอก่อน

หากกดปุ่ม แสดงที่จอภาพ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 3.4

ปีการศึกษา	ระดับชั้น	แผนการเรียน	จำนวนห้อง	จำนวนนักเรียน
2544	ป.3	ทศรอบ	213	1,213
2544	ป.3	ทศรอบ	56,000	23,445
รวม			56,213	24,658

รูปที่ 3.4

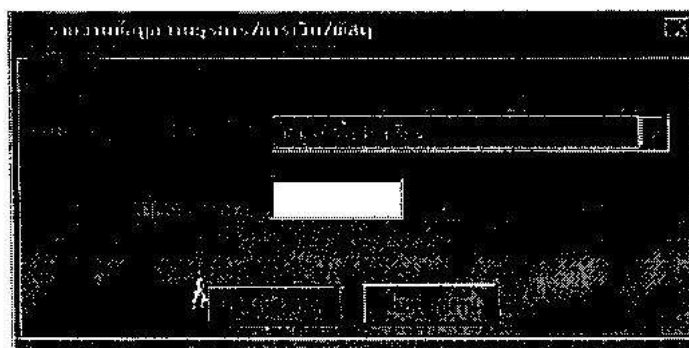
รูปที่ 3.5

งานธุรการ/การเงิน/พัสดุ

การเข้าหัวข้อ รายงานข้อมูล งานธุรการ/การเงิน/พัสดุ

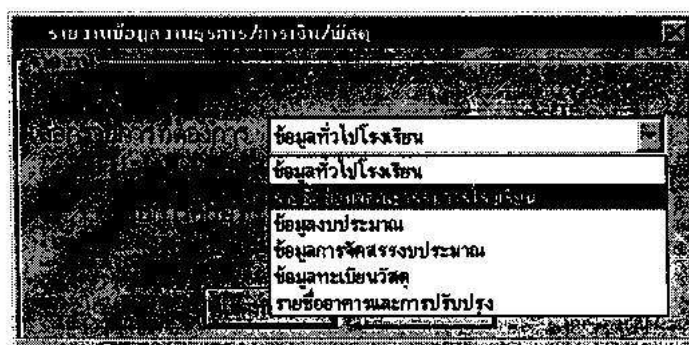
เลือก รายงานข้อมูล → งานธุรการ/การเงิน/พัสดุ เมื่อเลือกหัวข้อนี้จะเกิดหน้าต่างดังรูป

รูปที่ 3.6

รูปที่ 3.6

ในช่องสี่เหลี่ยมของ "เลือกรายการที่ต้องการ" สามารถกดปุ่ม เพื่อเลือกรายการดังรูปที่ 3.7 โดยวิธีใช้ เมาท์ (Mouse) คลิกที่รายการที่ต้องการ

รูปที่ 3.7

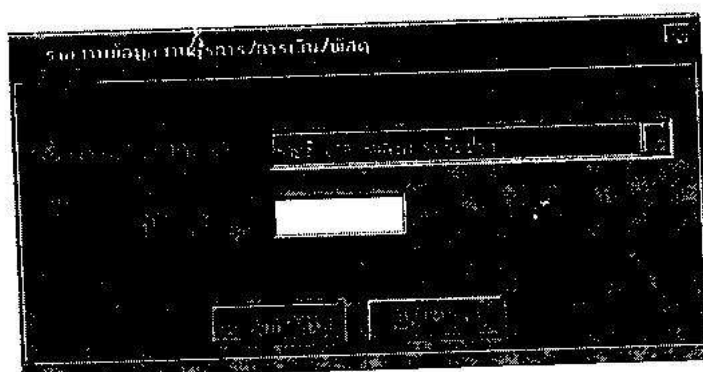
รายการที่สามารถเลือกได้ มี

1. ข้อมูลทั่วไปโรงเรียน
2. รายชื่อข้อมูลคณะกรรมการโรงเรียน
3. ข้อมูลงบประมาณ
4. ข้อมูลการจัดสรรงบประมาณ
5. ข้อมูลทะเบียนวัสดุ
6. รายชื่ออาคาร และการปรับปรุง

งานอาคารสถานที่

การเข้าหัวข้อ รายงานข้อมูล อาคารสถานที่

เลือก รายงานข้อมูล → อาคารสถานที่ เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 3.8

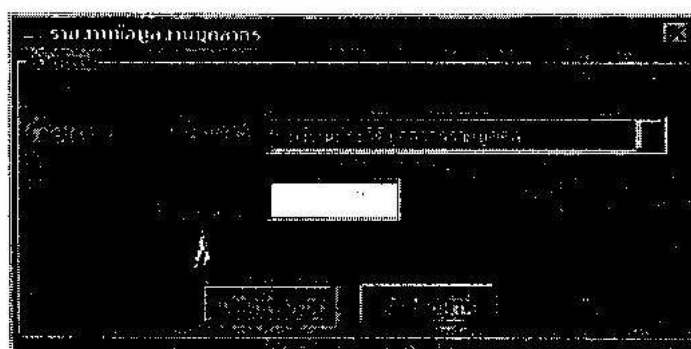

รูปที่ 3.8

งานบุคลากร

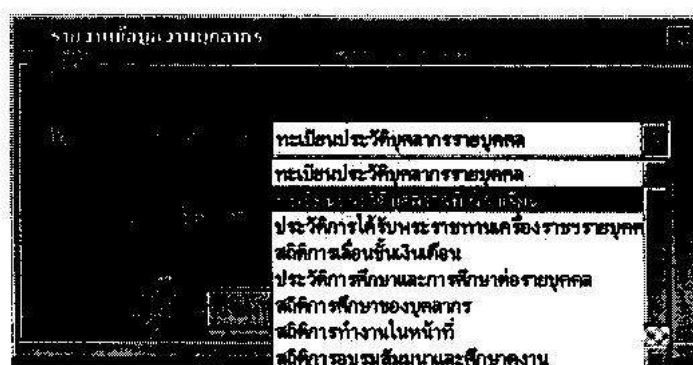
การเข้าหัวข้อ รายงานข้อมูล งานบุคลากร

เลือก รายงานข้อมูล → งานบุคลากร เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 3.9

รูปที่ 3.9

ในช่องสี่เหลี่ยมของ "เลือกรายการที่ต้องการ" สามารถกดปุ่ม ☐ เพื่อเลือกรายการ ดังรูปที่ 3.10 โดยวิธีใช้ เมาท์ (Mouse) คลิกที่รายการที่ต้องการ

รูปที่ 3.10

รายการที่สามารถเลือกได้ มี

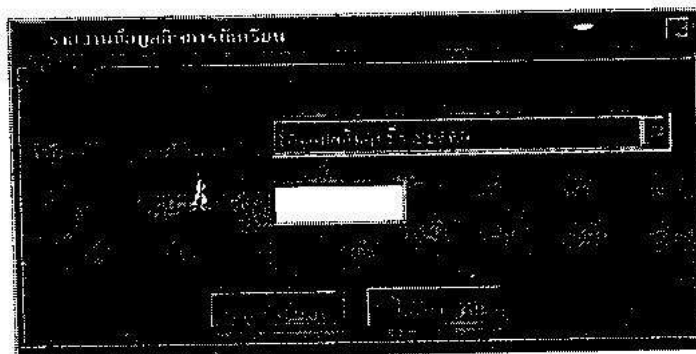
1. ทะเบียนประวัติบุคลากรรายบุคคล	2. ทะเบียนประวัติบุคลากรทั้งโรงเรียน
3. ประวัติการได้รับพระราชทานเครื่องราชฯ รายบุคคล	
4. สถิติการเลื่อนขั้นเงินเดือน	5. ประวัติการศึกษาและการศึกษาต่อรายบุคคล
6. สถิติการศึกษาของบุคลากร	7. สถิติการทำงานในหน้าที่
8. สถิติการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน	9. สถิติการลา

งานกิจการนักเรียน

การเข้าหัวข้อ รายงานข้อมูล งานกิจการนักเรียน

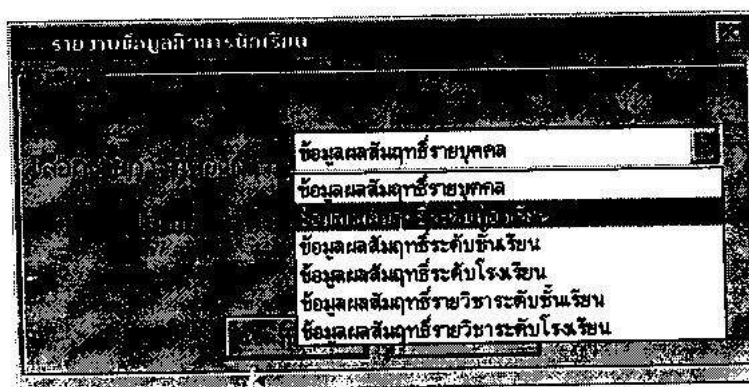
เลือก รายงานข้อมูล → งานกิจการนักเรียน เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่

3.11

รูปที่ 3.11

ในช่องสี่เหลี่ยมของ “เลือกรายการที่ต้องการ” สามารถกดปุ่ม เพื่อเลือกรายการ ดังรูปที่ 3.12 โดยวิธีใช้ เมาท์ (Mouse) คลิกที่รายการที่ต้องการ

รูปที่ 3.12

รายการที่สามารถเลือกได้ มี

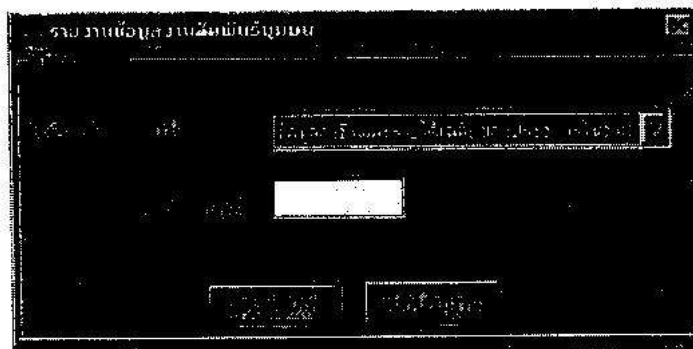
1. ข้อมูลผลสัมฤทธิ์รายบุคคล	2. ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ระดับห้องเรียน
3. ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ระดับชั้นเรียน	4. ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ระดับโรงเรียน
5. ข้อมูลผลสัมฤทธิ์รายวิชาระดับชั้นเรียน	6. ข้อมูลผลสัมฤทธิ์รายวิชาระดับโรงเรียน

งานสัมพันธ์ชุมชน

การเข้าหัวข้อ รายงานข้อมูล งานสัมพันธ์ชุมชน

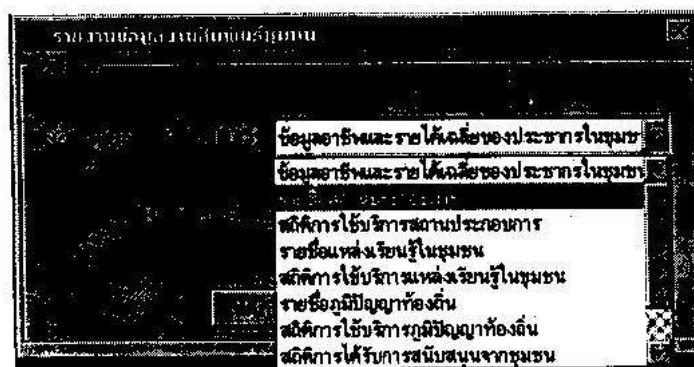
เลือก รายงานข้อมูล → งานสัมพันธ์ชุมชน เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่

3.13

รูปที่ 3.13

ในช่องสี่เหลี่ยมของ “เลือกรายการที่ต้องการ” สามารถกดปุ่ม ☐ เพื่อเลือกรายการ ดังรูปที่ 3.14 โดยวิธีใช้ เมาท์ (Mouse) คลิกที่รายการที่ต้องการ

รูปที่ 3.14

รายการที่สามารถเลือกได้ มี

1. ข้อมูลอาชีพและรายได้เฉลี่ยของประชากรในชุมชน
2. รายชื่อสถานประกอบการ
3. สถิติการใช้บริการสถานประกอบการ
4. รายชื่อแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
5. สถิติการใช้บริการแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
6. รายชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น
7. สถิติการใช้บริการภูมิปัญญาท้องถิ่น
8. สถิติการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน
9. รายชื่อสมาคม / องค์กรในชุมชน
10. รายชื่อสถานพยาบาล

ประวัติย่อของผู้วิจัย

- ชื่อ นายโสภณ ภักดีบุรี
- เกิดวันที่ 31 มกราคม 2501
- สถานที่เกิด อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช
- สถานที่อยู่ปัจจุบัน 49/841 หมู่ที่ 4 ตำบลโคกขาม อำเภอ เมืองสมุทรสาคร
โทร (034)428709
- ตำแหน่งหน้าที่การงาน ผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับ 8
- สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนวัดบางกระเจ้า ตำบลบางกระเจ้า อำเภอเมืองสมุทรสาคร
จังหวัดสมุทรสาคร 74000 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
- ประวัติการศึกษา
- พ.ศ.2520 ประกาศนียบัตรพิเศษวิชาการศึกษา (พ.กศ.)
ศึกษาด้วยตนเอง
 - พ.ศ.2521 ประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมัธยม (พ.ม.)
ศึกษาด้วยตนเอง
 - พ.ศ.2523 ปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) วิชาเอกภาษาไทย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร